ШАНЦ ПЕРААДОЛЕЦЬ НАРКАЗАЛЕЖНАСЦЬ 7

ДЗЕ ПРАХОДЗІЎ «ПЯТЫ ФРОНТ»? 12

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

30 ЛІПЕНЯ 2024 г. АЎТОРАК № 146 (30280)

ЛІЧБА ДНЯ

126 763

замежнікі з Еўрасаюза скарысталіся бязвізавым уездам у Беларусь з 1 студзеня 2024 года. Усяго з пачатку дзеяння бязвізавага рэжыму ў Беларусь уехалі 927 369 замежнікаў. З моманту ўвядзення пашыранага бязвіза (з 19 ліпеня) Беларусь наведалі 7219 жыхароў Еўропы. Акрамя грамадзян Польшчы, Літвы, Латвіі (а таксама неграмадзян Латвіі) у нашу краіну ў бязвізавым парадку прыбылі 455 прадстаўнікоў еўрапейскіх краін, а гэта 6 % ад агульнага патоку. Большасць з іх з Германіі і Эстоніі — 181 і 111 іншаземцаў адпаведна, паведамілі ў Дзяржпагранкамітэце.

з першых вуснаў

«ТРЭБА НЕАДКЛАДНА ВЫЗНАЧЫЦЬ СТРАТЭГІЮ РУХУ ДА МЭТ, ЯКІЯ МЫ АКРЭСЛІЛІ»

«Турызму» быць не павінна, якасць і вынік — прыярытэт. Падрабязнасці нарады па міжнародных пытаннях

Новы працоўны тыдзень Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі пачаўся са знешняй палітыкі. Кіраўнік дзяржавы правёў нараду па міжнародных пытаннях. Нагод для гэтай нарады ў апошнія тыдні было нямала: Прэзідэнт з візітам наведаў Расійскую Федэрацыю, прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка — Лацінскую Амерыку, міністр замежных спраў Максім Рыжанкоў — КНДР. Нашу краіну таксама наведала нямала замежных дэлегацый. Не спыняюць сумесную работу з замежнымі партнёрамі беларускія парламентарыі, прадпрыемствы, установы аховы здароўя і адукацыі і іншыя дзяржаўныя органы і арганізацыі. Таму тэм для канструктыўнай размовы дастаткова.

Фота БелТА.

Як заўважыў беларускі лідар, міжнародны парадак дня застаецца вельмі напружаным. Графік міжнародных сустрэч даволі насычаны. Па яго словах, усё гэта патрабуе канцэнтрацыі ўвагі на будучых мерапрыемствах і на тых, што ўжо адбыліся. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў Беларусі прымаюцца вельмі правільныя рашэнні па наладжванні адносін з рознымі краінамі. Візіты Прэзідэнта, урадавых дэлегацый у розныя рэгіёны малююць перспектывы, планы на будучыню. Але часта дамоўленасці не атрымліваюць практычнага ўвасаблення. І, як заўважыў Прэзідэнт, атрымліваюцца паўтурыстычныя паездкі.

«Давайце дамовімся, што роля Прэзідэнта, вобразна кажучы, — адкрыць акно ў тым ці іншым напрамку, стварыць фундамент для будучых дамоўленасцяў членаў урада і прэм'ер-міністра», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Па яго словах, рэалізоўваць усе дамоўленасці з замежнымі партнёрамі павінен найперш урад, дзе ў ролі вядучага міністэрства замежных спраў, пад кантролем Адміністрацыі Прэзідэнта. «Турыстычных паездак быць не павінна. Ніякага турызму. Павінен быць вынік», — акцэнтаваў увагу кіраўнік дзяржавы. Па яго словах, на нарадзе трэба зверыць гадзіннікі і прадумаць крокі на найбліжэйшую перспектыву і па выкананні дасягнутых дамоўленасцяў па выніках візітаў у пэўныя краіны. Аляксандр Лукашэнка вылучыў найбольш важныя кірункі.

Расія — усе пытанні вырашаны

«Я ўжо не ведаю, якія патрэбны фундаменты з майго боку, каб выбудоўваць дыхтоўны дом нашых адносін. І стратэгічныя пытанні вырашаны, і па асноўных кірунках прынятыя рашэнні, і тактычныя», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

«Вы паставілі, як звычайна бывае, не вырашаныя вамі з урадам Расіі пытанні (а павінны былі вырашыць) — па нафтаформуле (новай формуле цэнаўтварэння), другое пытанне — утылізацыйны збор і трэцяе пытанне — аб перадаплаце за нафту, — звярнуўся Прэзідэнт да ўдзельнікаў нарады. — Усе гэтыя пытанні мы абмеркавалі з Прэзідэнтам Пуціным. Больш за тое, мы дамовіліся аб тым, што я сёння-заўтра (у залежнасці ад таго, як вы гэта падрыхтуеце) накірую яму пісьмовае пасланне, ліст, з выкладаннем сутнасці гэтых трох пытанняў». Прэзідэнт расказаў, што ключавымі пытаннямі яго нядаўніх перагавораў з Уладзімірам Пуціным былі пытанні бяспекі, яны насілі закрыты характар. «Падключаць урад я не бачу сэнсу. Усе сілавыя структуры, міністэрства замежных спраў па пэўных пытаннях падключаны. Вось сутнасць гэтых перагавораў, — сказаў ён. — Але яшчэ раз падкрэслю: узаемаразуменне знойдзена па ўсіх пытаннях».

СТАР. 2

КОРАТКА

- **Старшыня Палаты прадстаўнікоў Ігар Сергяенка 30 ліпеня па даручэнні Аляксандра Лукашэнкі здзейсніць рабочы візіт у Ісламскую Рэспубліку Іран для ўдзелу ў цырымоніі інаўгурацыі выбранага Прэзідэнта Ісламскай Рэспублікі Іран Масуда Пезешкіана.**
- Курганныя групы старажытнага насельніцтва Палесся выявілі ў нацыянальным парку «Прыпяцкі».
- **Самы высокі прахадны бал на бюджэт у БДМУ склаўся на стаматалагічным факультэце.**
- Аграрыі Баранавіцкага раёна першыя ў Брэсцкай вобласці намалацілі 100 тысяч тон зерня.
- **Мінсувязі выпускае ў абарачэнне шэсць паштовых марак з серыі «Грыбы-двайнікі».**

ISSN 1990 — 763X

24146>

Карысны вопыт

У МСЦІСЛАВЕ БУДУЮЦЬ УСТОЙЛІВАЕ ЗАЎТРА

У раёне паспяхова рэалізуюцца мэты ўстойлівага развіцця рэгіёна

Добрая экалогія, здаровае насельніцтва, квітнеючая эканоміка, наплыў турыстаў — гэта, па сутнасці, і ёсць тое, што хаваецца за сціплай абрэвіятурай МУР — мэты ўстойлівага развіцця. Каб ажыццявіць гэтыя планы на практыцы, краіны, гарады, раёны ствараюць адмысловую стратэгію. Такая была распрацаваная Мсціслаўскім раёнам у 2021 годзе. У адпаведнасці з ёй тут укараняюцца ў жыццё ініцыятывы з прыцэлам на будучыню. Наколькі актыўна ідзе гэты працэс, можна было даведацца падчас другога па ўліку рэгіянальнага фестывалю ўстойлівага развіцця «Разам за ўстойлівае заўтра». Форум быў прымеркаваны да 100-годдзя ўтварэння раёна.

СТАР. 5

Фестывалім

У абдымках вішнёвай каралевы

Дванаццаты раз на Віцебшчыне прайшло міжнароднае свята «Вішнёвы фестываль», якое сабрала сотні гасцей і ўдзельнікаў з розных куткоў свету. Традыцыйна горад Глыбокае на два дні пераўтвараецца ў творчую прастору з адметным вішнёвым смакам.

Фота ТК «Глыбоцкі раён. Афіцыйна».

Стартаваў фестываль 26 ліпеня з тэматычнай рэгістрацыі нараджэння маленькай глыбачанкі Ксеніі Рагавой, якая нарадзілася 11 ліпеня. Першы і галоўны дакумент дачкі маладыя бацькі Ігар і Анастасія атрымалі ў раённым аддзеле ЗАГС з удзелам ганаровых гасцей.

СТАР. 13

«ТРЭБА НЕАДКЛАДНА ВЫЗНАЧЫЦЬ СТРАТЭГІЮ РУХУ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што восенню, напярэдадні 25-годдзя Дагавора аб стварэнні Саюзнай дзяржавы, у Мінску адбудуцца ўсе важныя мерапрыемствы — і саюзны Саўмін, і Вышэйшы дзяржсавет. «З Прэзідэнтам Расіі мы дамовіліся, што да гэтага моманту павінны быць закрытыя ўсе праблемныя пытанні — і па лініі саўбезаў (аб гарантыях бяспекі), і па тэмах урада», — сказаў Прэзідэнт, дадаўшы, што пры вырашэнні пытанняў канкрэтных варта не забываць і пра перспектыўныя кірункі. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што сёння сітуацыя склалася такім чынам, што беларускія спецыялісты, працуючы з расійскімі калегамі, могуць разам з космасам, атамнай энергетыкай адкрыць для сябе новыя кампетэнцыі, вельмі важныя для нашай краіны. Па яго словах, задзелы ў гэтым кірунку, і ў авіябудаванні, і ў мікраэлектроніцы, і асабліва ў станкабудаванні ў нас ёсць. Прэзідэнт расказаў, што падчас наведвання Іркуцкага авіябудаўнічага завода асабіста пераканаўся, што ў Расіі ёсць інтарэс да беларускай тэхнікі, да нашых станкоў. Таму сёння беларускім вытворцам трэба хутка асвойваць новыя тэхналогіі і пастаянна ўдасканальваць сваю прадукцыю, зразумела, не забываючы пра яе якасць.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў пра яго дамоўленасці з Уладзімірам Пуціным, дасягнутыя падчас апошняга наведвання Мінска расійскім кіраўніком: Беларусь павінна быць незалежнай і самадастатковай краінай з устойлівай эканамічнай асновай. «Але не забывайцеся, з чым мы прыйдзем у гэты юбілей да нашых людзей. Што дае праект Саюзнай дзяржавы простаму беларусу і расіяніну? Што гэта ім дае?» — задаў ён рытарычнае і адначасова злабадзённае пытанне. Беларускі лідар падкрэсліў, што Пастаянны камітэт Саюзнай дзяржавы трэба акунуць у праблемы паўсядзённых спраў. Ён нагадаў пра даручэнне на пляцоўцы Пасткама комплексна прааналізаваць усе аспекты забеспячэння роўных правоў грамадзян. «Зроблена нямала, але і праблем хапае, а мы чамусьці іх замоўчваем», — заўважыў Прэзідэнт.

Шанхайская арганізацыя супрацоўніцтва — адкрываюцца каласальныя перспектывы

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што нядаўна адбыўся саміт ШАС, дзе Беларусь выступіла ў новым статусе — члена гэтай арганізацыі. «Праведзены шэраг двухбаковых сустрэч. Добрыя былі сустрэчы. Дасягнуты канкрэтныя дамоўленасці. Давайце іх рэалізоўваць. Міністр замежных спраў быў на кожнай сустрэчы. Трэба неадкладна вызначыць стратэгію руху да мэт, якія мы акрэслілі», — сказаў ён. У прыклад беларускі лідар прывёў Пакістан. Прэм'ер-міністр гэтай краіны Шахбаз Шарыф падчас сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам у Астане канкрэтна сказаў, што ім цікава і што трэба ў Беларусі. Акрамя таго, была дасягнута дамоўленасць аб візіце Прэзідэнта ў Пакістан. Але, як заўважыў кіраўнік дзяржавы, да гэтага павінны быць поўныя напрацоўкі. «Трэба неадкладна вызначыць стратэгію рэалізацыі дамоўленасцяў. І рабіць гэта трэба па гарачых слядах», — сказаў ён.

Прэзідэнт падкрэсліў, што з уступленнем у ШАС перад Беларуссю адкрываюцца каласальныя перспектывы. Перш за ўсё — дадатковыя магчымасці доступу на вялізны рынак тавараў і паслуг, абмен вопытам, прыцягненне інвестыцый, і галоўнае — дыверсіфікацыя лагістыкі і разлікаў, зніжэнне палітычных рызык. «Усе беларускія ініцыятывы я абазначыў у Астане. Вы ўсё чулі», — нагадаў ён.

БРІКС — яшчэ адна апора

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь запрошана на саміт БРІКС, які хутка пройдзе ў Казані. «Гэта сур'ёзная структура, якая аб'ядноўвае самыя магутныя дзяржавы нашай планеты. Яна ахоплівае больш за 40 працэнтаў насельніцтва Зямлі. І мы зацікаўлены ўключыцца ў інтэграцыйныя працэсы на дадзенай пляцоўцы. БРІКС — яшчэ адна апора, з дапамогай якой мы зможам захоўваць раўнавагу і эканамічную ўстойлівасць. МЗСу неабходна сфарміраваць план нашага ўдзелу на гэтай пляцоўцы і, у прыватнасці, маіх сустрэч без усялякага перабору», — сказаў ён. Прэзідэнт расказаў, што цяпер з боку Паўднёвай Афрыканскай Рэспублікі ёсць вялікая зацікаўленасць у супрацоўніцтве з Беларуссю. «Развітая, нябедная краіна, прасунутая краіна. І да таго, што мы маем у Экватарыяльнай Гвінеі, Нігерыі, на ўсходзе ў Кеніі, на поўдні — Зімбабвэ, Мазамбік, яшчэ і ў Паўднёвай Афрыканскай Рэспубліцы, дзе нас чакаюць. Не трэба нам расплывацца па ўсіх кантынентах. У нас не тая эканоміка, каб глабалізмам займацца. Трэба вызначыцца ў кожным пункце, чым мы будзем займацца, і зрабіць гэта», — адзначыў ён.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ёсць ініцыятыва дэлегатаў УНС аб падрыхтоўцы ад імя Усебеларускага народнага сходу звароту аб міры і ўнясенні яго на разгляд у БРІКС. Ён даручыў адказным асобам вывучыць і прапрацаваць гэту ініцыятыву.

Кітай — чакаецца візіт Прэм'ера Дзяржсавета

Акрамя таго, звярнуў увагу Прэзідэнт, заяўлены шэраг важных візітаў у Рэспубліку Беларусь. Зусім хутка Мінск наведае Прэм'ер Дзяржсавета Кітайскай Народнай Рэспублікі Лі Цян. Віцэ-прэм'ер Снапкоў далажыў аб выпрацоўцы перагаворнай пазіцыі ў развіццё дамоўленасцяў Прэзідэнта з Сі Цзіньпінам. «На перагаворах у Астане мы не чапалі канкрэтныя пытанні, акрэсліўшы іх. На што Сі Цзіньпін сказаў: «Не адштурхоўвайцеся толькі ад перагавораў са мной. Прыедзе прэм'ер — усе канкрэтныя пытанні ў яго кампетэнцыі». І мы павінны іх вырашыць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт нагадаў, што нядаўна адбыўся шэраг важных візітаў — урадавай дэлегацыі ў Лацінскую Амерыку і міністра замежных спраў у КНДР. Ён пацікавіўся стратэгіяй выбудоўвання адносін з гэтымі краінамі. Разам з тым Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што многія пытанні застаюцца на ўзроўні справаздач і размоў, а канкрэтныя пытанні не вырашаюцца. А міжнароднае супрацоўніцтва — найважнейшае пытанне эканомікі. Эфектыўнасць міжнароднага супрацоўніцтва ў таварнагандлёвай плоскасці напрамую залежыць ад якасці беларускай прадукцыі, якую мы прапаноўваем замежным партнёрам. На гэты аспект Прэзідэнт звярнуў пільную ўвагу ўсіх удзельнікаў нарады. Ён зрабіў акцэнт на тым, што да якасці беларускіх тавараў не павінна быць ніякіх пытанняў, ні на ўнутраным, ні на знешнім рынках.

У тэму

«Мы не кідаемся з боку ў бок»

Падчас нарады **прэм'ер-міністр Раман ГАЛОЎЧАНКА** далажыў, што з 13 да 21 ліпеня ўрадавая дэлегацыя з візітам наведала Кубу, Венесуэлу і Нікарагуа. Па яго словах, гэтыя краіны разглядаюцца як істотны рэзерв для росту беларускага экспарту. «У сувязі з гэтым у маі ўрадам была зацверджана праграма дзеянняў па развіцці супрацоўніцтва з гэтымі краінамі, у адпаведнасці з якой замацаваны і даведзены да ўсіх нашых экспарцёраў канкрэтныя таварныя пазіцыі з аб'ёмамі паставак на працягу трох гадоў: 2024—2026. Лічбы браліся з улікам нашага папярэдняга досведу работы там і аналізу патрэб рынку. Таму, уласна кажучы, кожны ведае, што яму рабіць і якую задачу выканаць па кожнай наменклатуры», — далажыў прэм'ер-міністр.

У размове з журналістамі Раман Галоўчанка падкрэсліў: вялікае значэнне для Беларусі рынку Лацінскай Амерыкі звязана з яго вялікім патэнцыялам (насельніцтва больш за 600 мільёнаў чалавек) і прыродных запасаў карысных выкапняў, уключаючы нафту, літый, медзь, серабро. «Таму нам трэба паступова замацоўвацца, кожны год павялічваць нашу там прысутнасць», — падкрэсліў ён. «Мы не кідаемся з боку ў бок. Выбралі курс, па якім і рухаемся. Магчыма, дзесьці працэсы ідуць не так хутка, як нам хацелася б. Хтосьці прывык жыць больш спакойна і ставіцца больш спакойна да часавага фактару. У нас такой магчымасці няма. Нам трэба ўсё хутка. Таму расслабленасць нашых партнёраў будзем кампенсаваць нашай напорыстасцю, і ўрэшце выйдзе жаданы вынік», — сказаў Раман Галоўчанка.

Што датычыцца супрацоўніцтва Беларусі і Расіі, то, па словах прэм'ер-міністра, цяпер тут няма вострых пытанняў, якія не вырашаюцца. Ідзе характэрны для краін з такімі цеснымі ўзаемасувязямі працэс выбудоўвання мадэляў супрацоўніцтва ў канкрэтных сферах. У гэтым працэсе так ці інакш узнікаюць некаторыя пытанні, у тым ліку якія патрабуюць дазволу на ўзроўні прэзідэнтаў. Гэта непазбежна, бо адносіны Беларусі і Расіі — жывая матэрыя. Да таго ж, яны развіваюцца вельмі бурна. Таму і прэзідэнты дзвюх краін сустракаюцца досыць часта.

Раман Галоўчанка расказаў, што мадэль супрацоўніцтва дзвюх краін выбудоўваецца наступным чынам: прэзідэнты абмеркавалі, далі даручэнні, абазначылі асноўныя падыходы, а затым урады і міністры кладуць на паперу дасягнутыя дамоўленасці. «Канструкцыі гэтыя заўсёды няпростыя. Яны завязаны на сур'ёзныя фінансавыя пытанні, узаемную фінансавую, вытворчую, лагістычную падтрымку. Гэта ўсё трэба пакласці на паперу», — растлумачыў ён. Тое ж самае адбылося і падчас перагавораў Уладзіміра Пуціна і Аляксандра Лукашэнкі на Валааме.

«У аснове — эканамічная стратэгія»

Першы віцэ-прэм'ер Мікалай СНАПКОЎ падкрэсліў, што візіт Прэм'ера Дзяржсавета КНР Лі Цяна ў Беларусь будзе гістарычны — першы за апошнія 17 гадоў. На парадку дня візіту будзе ўся канкрэтыка беларуска-кітайскіх адносін, найперш у гандлёва-эканамічнай і інвестыцыйнай сферах. «Мы ўпэўнены, што гэты візіт дасць магутны імпульс для кітайскага бізнесу па шырокім інвестыцыйным прыходзе ў Беларусь. У аснове будзе эканамічная стратэгія, якую вызначыла на апошнім пленуме Кітайская Народная Рэспубліка. Гэта новыя прадукцыйныя сілы, якія ўключаюць у сябе навуку, інавацыі, чалавечы капітал», — заявіў Мікалай Снапкоў. Ён расказаў, што ў рамках візіту таксама плануецца падпісаць дакумент аб аб'яўленні наступнага года ў супрацоўніцтве паміж Беларуссю і Кітаем Годам навукі і інавацый.

«Ёсць вялікі спектр кірункаў, дзе краіны маглі б адна адной дапамагчы»

Сваімі ўражаннямі ад візіту ў Карэйскую Народна-Дэмакратычную Рэспубліку і вынікамі гэтага візіту з журналістамі падзяліўся **міністр замежных спраў Максім РЫЖАНКОЎ**. «Краіна вельмі цікавая, — сказаў міністр. — Акуратная краіна, якая развіваецца. Пхеньян вельмі чысты добры горад. З пункту гледжання краіны для жыцця выглядае прыстойна і можа даць фору многім іншым краінам». Па словах Максіма Рыжанкова, у Паўночнай Карэі маюць патрэбу ў нашай прадукцыі. «Асабліва я хацеў бы вылучыць прадукцыю фармацэўтычнай прамысловасці. Для мяне было вялікім сюрпрызам убачыць у аптэцы польскія лекі і адсутнасць беларускіх, — расказаў ён. — Адпрацоўваліся пытанні паставак нашага харчавання — малочнай і мясной прадукцый. Іх цікавіла дзіцячае харчаванне». Таксама абмяркоўваліся пытанні аб супрацоўніцтве ў сферах аховы здароўя, адукацыі. Ужо дасягнута дамоўленасць, што беларускія спецыялісты наведаюць КНДР і абмяняюцца вопытам у выбудоўванні работы дашкольнай адукацыі. Максім Рыжанкоў падкрэсліў, што ў Беларусі і КНДР ёсць вялікі спектр кірункаў, дзе краіны маглі б адна другой дапамагчы.

Паколькі ў выбудоўванні адносін з ШАС Міністэрства замежных спраў адыгрывае асноўную ролю, кіраўнік ведамства расказаў, як ідзе работа ў гэтым кірунку. Па яго словах, хутка будзе прызначаны спецыяльны нацыянальны каардынатар, некалькі чалавек будуць назначаны ў Сакратарыят ШАС (аб гэтым дасягнута дамоўленасць) і ў антытэрарыстычны цэнтр. Максім Рыжанкоў заявіў, што Беларусь мае намер выбудаваць вельмі дакладнае ўзаемадзеянне ў плане работы па лініі ШАС. Найперш за кошт уцягвання міністэрстваў і ведамстваў у мерапрыемствы галіновага характару, якія праводзяцца пад эгідай арганізацыі. Па словах міністра, зараз парадак дня ў ШАС насычаны пытаннямі развіцця эканамічнага і фінансавага ўзаемадзеяння. Максім Рыжанкоў выказаў упэўненасць, што ў краін-членаў ШАС прысутнічае палітычная воля ісці далей па фінансава-эканамічным трэку.

Яшчэ адна міжнародная пляцоўка, пра якую падчас нарады згадваў Прэзідэнт, — БРІКС. Міністр замежных спраў падкрэсліў, што Беларусь удзяляе абсалютна ва ўсіх мерапрыемствах пад парасонам БРІКС. «Мы імкнёмся не проста да такога спарадычнага ўдзелу, але да атрымання нейкага статусу ў гэтай арганізацыі. Статусу партнёра па супрацоўніцтве», — расказаў Максім Рыжанкоў, дадаўшы, што ўсе краіны-ўдзельніцы арганізацыі падтрымліваюць гэты статус. Пакуль стрымлівае толькі юрыдычнае афармленне гэтага статусу, не ў адносінах да Беларусі, а ў прынцыпе як юрыдычна тэрміна. «Будзем спадзявацца, што да саміту ў кастрычніку ён будзе выпрацаваны», — адзначыў Максім Рыжанкоў.

Валерыя СЦЯЦКО.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Нікалас Мадура перамог на прэзідэнцкіх выбарах у Венесуэле

Дзейны прэзідэнт Венесуэлы Нікалас Мадура атрымаў перамогу на прэзідэнцкіх выбарах у рэспубліцы. Ён пераабраны на трэці шасцігадовы перыяд. Пра гэта па выніках галасавання заявіў старшыня Нацыянальнага выбарчага савета (НВС) Венесуэлы Элвіс Амароса, паведаміла ТАСС. Ён апублікаваў першы бюлетэнь НВС, паводле якога пасля падліку 80 працэнтаў галасоў Мадуру падтрымалі 51,2 працэнта выбаршчыкаў. Амароса паведаміў, што затрымка з абвяшчэннем вынікаў выбараў была выклікана «нападам на сістэму перадачы даных» НВС. У адпаведнасці з дзейным заканадаўствам першы выніковы бюлетэнь выпускаецца толькі пасля таго, як тэндэнцыя пры падліку галасоў стане незваротнай.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Нікаласа Мадуру з чарговай перамогай на прэзідэнцкіх выбарах, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара. Кіраўнік дзяржавы выказаў перакананне, што пад кіраўніцтвам Нікаласа Мадуры Венесуэла прадоўжыць упэўнена крочыць па шляху ўмацавання свайго суверэнітэту, развіцця кампетэнцый па шматлікіх кірунках. «Мінск гатовы прымаць у гэтым актыўны ўдзел», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аятала Хаменеі зацвердзіў Масуда Пезешкіана новым прэзідэнтам Ірана

Кіраўнік Ісламскай рэспублікі Іран аятала Алі Хаменеі афіцыйна зацвердзіў Масуда Пезешкіана на пасадзе новага прэзідэнта, паведаміла агенцтва Mehr. Паводле яго звестак, у пачатку цырымоніі міністр унутраных спраў Ірана Ахмад Вахідзі прадставіў афіцыйны даклад аб тым, як прайшлі датэрміновыя прэзідэнцкія выбары, падзякаваў іранскаму народу, супрацоўнікам ведамства за іх паспяховае правядзенне. Пасля аятала Хаменеі абвясціў дэкрэт, у адпаведнасці з якім Пезешкіян афіцыйна аб'яўлены дзявятым Прэзідэнтам Ісламскай рэспублікі Іран. Цяпер ён прынясе прысягу ў меджлісе (парламенце Ірана) 30 ліпеня. Пасля таго як 19 мая ў авіякатастрофе загінуў прэзідэнт Ірана Ібрагім Раісі, у краіне ў два туры прайшлі датэрміновыя прэзідэнцкія выбары.

АПОРА НА ПАМЯЦЬ

На гэтыя выхадныя Брэст — адзін з найстаражытнейшых гарадоў Беларусі — адзначыў сваё 1005-годдзе. Цэнтральнымі мерапрыемствамі святочных дзён сталі акцыі, прымеркаваныя да вызвалення абласнога цэнтра ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, якое адбылося 28 ліпеня 1944 года. У нядзелю ва ўрачыстай абстаноўцы адкрылі помнік «Жывая памяць удзячных пакаленняў». У цырымоніі ўзяла ўдзел першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля ПЯТКЕВІЧ.

Фота БелТА.

Помнік «Жывая памяць удзячных пакаленняў» усталявалі на тэрыторыі Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці, па суседстве з Рэспубліканскім цэнтрам патрыятычнага выхавання моладзі. Гэта другі помнік з трох. Першы быў устаноўлены ў 2022 годзе ў Мінску. Трэці з'явіцца ў Маскве. Збор манет для рэалізацыі праекта арганізаваны па ініцыятыве беларускага паралімпійца і грамадскага дзеяча Аляксея Талая. Ідэю падтрымалі сотні тысяч сем'яў з Беларусі і замежжа. Помнік складаецца з дзвюх частак. Каменны ліст-трохвугольнік — даніна мінуламу, бронзавае дрэва — увасабленне будучыні. У Брэсце права адкрыць манумент далі тром пакаленням адной сям'і: ветэрану Вялікай Айчыннай вайны Аляксандру Грыгор'еву і яго нашчадкам.

Наталля Пяткевіч адзначыла, што беларусы — шчаслівыя людзі, бо ўмеюць шанаваць памяць і не баяцца гэтага рабіць, нягледзячы ні на што. Беларусь сур'ёзна пацярпела ў гады Вялікай Айчыннай вайны, кожная сям'я панесла страты.

«Унікальна тое, што прайшло 80 гадоў, але новыя аб'екты стварае моладзь. Гэта значыць, што памяць захавалася, што захавалася падзяка, пакланенне перад героямі-пераможцамі. Значыць, гэта трэба», — падкрэсліла першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. Яна прывяла ў прыклад Аляксея Талая, які ініцыіраваў стварэнне памятнага знака «Жывая памяць удзячных пакаленняў».

Адкрыццё помніка стала часткай акцыі «Дарогамі славы», прысвечанай 80-й гадавіне Беларускай стратэгічнай наступальнай аперацыі «Багратыён». Прысутныя ўсклалі кветкі да падножжа манумента, ушанавалі памяць абаронцаў Айчыны хвілінай маўчання. Таксама падчас цырымоніі была закладзена памятная капсула з пасланнем нашчадкам. Жадаючыя змаглі апусціць у колбу свае манеткі, далучыўшыся да стварэння трэцяга манумента — у Маскве.

Наталля Пяткевіч азнаёмілася з ходам будаўніцтва патрыятычнага цэнтра. «Абсалютна глабальны праект, вельмі цікава задуманы. Выдатна, што ён здольны ахапіць вельмі вялікую колькасць хлопчыкаў і дзяўчынак. Упэўнена, ён будзе запатрабаваны не толькі ў плане нейкага навучання па лініі Міністэрства адукацыі, такога сістэмнага. Даю гарантыю, што гэта будзе абсалютна запатрабаваны і з камерцыйнага пункту гледжання праект», — пераканана першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. На яе думку, патрыятычны цэнтр у Брэсцкай крэпасці будзе прыцягальны і для дзяцей з краін СНД.

«Думаю, наша краіна сёння — сапраўдны маяк міралюбнасці і міралюбівай палітыкі, якая павінна мець месца. На жаль, тыя «настаўнікі», якія спрабуюць нас вучыць іншаму, — як у песні Beatles The Fool on the Hill («Дурань на ўзгорку»). У сваім навучанні яны часам выглядаюць не маяком, а менавіта як дурань на гары. Тое, што робіцца тут, і ёсць тыя апоры, якія могуць прынесці на зямлю мір: наша памяць, канкрэтныя дзеянні па правядзенні міралюбівай палітыкі і галоўнае — выхаванне людзей і дзеянні людзей у гэтым кірунку», — рэзюмавала першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Фінальным акордам рэспубліканскай акцыі «Дарогамі славы» стаў святочны канцэрт у Брэсце, прысвечаны 80-годдзю вызвалення горада ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля Пяткевіч выказала падзяку штабу патрыятычных сіл за правядзенне інфармацыйна-асветніцкай акцыі «Дарогамі славы».

Паводле БелТА.

Сезонны клопат

РЫХТУЙ ФОРМУ ЛЕТАМ

На Віцебшчыне сёлета за парты сядуць каля 114 тысяч школьнікаў у 306 установах сярэдняй адукацыі, першакласнікамі стануць 10,7 тысячы дзяцей, а ў дзіцячыя садкі прыйдуць 39 тысяч малых. У медыяцэнтры Віцебскай вобласці адбыўся круглы стол, на якім абмеркавалі падрыхтоўку да новага навучальнага года.

Капітальны рамонт і новы прадмет

З 1 верасня ў 10-х класах з'явіцца новы інтэграваны курс "Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветнай гісторыі". У лютым з удзелам настаўнікаў-практыкаў адбыліся дыялогавыя пляцоўкі па абмеркаванні дадзенага падручніка, які добра ілюстраваны, змяшчае дадатковыя спасылкі, навігацыю. З пункту гледжання патрыятычнага выхавання гэта дасць магчымасць падрастаючаму пакаленню больш узважана ставіцца да тых падзей, якія адбываліся ў нашай краіне.

Абнавілі праграмы факультатываў класаў прафнакіраванасці, цяпер яны будуць улічваць рэгіянальны кампанент. «Гэта класы педагагічнай, спартыўна-педагагічнай, аграрнай накіраванасці. Прыняты новыя праграмы факультатываў па музычнай накіраванасці, тых заняткаў, якія працуюць на развіццё сацыяльнай актыўнасці вучняў, іх сацыялізацыю ў грамадстве, фарміраванне іх інфармацыйнай культуры і кампетэнцый», — расказала **першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення па адукацыі аблвыканкама Алена БАГДАНОВІЧ.**

На падрыхтоўку ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі да новага навучальнага года сёлета выдзелена каля 42 мільёнаў рублёў. Цяпер капітальныя рамонты будынкаў вядуцца ў дзевяці школах паўночнага рэгіёна. Да 1 жніўня падрыхтоўка ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі павінна быць завершана. Падпісанне пашпартоў гатоўнасці будзе ажыццяўляцца да 20 жніўня.

Восем школьных кірмашоў

«Пашыраны продаж тавараў да новага навучальнага года пачнецца з 1 жніўня. Правядзенне школьных кірмашоў запланавана ў Віцебску і сямі райцэнтрах — Докшыцах, Лепелі, Бешанковічах, Лёзне, Мёрах, Паставах і Шаркаўшчыне. Усю інфармацыю пра месца і час іх правядзення можна будзе знайсці на сайтах гарадскіх і райвыканкамаў і ў рэгіянальных СМІ», — адзначыла **начальнік аддзела спажывецкага рынку галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг аблвыканкама Таццяна ЖЫНКЕВІЧ.**

На Віцебшчыне большай папулярнасцю ў бацькоў школьнікаў карыстаюцца стацыянарныя гандлёвыя аб'екты, у якіх праводзяцца дысконтныя акцыі, дні зніжак, а таксама можна скарыстацца картамі растэрміноўкі. У некаторых крамах прапануюць і зніжкі для шматдзетных і маламаёмных сем'яў. Акрамя таго, пакупнікоў прыцягваюць камфортныя ўмовы для прымеркі адзення і падбору патрэбных прылад. У апошні час шматлікія сем'і актыўна сталі набываць школьныя тавары праз інтэрнэт-крамы.

Да новага навучальнага года ў гандлёвых сетках вобласці прадстаўлена амаль 400 мадэляў адзення дзелавога стылю для хлопчыкаў і дзяўчынак, каля 120 мадэляў абутку, 50 мадэляў ранцаў, сумак, заплечнікаў, ёсць шырокі асартымент канцылярскіх і папяровых тавараў. Асартымент абутку і адзення прадстаўлены ў асноўным таварамі беларускіх вытворцаў. Арыенціровачны кошт камплекта адзення для хлопчыкаў складае ад 146 да 400 рублёў, для дзяўчынак — ад 100 да 350. Набор пісьмовых прылад каштуе ад 84 да 110 рублёў.

Падтрымка і дапамога

«Сёлета традыцыйна аказана дапамога ў падрыхтоўцы да школы 11 тысячам сем'яў, а гэта 22,5 тысячы дзяцей са шматдзетных сем'яў. Акрамя таго, мы аказваем падтрымку і іншым катэгорыям, не застануцца без увагі малазабяспечаныя сем'і, сем'і з дзецьмі-інвалідамі. Звяртацца па гэтым пытанні варта ў ТЦСАН рай- і гарвыканкамаў, віцебскія аддзелы адукацыі адміністрацый раёнаў. Гэту дапамогу вылучаюць гарадскія і раённыя выканкамы на падставе сваіх рашэнняў. Звычайна яна складае 30 % бюджэту пражытачнага мінімуму, на сёння гэта 125 рублёў на кожнае дзіця», — расказала **першы намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне аблвыканкама Ірына ГАЛАДЗЮК.**

Не застануцца ўбаку і актывісты БРСМ. З 1 жніўня да 10 верасня на Віцебшчыне пройдзе дабрачынная акцыя «У школу з добрым сэрцам!», у рамках якой моладзь збярэ канцылярскія тавары для дзяцей з малазабяспечаных сем'яў і тых, хто пражывае ў інтэрнатных установах. У кожным камітэце БРСМ, а таксама ў гандлёвых пунктах рэгіёна будзе арганізавана месца збору. У пакупнікоў з'явіцца рэальная магчымасць набыць неабходныя тавары і падарыць іх тым, хто ў іх мае патрэбу. Толькі за мінулы год у рамках акцыі арганізавалі каля 90 мерапрыемстваў з удзелам звыш дзвюх тысяч валанцёраў.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
фота аўтара.

З нагоды

Кітайска-беларускія адносіны захоўваюць высокі ўзровень развіцця

У Мінску адзначылі 97-годдзе стварэння НВАК

Кітайска-беларускія адносіны ўсепагоднага і ўсебаковага стратэгічнага партнёрства захоўваюць высокі ўзровень развіцця. Важнасць гэтага адзначыў аташэ па пытаннях абароны пасольства КНР у Беларусі старшы палкоўнік Лю Чжэ на ўрачыстым мерапрыемстве з нагоды 97-годдзя з дня стварэння Народна-вызваленчай арміі Кітая.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

— Пад стратэгічным кіраўніцтвам лідараў дзвюх дзяржаў кітайска-беларускія адносіны ўсепагоднага і ўсебаковага стратэгічнага партнёрства захоўваюць высокі ўзровень развіцця. Прыемна адзначыць, што апошнія гады ваенныя адносіны паміж Кітаем і Беларуссю таксама дынамічна развіваюцца, — заявіў аташэ па пытаннях абароны. — Мы актыўна ўзаемадзейнічаем па такіх кірунках, як бесперапынны рост абмену ваеннымі дэлегацыямі на высокім узроўні, далейшае паглыбленне і пашырэнне сумесных трэніровак, вучэнняў. Наладжана цеснае супрацоўніцтва ў прафесійных ваенных сферах».

Лю Чжэ адзначыў важнасць таго, што 3 ліпеня атрад ганаровай варты НВАК узяў удзел у ваенным парадзе, прысвечаным 80-годдзю вызвалення Беларусі. «У Беларусі паспяхова праходзіць кітайска-беларуская сумесная антытэрарыстычная трэніроўка. Гэта яшчэ раз паказвае высокі ўзровень ваенных адносін паміж дзвюма краінамі», — падкрэсліў аташэ па пытаннях абароны.

Старшы палкоўнік звярнуў увагу на тое, што зараз адбываюцца беспрэцэдэнтныя змяненні: свет уступіў у новы перыяд узрушэння і пераўтварэнняў, перад ім стаяць новыя сур'ёзныя выклікі. «На фоне ўсяго гэтага Сі Цзіньпін вылучыў ініцыятыву па глабальнай бяспецы, якая адстойвае дух адзінства, адказвае на складаныя і ўзаемазвязаныя выклікі бяспекі з перспектывай сумеснага выйгрышу», — падкрэсліў аташэ па пытаннях абароны.

Як заўважыў Лю Чжэ, кітайскі народ любіць і шануе мір, імкнецца да міру. «Рушыць шляхам мірнага развіцця — непахісная нацыянальная воля і стратэгічны выбар Кітая, — падкрэсліў аташэ па пытаннях абароны. — Кітай няўхільна праводзіць незалежную і самастойную мірную знешнюю палітыку і абарончую палітыку нацыянальнай абароны».

Як лічыць старшы палкоўнік, Узброеныя сілы Кітая ніколі нікому не кідалі выклік і не пагражалі іншым: «Гісторыя даказвала і працягне даказваць, што кітайская армія — гэта заўсёды цвёрдая сіла для абароны міру ва ўсім свеце. Яна поўная рашучасці і здольная абараняць нацыянальны суверэнітэт, бяспеку і інтарэсы развіцця».

Аташэ па пытаннях абароны запэўніў, што Кітай гатовы і ў далейшым умацоўваць з Беларуссю ваеннае супрацоўніцтва на карысць нашых дзяржаў і народаў і сумесна робіць вялікі ўнёсак ва ўмацаванне міру ва ўсім свеце і рэгіянальнай стабільнасці.

Як заявіў **памочнік міністра абароны па ідэалагічнай рабоце ва Узброеных Сілах — начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны генерал-маёр Леанід КАСІНСКІ,** для Беларусі супрацоўніцтва з Кітаем з'яўляецца найважнейшым прыярытэтам знешняй палітыкі. Паводле яго слоў, надзейным фундаментам развіцця сувязяў служаць адносіны дружбы паміж дзвюма дзяржавамі, якія гістарычна склаліся.

— У нашай агульнай гісторыі — гісторыя баявога брацтва і гераізму двух народаў у барацьбе з сусветным фашызмам і мілітарызмам, — падкрэсліў Леанід Касінскі. — Цяпер мы вядзём даверны палітычны дыялог, узгадняем пазіцыі на міжнароднай арэне, усебакова развіваем узаемадзеянне ў розных сферах.

Памочнік міністра абароны лічыць, што ў аснове дружбы Беларусі і Кітая — сяброўскія адносіны паміж кіраўнікамі дзвюх дзяржаў Аляксандрам Лукашэнкам і Сі Цзіньпінам. «Развіццё Народна-вызваленчай арміі Кітая будзе і ў далейшым служыць умацаванню рэгіянальнай і міжнароднай бяспекі, партнёрскіх адносін з дружалюбнымі Кітаю краінамі, сярод якіх і Беларусь», — перакананы Леанід Касінскі.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Што такое сапраўдны суверэнітэт, і з чаго ён зараджаўся

Беларусь сёння з'яўляецца адным з паспяховых прыкладаў будаўніцтва суверэннай дзяржавы. Наша краіна дэманструе ўстойлівае сацыяльна-эканамічнае развіццё, палітычную стабільнасць, міжнацыянальны і міжканфесійны мір. Ключавое значэнне ў гэтым адыграў інстытут прэзідэнцтва, які з'яўляецца не проста органам дзяржаўнага кіравання, а найважнейшай умовай захавання суверэнітэту і незалежнасці нашай краіны. Карэспандэнт «Звязды» наведаў гісторыка-тэарэтычную рэканструкцыю станаўлення інстытута прэзідэнцкай улады ў Беларусі і свеце, у ходзе якой спікеры адказалі на галоўнае пытанне ролі інстытута прэзідэнцтва ва ўмовах пераходнага перыяду развіцця дзяржавы.

«Ён мог абаперціся толькі на народ»

«Гісторыя паказала, што без моцнага палітычнага лідара, без харызматычнага палітычнага лідара, без лідара, адданага свайму народу і сваёй дзяржаве, будучыні ў краіны няма», — лічыць **загадчык Цэнтра гісторыі Беларусі канца XVIII—XXI стагоддзя Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар гістарычных навук, дацэнт Мікалай СМЯХОВІЧ.**

Гаворачы аб велізарнай колькасці адміністрацыйнага партыйнага і савецкага апарату СССР, ён задаў пытанне: «Якую яны ролю адыгралі ў захаванні савецкай дзяржаўнасці?» І адразу ж адказаў: «Яны не адыгралі ніякай ролі, таму што не знайшлося лідара, моцнай палітычнай асобы, адданай народу і дзяржаве. Таму савецкая дзяржава, уласна кажучы, загінула».

Мікалай Смяховіч адзначыў: у тым ліку зыходзячы з гэтага вопыту, Аляксандр Лукашэнка ўсвядоміў, што без моцнай палітычнай асобы, без палітычнага лідара будучыня ў Беларусі даволі складаная. Вучоны таксама падкрэсліў факт народнай падтрымкі будучага Прэзідэнта ў 1990-х гадах. «Палітычныя сілы, якія прадстаўлялі заканадаўчую ўладу, былі фактычна супраць Прэзідэнта. На каго Аляксандр Рыгоравіч мог абаперціся? Ён мог абаперціся толькі на народ», — заўважыў ён.

Па словах гісторыка, падтрымка народа ў Аляксандра Лукашэнкі была. «А яму больш не было на каго абаперціся. Так склалася гістарычная сітуацыя, што толькі на народ у форме Усебеларускага народнага сходу. А больш ніяк немагчыма было вырашыць гэту сітуацыю з тым, каб рэалізаваць ідэю ўмацавання ўлады з мэтай пабудовы моцнай і квітнеючай Беларусі», — сказаў ён.

«Арбітр, які каардынуе цэнтр дзейнасці органаў улады»

«Вельмі важную і цікавую з'яву на дадзены момант мы назіраем і ў дзяржаўным будаўніцтве, і ў канстытуцыйным будаўніцтве», — сказала **суддзя Канстытуцыйнага Суда Святлана ЛЮБЕЦКАЯ.** — Яшчэ на світанку станаўлення інстытута прэзідэнцтва асновай і падмуркам стаў народны давер. Давер народа Прэзідэнту, каб выбудоўваць у далейшым дзяржаву, у якой мы павінны былі жыць».

Паводле змяненняў і дапаўненняў, унесеных у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь па выніках рэспубліканскага рэферэндуму 27 лютага 2022 года, Усебеларускі народны сход стаў канстытуцыйным органам. Паводле слоў Святланы Любецкай, гэта стала абсалютна новым, паступальным, пры захаванні пераемнасці і найлепшых напрацовак, этапам развіцця дзяржавы. Разам з гэтым адбываецца трансфармацыя ў аптымальныя формы дзейнасці дзяржавы з выкарыстаннем народаўладдзя, сілы і розуму народа на аснове вельмі выразных прававых пазіцый.

Суддзя Канстытуцыйнага Суда звярнула ўвагу, што інстытут прэзідэнцтва з моцнай прэзідэнцкай уладай, які ў свой час атрымаў заканадаўчае афармленне і вырашыў тыя пытанні пераходнага перыяду, якія на яго ўскладаліся, у далейшым не застаўся закасцянелым, нязменным інстытутам. «Як жыццё ставіла пытанні, так і развіваўся інстытут прэзідэнцтва, — сказала яна. — Што важна, канстытуцыйны рэферэндум 2022 года замацаваў тыя падыходы і палажэнні ў змяненні канстытуцыйна-прававога статусу, якія выраслі з практычных напрацовак, тых падзей, рашэнняў, мерапрыемстваў, якія праводзіліся Прэзідэнтам. Гэта не нейкія надуманыя паўнамоцтвы альбо іх надуманая карэкціроўка. Рэферэндум фактычна завяршыў трансфармацыю інстытута прэзідэнцтва. І паглядзіце, на якім узроўні», — падкрэсліла яна.

Сёння Прэзідэнт, бясспрэчна, з'яўляецца ключавой фігурай у сістэме органаў дзяржаўнай улады, ён валодае самастойнай прэзідэнцкай уладай. «Гэта арбітр, які каардынуе цэнтр дзейнасці органаў улады. Ён накіроўвае, дае ацэнку, узаемадзейнічае, — дадала суддзя Канстытуцыйнага Суда. — Факт пераразмеркавання паўнамоцтваў сведчыць аб даверы і Прэзідэнта, і народа органам улады, што накладае на іх адказнасць і за рашэнні, што прымаюцца, і за дзеянні. Гэта зусім іншы, патэнцыяльна больш высокі ўзровень развіцця».

Усе гэтыя этапы развіцця замацаваны ў Асноўным Законе краіны. «Гэта прававы шлях, зразумелы ўсім, выразны. Ён не можа залежаць ад нейкіх імгненных знешніх змен, уплываў і гэтак далей. І гэта асабліва Прэзідэнт. Ён глядзіць на гэту перспектыву вельмі добра бачыць, ініцыіруе і накіроўвае вельмі граматна», — падагульніла Святлана Любецкая.

Што ўключае ў сябе дзяржаўны суверэнітэт?

Пра гэта распавяла **намеснік дырэктара — кіраўнік Інстытута прававых даследаванняў Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававой інфармацыі Беларусі, кандыдат юрыдычных навук, дацэнт Алена СЯМАШКА.**

«Важна разумець, што электаральны, інфармацыйны і любыя іншыя віды суверэнітэту — гэта толькі пэўныя складовыя часткі адзінага паняцця «дзяржаўны суверэнітэт», якое замацавана ў нашай Канстытуцыі і з'яўляецца ключавым для паняцця «дзяржава», — сказала Алена Сямашка. — Дзяржава ж становіцца такой толькі тады, калі набірае пэўны набор істотных прыкмет, сярод якіх дзяржаўны суверэнітэт. Гэта паняцце азначае не толькі незалежнасць дзяржаўнай улады, але і яе вяршэнства — абсалютны паказчык, паколькі не можа быць вяршэнства поўнага або частковага».

Што датычыцца электаральнага суверэнітэту, кіраўнік Інстытута прававых даследаванняў адзначыла, што гэта паняцце мае на ўвазе магчымасць праводзіць выбарчыя працэдуры, абапіраючыся толькі на ўласнае заканадаўства і інтарэсы беларускага народа і дзяржавы. «Любыя іншыя ўплывы магчымыя, але толькі з пункту гледжання дадатковых экспертных ацэнак, парад, як можна яшчэ палепшыць, напрыклад, сістэму або заканадаўства. Але яны могуць успрымацца і павінны фармулявацца выключна ў такім духу. Гэта значыць, замежныя назіральнікі, якіх заўсёды шмат было і будзе на нашых выбарах, могуць назіраць — для таго, каб выказаць свае меркаванні, даць, магчыма, парады», — падкрэсліла Алена Сямашка.

Па яе словах, абвяшчальны электаральны суверэнітэт як прынцып правядзення любой выбарчай кампаніі, мы гаворым усім вакол, што мы адкрытыя для дыялогу, мы пастаянна вывучаем усе магчымыя практыкі для таго, каб разумець, як развівацца далей.

Алена Сямашка дадала, што мажарытарная выбарчая сістэма — тая мадэль, якая паказала сябе найбольш эфектыўна на дадзеным этапе развіцця беларускай дзяржавы. «Зрэшты, працуючы над абноўленай Канстытуцыяй, члены Канстытуцыйнай камісіі зазіралі за гарызонт па даручэнні Прэзідэнта, мяркуючы, што пры больш інтэнсіўным развіцці палітычнай сістэмы і пры патрэбнасці і запыце народа ў перспектыве магчымы пераход на іншыя мадэлі выбарчых сістэм», — сказала яна.

Гарачая вада, святло, прадукты і школы

Развіццё інстытута прэзідэнцтва ў Беларусі стала магчымым дзякуючы нацыянальнаму лідару. Пра гэта заявіў **намеснік старшыні Беларускай партыі «Белая Русь», член Рэспубліканскага савета РГА «Белая Русь» Андрэй БУГРОЎ.**

Ён заўважыў, што інстытут прэзідэнцтва для беларусаў у 1990-я гады быў чымсьці новым. «Мы доўга жылі пад кіраваннем вядучай Камуністычнай партыі ў савецкія часы. І, вядома, простым грамадзянам было незразумела, што за інстытут, які ён будзе дзейнічаць, хто такі Прэзідэнт», — сказаў ён.

«Разам з тым інтарэсы ўлад, у прыватнасці Вярхоўнага Савета, былі вельмі спецыфічныя, — адзначыў Андрэй Бугроў. — Мы ведаем, якім чынам вырашаліся пытанні ў інтарэсах народа, калі ішло зацягванне вырашэння таго ці іншага пытання на тыдні, месяцы».

Па яго словах, інстытут прэзідэнцтва з яркім, моцным лідарам на чале для людзей стаў добрым рашэннем, і грамадзянская супольнасць прагаласавала за Прэзідэнта, які сваёй харызмай пачаў фарміраваць новы падыход і паняцце інстытута прэзідэнцтва.

Намеснік старшыні партыі адзначыў, што не ведае, як бы развіваўся інстытут прэзідэнцтва, калі б на пасаду Прэзідэнта прыйшоў іншы чалавек. «Але, дзякуючы нашаму Прэзідэнту, дзякуючы Аляксандру Рыгоравічу, мы бачым дзейснасць інстытута прэзідэнцтва на тэрыторыі нашай краіны, — сказаў ён. — Да ўлады прыйшоў чалавек, які валодаў пытаннямі ад зямлі, ад сельскай гаспадаркі і да ваенной справы, разбіраўся ў гэтым. Вядома, народ паверыў і прагаласаваў за такога нацыянальнага лідара, бо для беларусаў на той момант аператыўнае рашэнне праблемных пытанняў было вельмі важна. Час працаваў супраць нас, і мы бачылі, што адбывалася тады. А цяпер мы ўсе з вамі сапраўды жывём у цудоўнай краіне і не думаем на працягу 30 гадоў, што нас чакае заўтра. Мы з вамі прачынаемся і ведаем, што ў нас будзе заўсёды гарачая вада, будзе святло, у нашых халадзільніках будуць ляжаць прадукты, якімі мы будзем карміць нашых дзяцей, будзем іх адпраўляць у школы, якія будуць абавязкова працаваць», — дадаў Аляксандр Бугроў.

Ён падкрэсліў, што стабільнасць у Беларусі — гэта заслуга інстытута прэзідэнцтва і непасрэдна нашага нацыянальнага лідара. А развіццё гэтага інстытута стала магчымым дзякуючы асобна ўзятай асобе — народнаму Прэзідэнту. Паводле яго слоў, інстытут прэзідэнцтва — гэта вечны рухавік у нашай дзяржаве, які будзе працаваць і працаваць, таму што сістэма адладжаная, яна не дае ніякіх збояў. А беларускі прыклад бярэцца многімі дзяржавамі.

Станоўчая дынаміка

Інстытуты прэзідэнцтва існуюць у многіх краінах. Але менавіта палітычная воля лідара, мудрасць і апора на народ забяспечваюць эфектыўнае функцыянаванне і саміх гэтых інстытутаў, і паспяховую рэалізацыю ўсіх кірункаў сучаснай дзяржаўнай палітыкі. Пра гэта заявіў **дырэктар Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, кандыдат сацыялагічных навук, дацэнт Мікалай МЫСЛІВЕЦ.**

«Інстытут прэзідэнцтва — складаны механізм. Безумоўна, мы гаворым пра ролю нацыянальнага лідара, і гэта абсалютна справядліва. Але не будзем забываць, што дадзены механізм дынамічна развіваецца. І калі мы гаворым аб далейшай яго эвалюцыі, у якасці найважнейшых крытэрыяў эфектыўнасці яго дзейнасці мы павінны гаварыць аб захаванні і ўмацаванні суверэннай беларускай дзяржавы, захаванні нашай незалежнасці, аб змесце тых змяненняў, якія адбываюцца ў эканамічным, грамадска-палітычным развіцці краіны. І аб задавальненні патрэб людзей», — сказаў Мікалай МысліВец.

Па яго словах, інстытут прэзідэнцтва валодае неабходнымі рэсурсамі: эканамічнымі, сацыяльнымі, інтэлектуальнымі. Гэта выразна структураваная сістэма, якая забяспечвае рэалізацыю абсалютна ўсіх кірункаў дзяржаўнай палітыкі. І цалкам справядліва, што галоўную ролю ў функцыянаванні гэтага механізма адыгрывае Прэзідэнт. Падобныя інстытуты існуюць у многіх краінах, але ўсе мы разумеем, што менавіта палітычная воля лідара, мудрасць і апора на народ забяспечваюць эфектыўнае функцыянаванне не толькі інстытута прэзідэнцтва, але і паспяховую рэалізацыю ўсіх кірункаў сучаснай дзяржаўнай палітыкі.

«Адным з найважнейшых крытэрыяў эфектыўнасці інстытута прэзідэнцтва і паспяховасці рэалізацыі дадзенай палітыкі з'яўляецца зваротная рэакцыя, якая выяўляецца ў тым ліку ў ступені задаволенасці вынікамі эканамічных і грамадска-палітычных пераўтварэнняў, якую фіксуюць сацыёлагі, праводзячы рознага роду сацыялагічныя даследаванні», — падкрэсліў дырэктар Інстытута сацыялогіі НАН.

Ён паказаў вынікі некаторых сацыялагічных даследаванняў 2004 і 2024 гадоў. У кожным даследаванні апытвалася каля дзвюх тысяч рэспандэнтаў. «Дынаміка наглядна і пераканаўча пацвярджае эфектыўнасць усіх пераўтварэнняў, якія адбываліся і працягваюць адбывацца ў нашай краіне. Так, крыху больш чым восем працэнтаў жыхароў нашай краіны ў 2004 годзе ацэньвалі сацыяльна-эканамічнае становішча Беларусі як добрае і крыху больш чым 50 працэнтаў як сярэдняе. У гэтым годзе амаль 30 працэнтаў ацэньваюць становішча як добрае і 47 працэнтаў як сярэдняе. Так, удзельная вага тых, хто пазітыўна ацэньвае сацыяльна-эканамічнае становішча ў краіне значна вырасла, а доля тых рэспандэнтаў, якія ацэньваюць гэтае становішча як дрэннае, паменшылася больш чым у два разы», — дадаў сацыёлаг.

За 20 гадоў больш чым у два разы павялічылася доля тых, хто ацэньвае матэрыяльнае становішча сваёй сям'і як добрае, у некалькі разоў павялічылася доля тых, хто ацэньвае гэтае становішча як сярэдняе. «У 2004 годзе практычна кожны трэці беларус ацэньваў становішча сваёй сям'і як дрэннае, сёння ж — гэта ўсяго 13,6 працэнта ад агульнай колькасці рэспандэнтаў. Гэтая дынаміка сведчыць пра многае і з'яўляецца адным з відавочных паказчыкаў эфектыўнасці тых змяненняў, якія адбываюцца ў сацыяльна-эканамічным развіцці нашай краіны», — сказаў Мікалай МысліВец.

Дырэктар Інстытута сацыялогіі НАН таксама адзначыў, што за 20 гадоў значна вырас працэнт даверу насельніцтва да органаў дзяржаўнай улады, Савета Міністраў, Нацыянальнага сходу, мясцовых органаў улады і сілавых структур. «Гэта сведчыць аб тым, што палітыкі і дзяржава ў цэлым эфектыўна выконваюць ускладзеныя на іх задачы», — падагульніў ён.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ,
фота аўтара.

У МСЦІСЛАВЕ БУДУЮЦЬ УСТОЙЛІВАЕ ЗАЎТРА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Акадэмія МУР

Так называецца Мсціслаўская гімназія — мозг і рухавік распрацаванай стратэгіі. Тут адбылася выстаўка-прэзентацыя тых ініцыятыў, якія ўжо рэалізаваныя, і прайшло пашыранае пасяджэнне Савета па ўстойлівым развіцці Мсціслаўскага раёна. Цэнтр устойлівага развіцця, які тут працуе, з'яўляецца абласным рэсурсным інавацыйным для рэалізацыі МУР. Як вядома, мэт існуе 17, і ўсе яны ўзаемазвязаныя паміж сабой. Ліквідацыя голаду, забеспячэнне здаровага ладу жыцця, усёахопная і справядлівая якасная адукацыя, рацыянальнае выкарыстанне водных рэсурсаў і санітарыя, доступ да недарагіх, надзейных, устойлівых і сучасных крыніц энергіі... Больш дэталёва з імі можна азнаёміцца на сайце гімназіі ў раздзеле «Акадэмія МУР».

— Наша мэта — давядзенне пэўнай інфармацыі да як можна большай колькасці людзей, — паведаміў **настаўнік інфарматыкі Сяргей КАЛЬЦОЎ.** — Чым болей грамадзян падумае пра ўстойлівае развіццё, тым больш верагоднасць таго, што мы будзем устойліва развівацца. 17 мэт МУР — гэта ўсё наша жыццё. Мы найбольшую ўвагу аддаём энергазберажэнню. Нашымі інавацыйнымі рэсурсамі карыстаецца ўся вобласць, але больш актыўна раён. Бо ў развіцці стратэгіі зацікаўлены наш райвыканкам і, у прыватнасці, аддзел па адукацыі. Ён нас падтрымлівае, таму ўсе школы ўцягнутыя ў працэс.

На сённяшні дзень Акадэміяй МУР падрыхтаваны матэрыял для дзевяці мэт устойлівага развіцця. Гэтыя матэрыялы выкладзены на сайце і з імі можна азнаёміцца больш дэталёва. Магчыма, і дадаць нешта сваё.

— Асобны праект «Задачы МУР у задачах, прыкладах і турнірах», — кажа суразмоўнік. — Праводзім інтэрактыўныя турніры. Апошні датычыўся сёмай мэты — гэта недарагая, чыстая энергія. Правялі аж чатыры турніры. Усе навучэнцы гімназіі праходзяць такі турнір. Потым рабілі вялікі турнір для 5—11 класаў усіх навучальных устаноў Мсціслаўскага раёна. І супертурнір, калі ў наш кабінет інфарматыкі запрасілі каманды з усіх школ, і тыя дзве гадзіны спаборнічалі. Мы паспрабавалі інтэрактыўным спосабам апытаць падлеткаў, як яны разумеюць інфармацыю, што мы ім далі.

Летась гімназія выйграла першы ў вобласці прыз пад мэту «Экалогія». А сёлета ў шостым абласным рэгіянальным форуме па ўстойлівым развіцці атрымала першае месца. Стымул вялікі, бо перамогі ў конкурсах прыносяць яшчэ і фінансы на развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы ўстановы.

— За другі наш выйгрыш памянялі вокны ў класах, зрабілі вулічнае асвятленне, — расказвае **дырэктар школы Андрэй КАЗАКОЎ.** — За апошнія 100 тысяч рублёў, якія мы выйгралі, абнаўляем на харчблоку абсталяванне: закупілі дзве індукцыйныя пліты, два паравектаматы, дзве маразільныя скрыні, будзе яшчэ кацёл варачны, цалкам замянілі асвятляльнае абсталяванне ў кабінетах на энергазберагальныя лямпы. У планах замяніць асвятленне яшчэ і ў калідорах.

Мэты ва ўсіх аднолькавыя

Актыўна ўдзельнічаюць у стратэгіі ўстойлівага развіцця дэпутаты. На выстаўцы яны паказалі вынікі сваёй дзейнасці.

— Мы разумеем свае праблемы і, сыходзячы з іх, будуем сваё будучае, — кажа **старшыня Падсолтаўскага сельсавета Аксана ЛІСОЎСКАЯ.** — Асноўная наша праблема была — землі і дамы, што пустуюць. Тыя будынкі, якія ні на што не годныя, мы выкарыстоўваем на рамонт дарог. Робім яго сваімі сіламі, выкарыстоўваючы бут ад разбураных дамоў. Разабраць іх дапамагае спецыялізаваная арганізацыя. Такім чынам у нас зроблены дарогі ў Рубанаўцы, Сакалоўцы. Гэта малыя населеныя пункты, дзе ўсяго каля 20 дамоў і жывуць у асноўным пенсіянеры. Мы вырашаем справы, не выкарыстоўваючы бюджэтныя грошы. Мы разумеем, што стратэгію ўстойлівага развіцця зможам рэалізаваць толькі тады, калі будзе сумесная работа, калі зацікавім моладзь. Сёлета праводзілі акцыю «Дэпутат побач», дзе расказвалі маленькім дзеткам, што такое мясцовае самакіраванне; паказвалі, як праводзяцца выбары знутры. Мы праводзім сумесныя суботнікі — Дзень вёскі Шамава і Дзень вёскі Светлава. Спыталіся ў людзей, што яны хацелі б змяніць у сваіх населеных пунктах. Нехта казаў пра калодзеж, нехта пра могілкі, прапаноўвалі паставіць памятны знак, прыбраць звалку, прагрэйдзіраваць дарогі, абрэзаць дрэвы, адрамантаваць прыпынак грамадскага транспарту, паставіць лаўку. А мы вырашалі, што зможам зрабіць самі, а што — з дапамогай арганізацый.

Старшыня Ракшынскага сельсавета Алена СЕЛЯЗНЁВА пахвалілася, што сёлета атрымалася рэалізаваць праект «Чыстая вада»: пачысцілі калодзежы ў некалькіх вёсках. Насельніцтву вельмі дапамагае мясцовая гаспадарка ААТ «Сцяг працы», дзе задзейнічана каля 200 чалавек. Напрыклад, разам добраўпарадкоўваюць тэрыторыю. Дапамагаюць дасягнуць мэт устойлівага развіцця і выхадцы з гэтых мясцін. Ураджэнец вёскі Андраны Юрый Шамалаў, які працуе і жыве цяпер у Санкт-Пецярбургу, пабудаваў на малой радзіме капліцу за свой кошт, а летась падарыў сельсавету дзве электракасы «Штыль». Яшчэ адзін прадпрымальнік дапамог зарыбіць возера.

Самы маленькі сельсавет на тэрыторыі раёна — Мушынскі. Там жыве ўсяго 487 жыхароў. Пры гэтым у тым ліку дзевяць шматдзетных сем'яў! Пяць жанчын узнагароджаны Ордэнамі маці.

— У 2019 годзе адкрылі дзіцячую гульнявую пляцоўку і працягваем яе напаўняць і добраўпарадкоўваць, — расказала **старшыня сельсавета Алена МІХНЕВІЧ.** — Клопат пра будучае пакалення — наш унёсак ва ўстойлівае развіццё. Разам з моладдзю прывялі ў парадак крынічку, з дапамогай насельніцтва зрабілі калодзежы ў вёскі Дубна.

Старшыня Краснагорскага сельсавета Людміла КАВАЛЁВА лічыць прыярытэтным кірунак па ўстойлівым развіцці тэрыторый адкрыццё аграсядзіб. Адна з такіх пад назвай «Духмяны сад» у Кароўчыне славіцца на ўсю краіну. Яе заснавальнікі выйгралі ў праекце, прысвечаным агратурызму. На грошы, якія ім выдзелілі, купілі цяпліцу 240 квадратных метраў і вырошчваюць там агародніну. На тэрыторыі сядзібы шмат пладовых дрэў і кустоў.

— Гэта першая аграсядзіба на сяле, дзе ёсць дамашняя піцэрыя, — кажа Людміла Кавалёва. — Тут і адпачынак, і апрацоўка агародніны і ягад. Гаспадары і пасцілу самі робяць, і зефір, тарты на заказ пякуць. Да іх ездзяць аўтобусамі. Яны для дзяцей і дарослых розныя майстар-класы арганізуюць. Аграсядзіба «Духмяны сад» уключана ў турыстычны маршрут.

Старшыня Мсціслаўскага райсавета Алена КЛЕЯНКОВА адзначае, што стратэгія ўстойлівага развіцця Мсціслаўскага раёна з самага пачатку праводзіцца дэпутатамі сумесна з выканаўчай уладай.

— У нас у раёне гэтай стратэгіяй ахоплены ўсе, пачынаючы ад выхаванцаў дзіцячых садкоў і заканчваючы арганізацыямі і прадпрыемствамі, — кажа дэпутат. — Наша задача — зрабіць жыццё ў малых населеных пунктах больш прывабным. Для народнага выбранніка асноўны кірунак — работа з насельніцтвам па рэалізацыі розных грамадскіх ініцыятыў, прыцягненне жыхароў да сумесных работ па павышэнні якасці жыцця на сяле.

І ніякага ўтрыманства

Намеснік старшыні райвыканкама Вольга Мікалаеўна СУДЗІЛОЎСКАЯ, якая распрацавала Стратэгію ўстойлівага развіцця раёна, звяртае ўвагу на тое, што Мсціслаўшчына мае вялікі патэнцыял для развіцця. Тут паспяхова развіваецца сельскагаспадарчы кірунак, працуе 10 сельскагаспадарчых арганізацый, 20 сялянска-фермерскіх гаспадарак. У 2021 годзе пры падтрымцы Магілёўскага аблвыканкама рэалізаваны інвестпраект па мадэрнізацыі свінакомплексу на 30 тысяч пагалоўя. Развіваецца перапрацоўка сельгаспрадукцыі, у рамках выканання даручэння «Адзін раён — адзін праект» рэалізуецца праект па пашыве адзення. Мсціслаў лічыцца ў Беларусі другім Суздалем. На тэрыторыі раёна знаходзіцца 22 помнікі архітэктуры, 54 — археалогіі і па адным — гісторыі і нематэрыяльнага праяўлення творчасці чалавека. З улікам усяго гэтага і стваралася Канцэпцыя па напісанні стратэгіі ўстойлівага развіцця Мсціслаўскага раёна да 2035 года, выдзяляліся праблемныя моманты і ствараўся вобраз пажаданага будучага. Жыхары бачаць Мсціслаўскі раён у будучым экалагічна чыстым, турыстычна прывабным, інавацыйна развітым, інклюзіўным.

— Наш праект аб'ядноўвае самых прагрэсіўных і ініцыятыўных маладых людзей, — адзначае **старшыня Мсціслаўскага райвыканкама Дзмітрый ПІМАШЭНКА.** — Дзякуючы сумеснай рабоце, намаганням мясцовых органаў улады, дэпутацкага корпуса, грамадскасці мы робім усё магчымае для развіцця раёна. Гэта сумесныя намаганні ўсіх жыхароў, прадпрыемстваў, арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў. Некалькі гадоў таму мы разам вызначалі тыя самыя асноўныя кірункі, якія сёння запатрабаваныя жыхарамі і апошнія прапаноўваюць свае ініцыятывы. Гэта кірункі, якія блізкія кожнаму з нас. Таму што яны звязаныя з умовамі пражывання, чыстым асяроддзем, экалогіяй, развіццём раёна. Адзін з кірункаў — развіццё турыстычнага патэнцыялу. Людзі ствараюць аграсядзібы, плануецца адкрыццё прыватнай гасцініцы. Прывіваем дзецям з ранняга ўзросту звычку да здаровага ладу жыцця, развіваць сваё асяроддзе, займацца самападрыхтоўкай. Сёння мы працуем па забеспячэнні жыхароў раёна якаснай пітной вадой. Адна станцыя абезжалезвання сёлета пабудавана, будуецца яшчэ тры. Летась з дапамогай Магілёўводаканала і аблвыканкама зроблены новыя ачышчальныя збудаванні, вырашана экалагічная праблема. Вялікая работа праводзіцца па навучэнні нашых дзяцей асновам устойлівага развіцця, самаразвіцця, пошуку шляхоў сваёй рэалізацыі. Самая галоўная каштоўнасць кожнага раёна — людзі, якія там жывуць і працуюць. Асабліва людзі, якія гараць ідэяй.

Старшыня Магілёўскага аблсавета Аляксандр ГАРОШКІН, які ўзяў удзел у мерапрыемстве і ў гэты ж дзень правёў прыём грамадзян у аграгарадку Ходасы Мсціслаўскага раёна, адзначыў, што апошнім часам жыхары прыходзяць не са скаргамі, а з прапановамі палепшыць жыццё ў населеным пункце. І гэта таксама прыкмета таго, што Стратэгія ўстойлівага развіцця працуе.

— Нічога без нас для нас — вось вынік гэтай работы, — адзначыў ён. — І калі ў гарадах людзі яшчэ лічаць, што ім нехта нешта павінен, то ў малых населеных пунктах адбываецца пералом. Людзі тут больш актыўна ўдзельнічаюць у паляпшэнні ўласнага месца пражывання. І гэта ідзе на карысць іх мясцовасці.

Нэлі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

Мсціслаў.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» проводит **15 августа 2024 года в 11.00** повторный открытый аукцион по продаже имущества

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 8 0222 712424.

2. Наименование имущества и его местонахождение, начальная цена:

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-72602, площадью 108,00 кв. м, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – бытовое помещение, составные части и принадлежности – отапливаемая пристройка, благоустройство территории, асфальтобетонное покрытие, ограждение железобетонное, ворота центральные, калитка, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007000161 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278Б;

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4239, площадью 644,0 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – Гараж с котельной, составные части и принадлежности – две пристройки, холодная пристройка, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007000161 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278Б/2;

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4244, площадью 497,0 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – гаражи № 2, составные части и принадлежности – пристройка, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007000161 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278Б/3;

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4271, площадью 19,0 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – автозаправочная станция, составные части и принадлежности – насыпь для емкостей, мощение, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007000161 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278Б/4;

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4238, площадью 60,0 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – здание стоянки дорожной техники, составные части и принадлежности – навес, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007000161 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278Б/1;

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4269, площадью 11,0 кв. м, назначение – здание нежилое, наименование – здание КНС, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000007002891 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 274А.

Имущество по частям не продаётся.

Суммарная начальная стоимость имущества 158 200,00 белорусских рублей без учета НДС.

3. Информация о земельном участке.

Имущество, предлагаемое к отчуждению, расположено на земельных участках с кадастровыми номерами:

- 741000000007000161, площадью 1,1195 га, находящемся в постоянном пользовании ОАО «ДСТ № 3»;
- 741000000007002891, площадью 0,004 га, находящемся в постоянном пользовании ОАО «ДСТ № 3».

4. Дата, время и место проведения аукциона: **15.08.2024 в 11.00** по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, конференц-зал.

5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: **09.08.2024; время: 17.00**. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

<u>На участие в аукционе к заявлению прилагаются:</u>

- документ, подтверждающий внесение задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка;
- копия (без нотариального засвидетельствования) устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, – для юридических лиц Республики Беларусь;
- копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации – для индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;
- доверенность (в случае необходимости).

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10 % от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54BPSB30121192410119330000 код BPSBBY2X в ОАО «Сбер Банк», УНП 700049607.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

9. Сроки подписания договора купли-продажи имущества. Договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (претендентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

10. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества, находящегося в собственности ОАО «ДСТ № 3» (утвержденное приказом генерального директора № 5 от 03.01.2022).

11. Извещение о проведении предыдущего аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» размещено в газете «Звязда» 02.07.2024, на сайте ОАО «ДСТ № 3».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» проводит **15 августа 2024 года в 11.30** повторный открытый аукцион по продаже имущества

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 8 0222 712424.

2. Наименование имущества и его местонахождение, начальная цена.

К отчуждению предлагается:

• капитальное строение с инвентарным номером 710/С-4236, площадью 657,3 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное наименование – административно-бытовой корпус, составные части и принадлежности – отапливаемая пристройка, благоустройство территории, асфальтобетонное покрытие, ограждение металлическое, ограждение железобетонное, расположенное на земельных участках с кадастровыми номерами 741000000007002893, 741000000007002894 по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарова, 278.

Суммарная начальная стоимость имущества **97 500,00 белорусских рублей без учета НДС.**

3. Информация о земельном участке.

Имущество, предлагаемое к отчуждению, расположено на земельных участках с кадастровыми номерами:

741000000007002893, площадью 0,2401 га, находящемся в срочном возмездном владении и пользовании (договор аренды земельного участка № 108 от 12.09.2019);

741000000007002894, площадью 0,0465 га, находящемся в срочном возмездном владении и пользовании (договор аренды земельного участка № 107 от 12.09.2019).

4. Дата, время и место проведения аукциона: **15.08.2024 в 11.30** по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, конференц-зал.

5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; **дата: 09.08.2024; время: 17.00**.

При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

<u>На участие в аукционе к заявлению прилагаются:</u>

- документ, подтверждающий внесение задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка;
- копия (без нотариального засвидетельствования) устава (учредительного договора – для коммерческой организации, действующей только на основании учредительного договора), имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации, – для юридических лиц Республики Беларусь;
- копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации – для индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;
- доверенность (в случае необходимости).

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10 % от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54 BPSB30121192410119330000 код BPSBBY2X в ОАО «Сбер Банк», УНП 700049607.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

9. Сроки подписания договора купли-продажи имущества. Договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (претендентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

10. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества, находящегося в собственности ОАО «ДСТ № 3» (утвержденное приказом генерального директора № 5 от 03.01.2022).

11. Извещение о проведении предыдущего открытого аукциона по продаже вышеназванного имущества ОАО «ДСТ № 3» опубликовано в газете «Звязда» 02.07.2024 и на сайте ОАО «ДСТ № 3».

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предметы аукциона	Начальная цена (без учета НДС), руб.	Размер задатка, руб.
Лот № 1: баллоны кислородные в количестве 20 штук	2 500,00	250,00
Лот № 2: баллоны кислородные в количестве 20 штук	2 500,00	250,00
Лот № 3: баллоны кислородные в количестве 20 штук	2 500,00	250,00
Лот № 4: баллоны кислородные в количестве 20 штук	2 500,00	250,00

Продавец: ОАО «Каменецкий райагросервис», 225051, г. Каменец, ул. 8 Марта, 17, тел. 80163123086. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB30127866600100000000, в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245, код платежа 40901. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенного договора купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона. Шаг аукциона: 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 05 сентября 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 04 сентября 2024 г. до 17.00

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390
Продавец	УП «Лаздуны-Агро», Гродненская обл., Ивьевский р-н, Лаздунский с/с, аг. Лаздуны 1, ул. Советская, д. 1. УНП 592001055
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. УНП 191224638 (**www.ipmtorgi.by)**

Предмет электронных торгов: бывшая в употреблении сельхозтехника.
Месторасположение:
Гродненская обл., Ивьевский р-н, Лаздунский с/с, аг. Лаздуны

Лот №	Марка, модель	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	**Пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180,** 2019 г. в., инв. № 14987	**9 267,74**
2	**Пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180,** 2019 г. в., инв. № 14988	**9 267,74**
3	**Пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180,** 201914989	**9 267,74**
4	**Пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180,** 2019 г. в., инв. № 14990	**9 267,74**
5	**Комбайн кормоуборочный КВК 800-36,** 2014 г. в., инв. № 3184	**82 292,83**
6	**Агрегат почвообрабатывающе-посевной АПП-6Д,** 2013 г. в., инв. № 3339	**21 560,80**
7	**Захват рулонов ПМС-0,8,** 2014 г. в., инв. № 39	**545,48**
8	**Удлинитель стрелы ПМС-0,8,** 2014 г. в., инв. № 47	**2 902,87**
9	**Пресс-подборщик рулонный ПР-Ф-180Б,** 2012 г. в., инв. № 2012/1	**2 919,19**
10	**Опрыскиватель самоходный УЭСМ 010 Роса-01,** 2010 г. в., инв. № 230	**9 572,00**

Шаг торгов – 5 % от текущей цены лота. Цена снижена на 40 %

Условия торгов: все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ происходят силами и за счет покупателя по доверенности от собственника имущества

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа –ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**10 (десять) рабочих дней** со дня завершения электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона
Условия оплаты предмета электронных торгов	**10 (десять) рабочих дней** с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: **www.ipmtorgi.by**

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить организатору торгов установленное вознаграждение от 4 % до 10 % от итоговой цены продажи лота в течение **3 (трех) рабочих** дней после проведения электронных торгов. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звязда»: по лотам №№ 1–8 – 29.05.2024, по лотам № 9, 10 – 16.04.2024

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 12.00 14.08.2024.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 13.08.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35, auction@cpo.by

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 161/С-20596 (наименование: Жилой дом; назначение: Здание одноквартирного жилого дома), площадью 46,9 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Каменецкий р-н, Волчинский с/с, д. Волчин, ул. Ленина, 52, на земельном участке с кадастровым номером 124081701601000285, площадью 0,2049 га, составные части и принадлежности: терраса, сарай с погребом, гараж, два сарая, навес, уборная

Начальная цена, руб.	14 649,23	**Размер задатка, руб.**	1 464,92

Продавец: ОАО «Беловежский», Брестская обл., Каменецкий р-н, аг. Беловежский, ул. Ленина, 2, тел. 80163172881. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB30127866600100000000 в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245, код платежа 40901. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенного договора купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона. **Шаг аукциона:** 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 06 сентября 2024 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона **www.ocenkabrest.by,** а также можно узнать по телефонам: **8 (0162) 40-87-01, 40-87-02**

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 05 сентября 2024 г. до 17.00

ЛЯЧЫЦЬ ЦІ КАРАЦЬ? ПРАФІЛАКТАВАЦЬ!

Толькі комплексныя падыходы дзейсныя ў барацьбе з наркаспажываннем

Нядаўна кіраўніком дзяржавы падпісаны законапраект, які прадугледжвае магчымасць аказання спецыялізаванай дапамогі дзецям, што пакутуюць ад алкагольнай ці наркатычнай залежнасці. Размова ідзе аб накіраванні іх у спецшколы па заявах бацькоў. Тэрмін знаходжання ў спецшколе можа быць ад трох месяцаў да года. Пры гэтым у любы час дзіця па заяве бацькоў можа вярнуцца дадому. Змены накіраваны на тое, каб выцягнуць падлетка з асяроддзя, дзе ён ужываў забароненыя рэчывы, і дзякуючы комплекснай рэабілітацыі даць магчымасць пазбавіцца ад залежнасці. Што датычыцца дарослых, то ў заканадаўстве таксама ёсць новаўвядзенні. У прыватнасці, цяпер наркаспажыўцы могуць быць накіраваны ў ЛПП па спрошчанай працэдуры. Пра гэтыя навелы і спосабы засцерагчы дзяцей і падлеткаў ад наркаспажывання расказалі спецыялісты.

Лічбы нарказлачынстваў зніжаюцца, але супакойвацца рана

Па выніках пяці месяцаў бягучага года ў нашай краіне на шэсць працэнтаў знізілася колькасць выяўленых нарказлачынстваў, на 18 працэнтаў зменшылася колькасць дастаўлення ва ўстановы аховы здароўя ў сувязі з атручэннем наркотыкамі, на 30 працэнтаў стала менш смяротных передазіровак, зафіксавана нязначнае зніжэнне колькасці нарказлачынстваў, учыненых раней судзімымі. Тым не менш супакойвацца не варта: пра наркапагрозу, якая захоўваецца, сведчыць тое, што наша краіна па-ранейшаму застаецца транзітнай дзяржавай для паставак наркотыкаў з тэрыторыі Расіі і з боку Захаду. Толькі за пяць месяцаў гэтага года праваахоўныя органы спынілі 12 каналаў пастаўкі наркотыкаў у краіну, ліквідавана дзейнасць 58 памяшканняў, спецыяльна прыстасаваных для вырошчвання раслін з утрыманнем наркотыкаў. З незаконнага абароту канфіскавана амаль 300 кг наркатычных сродкаў і псіхатропных рэчываў.

Найбольшай папулярнасцю ў наркаспажыўцоў па-ранейшаму карыстаюцца асабліва небяспечныя псіхатропныя рэчывы мефедрон і альфа-PVP, а таксама наркатычныя сродкі раслiннага паходжання — марыхуана і гашыш.

— Самае дарагое, што ёсць, — гэта здароўе, самае бясцэннае — гэта жыццё. Таму дзеянні ўсіх зацікаўленых дзяржаўных органаў накіраваны ў першую чаргу на захаванне жыцця і здароўя грамадзян. Прынятымі мерамі мы захавалі дынаміку зніжэння колькасці смяротных атручэнняў наркотыкамі. Па выніках пяці месяцаў ад атручэння наркотыкамі загінуў 21 чалавек, для параўнання летась за пяць месяцаў было зафіксавана 30 смерцяў, — расказвае **начальнік аддзела галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Міністэрства ўнутраных спраў Аляксандр ХІЛА.**

Асноўнай прычынай смяротных перадазіровак па-ранейшаму з'яўляецца спажыванне метадону ў спалучэнні з іншымі псіхаактыўнымі рэчывамі. Калі аналізаваць партрэт загінулых, то ў большасці сваёй гэта раней судзімыя асобы старэйшыя за 30 гадоў (такіх 94 %), якія знаходзіліся пад назіраннем урачоў-псіхіятраў-нарколагаў у сувязі са спажываннем наркотыкаў, а таксама мелі шэраг іншых спадарожных захворванняў.

Больш за 90 % усіх збытаў наркотыкаў адбываецца з выкарыстаннем інтэрнэту. Супрацоўнікі аналітычнай разведкі падраздзяленняў па наркакантролі актыўна змагаюцца з гэтай з'явай і за пяць месяцаў бягучага года спынілі дзейнасць 20 інтэрнэт-магазінаў па продажы наркотыкаў.

У спецшколу — па заяве бацькоў

У часткі прафілактыкі незаконнага абароту наркотыкаў сярод непаўналетніх праводзіцца работа інспекцыяй па справах непаўналетніх. Супрацоўнікі ўзаемадзейнічаюць з трыма катэгорыямі грамадзян. Першая з іх — педагогі, якім даводзяць актуальную інфармацыю на педагагічных нарадах, шляхам трэнінгаў. Праваахоўнікі расказваюць аб спосабах уцягвання непаўналетніх у незаконны абарот наркотыкаў, прыкметах ужывання наркотыкаў, распаўсюджвання, аб механізмах дзеянняў пры выяўленні падобных фактаў.

Некалькі месяцаў таму быў зняты прафілактычны фільм «Наркотыкі і дзеці». Ён у першую чаргу прызначаны для бацькоў. Таксама арганізуюцца трэнінгі для педагогаў, каб навучыць іх не проста ўключаць фільм на бацькоўскіх сходах, але і ўмець растлумачыць некаторыя моманты. Напрыклад, расказаць, які пах мае псіхатропнае рэчыва, як правільна камунікаваць з дзіцем, якога падазраюць у распаўсюджванні наркотыкаў або спажыванні псіхастымулятараў.

Другая катэгорыя, з якой працуюць супрацоўнікі МУС, — бацькі.

— Трыбуна правядзення нашай інфармацыйнай кампаніі — гэта, вядома, бацькоўскія сходы. Тут мы таксама даносім сваю інфармацыю, дэманструючы прафілактычны фільм, які простай мовай расказвае бацькам аб адказнасці непаўналетніх, прыкметах ужывання наркотыкаў. Але, на жаль, не ўсе бацькі наведваюць бацькоўскія сходы. Для такіх мы выкарыстоўваем так званую агрэсіўную прафілактыку: з дапамогай педагогаў распаўсюджваем інфармацыю праз сацыяльныя сеткі, куды таксама выкладваем кароценькія ролікі пра адказнасць за незаконны абарот наркотыкаў, наступствы і спосабы распаўсюджвання. Наша мэта — давесці да кожнага з бацькоў разуменне, што незаконны абарот наркотыкаў небяспечны ў першую чаргу для здароўя і жыцця саміх непаўналетніх, — адзначае **намеснік начальніка аддзела арганізацыі работы інспекцый па справах непаўналетніх ГУАПП міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў Васіль ДЗЕМІДОВІЧ.**

Вядзецца работа і ў частцы заканадаўчых ініцыятыў. Перапрацаваны асноўны закон аб прафілактыцы безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх, які прадугледжвае шэраг кардынальных змяненняў. У прыватнасці, магчымасць аказання спецыялізаванай дапамогі дзецям, якія пакутуюць ад алкагольнай і наркатычнай залежнасці. Гэта рэалізуецца шляхам накіравання дзяцей у спецшколы па заяве бацькоў. Для такіх падлеткаў будуць арганізоўвацца мерапрыемствы комплекснай рэабілітацыі.

— Комплексная рэабілітацыя будзе ўтрымліваць медыцынскія, псіхолага-педагагічныя і адукацыйныя кампаненты. Самая галоўная мэта, якую мы імкнуліся дасягнуць, — забраць дзіця з таго звыклага асяроддзя, у якое яно было паглыбленае. Трэба адарваць яго ад сяброў, калег, таварышаў, якія зацягвалі яго ў незаконны абарот наркотыкаў. Тэрмін знаходжання ў спецшколе можа быць ад трох месяцаў да года. Пры гэтым у любы час дзіця па заяве бацькоў можа вярнуцца дадому, — праінфармаваў Васіль Дземідовіч.

Трэцяя катэгорыя, з якой у рамках прафілактыкі наркаманіі працуюць супрацоўнікі МУС, — самі дзеці. Пры гэтым банальная размова аб тым, што наркотыкі — гэта дрэнна, недастаткова эфектыўная.

— Дзеці камунікуюць са сваімі аднагодкамі, якія ім кажуць, што іх ніхто не затрымае, што ім абсалютна нічога за гэта не будзе. Таму аднаначна гутаркі неэфектыўныя. У гэтым выпадку адным з дзейсных спосабаў данясення інфармацыі з'яўляюцца круглыя сталы з удзелам людзей, якія знаходзяцца ў стойкай рэмісіі на базе ўстаноў аховы здароўя. Такія мерапрыемствы праводзяць усе супрацоўнікі органаў унутраных спраў сумесна з зацікаўленымі дзяржаўнымі органамі. Акрамя таго, мы праводзім стрым-семінары з тымі, хто знаходзіцца ў месцах пазбаўлення волі, хто даходліва тлумачыць дзецям, да чаго прыводзіць гэты злачынны шлях, а падлеткі на сваё вочы бачаць вынікі ўсіх гэтых дзеянняў. Акрамя таго, для тых, з кім праводзіцца індывідуальная прафілактычная работа, мы арганізуем экскурсіі ў месцы пазбаўлення волі. Праводзім і адкрытыя судовыя пасяджэнні, куды запрашаем дзяцей. Вельмі актыўна выкарыстоўваецца такая форма прафілактыкі, як абранне меры стрымання ў выглядзе ўзяцця пад варту непасрэдна падчас правядзення прафілактычных мерапрыемстваў. Акрамя таго, праводзім акцыі, флэшмобы. Апошні флэшмоб «Горад без трафарэтаў» праходзіў у Гомелі: дзеці самастойна шукалі рэкламу наркамагазінаў і паведамлялі пра гэта ў праваахоўныя органы. Нельга забываць і пра інтэрактыўныя формы работы. У нас ёсць цэнтры нагляднай прафілактыкі, цэнтры бяспекі МНС, у якіх маюцца інтэрактыўныя пляцоўкі па прафілактыцы наркаманіі з муляжамі ўнутраных органаў, што пацярпелі ад уздзеяння алкаголю і наркотыкаў, — расказаў прадстаўнік МУС.

Дзейсныя спосабы прафілактыкі — спорт і праца

Самы дзейсны метад засцерагчы дзіця ад дрэннай кампаніі — зацікавіць яго любымі спартыўнымі секцыямі, гурткамі, а таксама забяспечыць магчымасць працаўладкавацца.

— Так, тут не атрымаецца той касмічнай заработнай платы, якую абяцаюць наркамагазіны, але мы прапануем рэальны заробак 500—700 рублёў. Дзіця зможа іх зарабіць абсалютна законна, — дадаў Васіль Дземідовіч.

Для дарослых асноўным прафілактычным метадам наркаманіі з'яўляецца накіраванне ў лячэбна-працоўны прафілакторый. У бягучым годзе ўжо 150 нарказалежных грамадзян накіраваны ў гэтыя ўстановы, больш як 300 вынесена афіцыйнае папярэджанне аб магчымасці накіравання.

Згодна з перапрацаваным законам, які датычыцца ЛПП, цяпер гэта катэгорыя грамадзян можа быць накіравана ва ўстанову па больш спрошчаным парадку. Калі паўналетні грамадзянін упершыню звярнуўся ва ўстанову аховы здароўя з передазіроўкай наркатычнымі сродкамі, ён атрымлівае афіцыйнае папярэджанне аб магчымым накіраванні ў ЛПП. Калі ж на працягу года ён ізноў туды трапляе, то праводзіцца медыцынская камісія з мэтай накіравання яго ў ЛПП, затым адпаведнае рашэнне прымае суд.

Прафілактычныя мерапрыемствы сярод дзяцей і падлеткаў праводзяцца і ва ўстановах адукацыі. Як расказала **загадчыца сектара каардынацыі і метадычнага забеспячэння прафілактыкі злачынстваў і правапарушэнняў сярод навучэнцаў Цэнтра сацыяльнай, выхаваўчай і ідэалагічнай работы Акадэміі адукацыі Маргарыта ТОЎКЕС,** адным з крокаў па канцэнтрацыі намаганняў на прафілактыцы распаўсюджвання наркаманіі сярод непаўналетніх з'яўляецца наведванне на сістэмнай аснове антынаркатычных пляцовак — цэнтраў прафілактыкі наркаманіі, якія прысвечаны негатыўным сацыяльным і медыцынскім наступствам наркаманіі, а таксама барацьбе з распаўсюджваннем наркотыкаў. З 2023 года іх наведалі больш як 20 тысяч навучэнцаў. Немалая частка з іх — малодшыя школьнікі. Акрамя таго, на класных, інфармацыйных гадзінах разглядаюцца тэмы па прафілактыцы ў адпаведнасці з узростам дзяцей. Акцэнт пры гэтым ставіцца на ўменне сказаць «не».

Самая складаная з залежнасцяў

Як вядома, прафілактаваць залежнасць нашмат прасцей, чым ад яе пазбавіцца. Як адзначае **ўрач-псіхіятр-нарколаг, загадчык 18-га наркалагічнага аддзялення РНПЦ псіхічнага здароўя Сяргей МАРЧУК,** наркатычная залежнасць з'яўляецца адной з самых складаных.

— Асобы з наркатычнай залежнасцю, як правіла, маюць нізкі ўзровень матывацыі на збаўленне ад захворвання і прывядзенне яго ў стан рэмісіі і кантролю. Яшчэ адзін важны момант — пры гэтым захворванні больш, чым пры іншых, уплывае знешняе асяроддзе. Нізкая матывацыя і высокі ўплыў асяроддзя з'яўляюцца тымі фактарамі, якія абцяжарваюць работу ўрачоў, — падкрэслівае Сяргей Марчук.

Лячэнне нарказалежных базіруецца не толькі на медыцынскім кампаненце, але і на сацыяльным і рэабілітацыйным. Шырока развіваюцца новыя формы медыцынскай і рэабілітацыйнай дапамогі.

— Папярэднія формы медыкаментознай дапамогі, лячэння ў межах закрытых наркалагічных, псіхіятрычных аддзяленняў давалі выражаны фізічны эфект для пацыентаў, але гэта не мяняла сацыяльнага кампанента захворвання. Яны паляпшалі якасць жыцця неадкладна, але, вяртаючыся ў ранейшае асяроддзе, аднаўлялі ўжыванне, — кажа ўрач.

Сярод сучасных тэндэнцый дапамогі пацыентам з наркатычнай залежнасцю — прагарама апіёіднай замяшчальнай тэрапіі, якая цяпер шырока распаўсюджана. У краіне 21 кабінет замяшчальнай тэрапіі.

— У пацыентаў з наркатычнай залежнасцю заўсёды ёсць альтэрнатыва: замест таго каб ужываць наркатычныя рэчывы вулічнага паходжання і мець шэраг праблем псіхічнай і саматычнай якасці, крымінальныя наступствы, ёсць магчымасць пад кантролем урачоў-псіхіятраў-нарколагаў ужываць бяспечнае наркатычнае рэчыва. Гэта ў значнай ступені змяншае верагоднасць учынення крымінальных правапарушэнняў. Людзі на апіёіднай замяшчальнай тэрапіі пастаянна знаходзяцца пад назіраннем урачоў-псіхіятраў-нарколагаў, маюць пастаянны доступ да медыцынскай дапамогі, рэгулярна здаюць аналізы, каб пацвярджаць сваю цвярозасць ад наркатычных сродкаў вулічнага паходжання, атрымліваюць антырэтравірусную тэрапію, што ў значнай ступені паляпшае якасць жыцця пацыентаў, якія маюць ВІЧ-інфекцыю. Праграма замяшчальнай тэрапіі дапамагае сацыялізавацца. Гэта працаўладкаваныя асобы, якія сябе рэалізуюць як паўнацэнныя грамадзяне. Яны аднаўляюць сем'і, нараджаюць дзяцей, што сацыяльна паляпшае іх якасць жыцця, — расказвае Сяргей Марчук.

Другі важны пласт сучаснай работы з нарказалежнымі — пераход на новы фармат і праграму даўгачаснай рэабілітацыі. З 2019 года такая створана на базе 18-га аддзялення РНПЦ псіхічнага здароўя. Эксперыментальная праграма даўгачасная, гэта значыць, пацыенты могуць быць пад назіраннем урачоў і пад пастаяннай рэабілітацыйнай работай са спецыялістамі цягам 1,5 года пасля выпіскі са стацыянара. Комплексны падыход прадугледжвае не толькі рэабілітацыю, але і аказанне медыцынскай дапамогі ад моманту дэтаксікацыі, стацыянарную рэабілітацыю цягам 28-30 дзён ва ўмовах закрытага наркалагічнага аддзялення, дзе ёсць магчымасць штодзённа наведваць групавую тэрапію, 2-3 разы на тыдзень індывідуальна працаваць з псіхолагам і псіхатэрапеўтам, пастаянна прымаць падтрымлівальную лекавую тэрапію. Цягам 1,5 года пасля выпіскі са стацыянара пацыенты могуць рэгулярна наведваць рэабілітацыйныя мерапрыемствы, у прыватнасці групавую і індывідуальную псіхатэрапію, атрымліваць кансультацыю ўрача-псіхіятра-нарколага.

Пад комплексным падыходам разумеецца і сацыяльны кампанент — дапамога ў аднаўленні дакументаў, сацыялізацыя, суправаджэнне ў пошуку работы, у выніку чаго пацыент не адчувае сябе кінутым. У 2023-м на базе 18-га аддзялення РНПЦ псіхічнага здароўя каля 145 чалавек прайшлі этапы дэтаксікацыі і стацыянарнай рэабілітацыі і на сёння атрымліваюць дапамогу на амбулаторным этапе.

Алена КРАВЕЦ.

Ёсць пытанне

«ТРЫ КІТЫ» ХАРЧАВАННЯ

Соль, цукар, тлушч — ці варта іх апасацца

Ці задумваліся вы, што каля паловы, а нярэдка і 70 % таго, што мы з'ядаем у суткі, прыгатавана не намі. І часта мы дакладна не ведаем, што ў складзе гэтых страў. Харчовая прамысловасць гатова накарміць нас у любы час дня і ночы: смачна, сытна, дастаткова танна. Але праўда ў тым, што «тры кіты», на якіх стаіць вытворчасць гатовай ежы і прадуктаў харчавання ў любой краіне свету, — соль, цукар і тлушч. І гэта тыя рэчывы, якія ў сучасным свеце прынята «дэманізаваць», лічачы іх безумоўным злом для нашага здароўя. Ці так гэта і як з гэтым жыць, мы вырашылі спытаць у дыетолага.

Цукар — наркотык.

У абарону солі

— Гэта распаўсюджаныя перакананні: соль — «белая смерць», цукар — «салодкая смерць» і гэтак далей. Але, як і любыя катэгарычныя сцвярджэнні, гэтыя таксама няслушныя, таму што гаворка не вядзецца пра колькасць і баланс гэтых рэчываў. Пра гэта чамусьці недагаворваюць навукоўцы, медыкі, СМІ. Для нашага арганізма важныя ўсе мікраэлементы, якія яму неабходныя, — кажа **ўрач-дыетолаг і рэабілітолаг Марыя ЛІТВІНАВА.** — NaCl, або харчовая соль, змяшчаецца ў выпечцы, паўфабрыкатах, каўбасах (натрыевая соль, глутамат натрыю — гэта ж таксама натрый). Такім чынам, калі чалавек прытрымліваецца «заходняй дыеты» з вялікай колькасцю хуткай ежы, мяса, запраў не самай высокай якасці, назіраецца лішак натрыю. Але калі харчаванне збалансаванае, мы гаворым аб тым, што натрый нам неабходны. Аптымальны баланс натрыю і калію ў арганізме — залог здароўя нашых клетак, а таксама і ўсяго арганізма. Як толькі гэты баланс парушаецца, клетка гіне. Натуральна, няправільна давесці сябе да гіпертаніі і пачаць піць прэпараты з каліем і магніем. Правільна — пакуль вы здаровы, пачаць спажываць дастатковую колькасць агародніны і садавіны, што змяшчаюць гэтыя рэчывы. Прырода прадугледзела ўсе механізмы нашага здароўя, проста людзі сталі харчавацца няправільна. Калі мы гаворым аб лішку солі, мы ў цэлым гаворым аб незбалансаваным харчаванні. Хачу падкрэсліць: недахоп таго ж натрыю ў арганізме прыводзіць нават да больш сур'ёзных парушэнняў, чым яго лішак.

— Такім чынам, на соль сучасны чалавек наракае дарма?

— Не трэба крайнасцяў. Соль — неабходны хімічны элемент. Таму выбіраем марскую соль, яна багатая мікраэлементамі і ёдам. Акрамя таго, у нашай краіне рэалізуецца праграма па ёдаванай солі: не любіце марскую соль, купіце ёдаваную. І, вядома, імкнёмся нарміраваць спажыванне солі. Паводле нормаў Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, гэта 5 г у суткі для дарослага чалавека. Калі ў арганізме лішак натрыю, павялічваецца артэрыяльны ціск, ідзе нагрузка на сэрца, і гэта, вядома, небяспечна. Але каб збалансаваць работу сардэчна-сасудзістай сістэмы, недастаткова знізіць да нормы спажыванне солі, трэба дадаць калій, магній і кальцый. Тады косці будуць здаровымі, ціск прыйдзе ў норму, аптымізуецца работа мышц. То-бок узбагачаем свой рацыён, напрыклад, карыснымі малочнымі прадуктамі, а магній спажываем у дабаўках, яго мала ў прадуктах харчавання. Наша харчовая прамысловасць, дарэчы, выпускае апроч іншых і менавіта шчолачную мінеральную ваду, якая багатая магніем, кальцыем, крэмніем. Яна мае шчолачнае асяроддзе, і гэта прыродны антыаксідант. Праўда, наш беларускі спажывец часцей выбірае мінералку з натрыем — яна здаецца яму смачнейшай, бо мае звыклы саланаваты смак. Так што чытаем этыкетку.

Цукар як наркотык

Паводле даследаванняў, соль не падабаецца нованароджаным — прынамсі, да шасцімесячнага ўзросту. А вось цукар мы любім з нараджэння: кропля салодкай вады выклікае ў немаўляці ўсмешку.

— Гаворачы аб солі і цукру, мы гаворым аб узмацняльніках смаку, — тлумачыць Марыя Літвінава. — Салодкі смак мае вада. З салодкім смакам дзіця сустракаецца, робячы першы глыток матчынага малака — яно змяшчае лактозу (малочны цукар). Калі для вас вада салодкая, значыць, вашы смакавыя рэцэптары не прывыклі да хімічнага атручвання высокімі дозамі глюкозы, цукрозы, фруктозы. Лішак цукру ў рацыёне шкодны і пазбаўлены ўсякага сэнсу: усе неабходныя арганізму вугляводы ёсць у натуральных прадуктах. У малацэ, ягадах, садавіне... Уся зеляніна мае салодкі смак. Дадатковыя падсалоджвальнікі — гэта ўжо таксін. Не варта забываць, што лішак цукру разбурае мембраны клетак, згубна ўплывае на нейроны. Устаноўлена сувязь развіцця эпілепсіі з лішкам вугляводаў у рацыёне: высокая канцэнтрацыя глюкозы пранікае праз гематаэнцэфалічны бар'ер і аказвае таксічнае ўздзеянне на нейроны галаўнога мозга, не дазваляе ім аднаўляцца і сінтэзавацца новым.

— Тады чаму ж нам так смачна салодзенькае?

— Глюкоза — асноўная крыніца харчавання для мозгу. Але калі ты не займаешся тытанічнай разумовай працай, або не спартсмен, які паказвае алімпійскія вынікі (і мае патрэбу, адпаведна, у хуткім папаўненні энергіі), — навошта табе «Снікерс»? Ва ўсім патрэбныя баланс і мера. Я не магу сказаць адназначна: «Салодкае — шкодна!» Марафонцам, напрыклад, простыя вугляводы неабходныя. Гэта асноўная крыніца энергіі для нашага арганізма, тлушчы — другарадная, а бялкі арганізм «траціць», калі ўжо знясілены. Глюкоза неабходна дзецям у перыяд інтэнсіўнага росту — але толькі ў выпадку, калі гэта актыўнае дзіця — такое, якімі былі дзеці да «эпохі смартфонаў». У гэтым выпадку не пашкодзіць і пірог, і пячэнька добрай якасці, і шакалад — ён змяшчае ў сабе магній, мноства іншых карысных рэчываў.

— У апошні час шмат кажуць і пішуць, што цукар — гэта наркотык...

— Механізм наркатычнай залежнасці наогул ляжыць у аснове любой харчовай залежнасці. Калі казаць аб цукры, глюкоза павялічвае ўзровень сер态таніну, гармону шчасця, у арганізме. І калі няма культуры харчавання ў сям'і — а яна ў нашым грамадстве ўсё яшчэ не да канца сфарміраваная, залежнасць ад салодкага ўзнікае лёгка. Бо для нас салодкае — торт, шакаладныя цукеркі — гэта яшчэ і свята, і зносіны з блізкімі, і станоўчыя эмоцыі. Таму, калі ў вас «няма энергіі», вы, хутчэй за ўсё, не пойдзеце да дыетолага, каб збалансаваць свой рацыён, вы пойдзеце ў кавярню: шакалад або дэсерт — самая лёгкая, даступная крыніца серататаніну. Фізічная актыўнасць дае больш магутны выкід эндарфінаў і серататаніну, але гэта ж трэба прымусіць сябе, прыкласці намаганні. А, як правіла, людзі з лішняй вагой досыць лянівыя.

Сёння медыкі б'юць трывогу з нагоды «схаванага» цукру, які мы атрымліваем, зусім не заўважаючы гэтага. У прыватнасці, спажываючы салодкую газіраваную ваду, прычым у спякотны час — у велізарных колькасцях. Па-першае, салодкая газіроўка падхвоствае апетыт, а па-другое, наш арганізм няздольны распазнаваць калорыі ў салодкіх вадкасцях, пішуць даследчыкі.

— Цукар у газіраваных напоях няздольна распазнаць хутчэй наша свядомасць, а не наш арганізм, — адзначае суразмоўніца. — Агульнавядома, што ў бутэльцы «Кока-колы» — паўшклянкі цукру. Але саладосць маскіруюць горыч і кіслата. Арганізм распазнае магутны ўкід глюкозы, які яму трэба ўтылізаваць. Утылізаваць яго можна толькі пры дапамозе фізічнай актыўнасці. Выпілі «колу» — 5-6 гадзін не ешце і выкарыстоўвайце атрыманую энергію на працу. Калі яна не сышла, то будзе таксічна дзейнічаць на мембраны клетак плюсператворыцца ў тлушч і адкладзецца ў печані, сасудах, у выглядзе вісцэральнага тлушчу. Не распазнаюць празмерную саладосць такіх напояў нашы смакавыя рэцэптары, злучаныя з мозгам, таму што ў гэтых напоях складаны смак. Да таго ж аматары салодкай газіроўкі, як правіла, ужо «забілі» свае смакавыя рэцэптары «хіміяй», і цяпер іх трэба аднаўляць. Уменне распазнаваць смакі таксама неабходна трэніраваць.

— Адчувальнасць смакавых рэцэптараў можна аднавіць? Як зразумець, што яна парушана?

— Калі для нас агародніна салодкая, а садавіна — яшчэ больш салодкая, значыць, мы сілкуемся правільна і з рэцэптарамі ў нас усё ў парадку. Калі любая садавіна здаецца кіслай, а агурок — не маючым смаку, значыць у вашым рацыёне занадта шмат узмацняльнікаў смаку і трэба паступова памяншаць іх дозу. Дарэчы, пры гэтым назіраецца такі ж абстыненты сіндром, як пры адмене наркатычных прэпаратаў.

— А якія сімптомы ў «цукровай ломкі»?

— Гэта залежыць ад дозы, да якой чалавек прывык. Часцей за ўсё назіраюцца слабасць, галавакружэнне, страта энергіі і трывожныя расстройствы. Або класічныя сімптомы адмены антыдэпрэсантаў. Але тут важна памятаць: усе актыўныя рэчывы, да якіх можна аднесці і цукар, маюць асаблівасць павелічэння дозы для дасягнення найвышэйшага піку асалоды. Так што ў выпадку з лішкам салодкага ў рацыёне лепш вырашыць гэтую праблему цяпер, чым праз месяц ці год.

Пагаворым аб тлушчы

А вось тлушч нам проста неабходны, сцвярджаюць дыетолагі. Але — тлушч правільны.

— У нас людзі прывыклі да насычаных тлушчаў — тлушчаў жывёльных. Між тым суадносіны раслінных і жывёльных тлушчаў у рацыёне павінны складаць мінімум 50:50, а лепш — 60:40, для пажылых людзей — 70:30. Што датычыцца жывёльных тлушчаў, сёння шмат кажуць аб карысці сметанковага масла. Але калі вы ўжо з'елі 30 г сала, то, дадаўшы ў рацыён яшчэ і масла, атрымаеце «перабор» па тлушчах (у выпадку калі гаворка пра гараджаніна з сядзячай работай). Не забываем: 1 г тлушчу дае 9 ккал. І вось тут хачу зноў нагадаць аб меры і балансе. Няправільна піць дабаўку «Амега-3» і працягваць есці вэнджаную каўбасу і шашлыкі. Ваша амега-3 «згубіцца» сярод насычаных тлушчаў. Калі актыўна спажываем амега-3, скарачаем тлушчы жывёльныя. І лепш атрымліваць поліненасычаныя тлустыя кіслоты (амега-3, -6, -9) не з аптэчных дабавак, а, напрыклад, з раслінных алеяў. Хутка ў продажы з'явіцца навуковая распрацоўка: салатная запраўка з сумесі рапсавага, сланечнікавага і гарбузовага алеяў халоднага адціску ў правільных прапорцыях. Спажываючы 30 г такой заправы ў дзень, вы забяспечыце свайму арганізму амегабаланс.

— Чым, акрамя лішняй вагі, пагражае «перабор» тлушчу ў рацыёне?

— Любы перабор — падмурак праблем са здароўем. Напрыклад, калі гаварыць пра залішняе спажыванне такога карыснага нутрыента, як амега-6. Арахідонавая кіслата — папярэднік простагландынаў, а яны, у сваю чаргу, з'яўляюцца медыятарамі боляў і запалення. Калі амегі-6 у вашым рацыёне занадта шмат (а гэты элемент змяшчаецца ў тым ліку ў жывёльных прадуктах), чалавек можа пакутаваць на моцны менструальны або галаўны боль. Правіла «два жывёльныя прадукты ў дзень» і акцэнт на раслінныя тлушчы дазволяць дасягнуць аптымальнага балансу.

— Транстлушчы — яшчэ адна з «пачвар» сучаснай дыеталогіі...

— Ізамеры тлустых кіслот узнікаюць пры награванні «добрага» тлушчу. Просты прыклад — шашлык у маянэзе. Або гідрагенізацыя раслінных тлушчаў, якія набываюць цвёрдую кансістэнцыю (той жа маргарын). Калі не паглыбляцца ў біяхімію, высокае спажыванне цукру пашкоджвае сасудзістую сценку, а транстлушчы, у сваю чаргу, правакуюць цэлы каскад рэакцый і фарміруюць атэрасклератычную бляшку. Калі зусім проста, то на высокі цукар «прыліпае» тлушч. Плюс пакутуе печань, узнікае яе атлусценне. І яшчэ з'яўляецца вісцэральны тлушч, ад якога вельмі цяжка пазбавіцца. Другі момант — пры награванні ўтвараюцца прадукты абмену, якія валодаюць канцэрагенным уздзеяннем. Таму, калі ў вас ёсць генетычная верагоднасць развіцця раку, сілкуючыся няправільна, вы пагаршаеце сітуацыю. Не трэба думаць, што з гэтага з вамі не адбудзецца. Мае рэкамендацыі: чытайце састаў, выбіраючы прадукты ў краме. Калі бачыце раслінны тлушч у жывёльных прадуктах, лепш адмоўцеся ад пакупкі: трэба быць тэхнолагам, каб разабрацца, ці ўсё ў парадку з гэтым раслінным тлушчам у выбраным прадукце, ці не. Не можаце адмовіцца ад паўфабрыкатаў — выбірайце якасныя. Яны даражэйшыя, але гэта цана вашага здароўя. Сыходзячы з дому на цэлы дзень, збірайце «ссабойку»: варанае мяса з агурком і хлебам карыснейшае за любы гамбургер. І хачу дадаць некалькі слоў аб фаст-фудзе. Да «вулічнай ежы» патрэбен правільны падыход. Гэта «хуткая ежа», «дазапраўка», калі няма іншай магчымасці паесці. Калі нават раз у тыдзень здаровы чалавек будзе замяняць адзін прыём ежы фаст-фудам, шкоды сабе ён не нанясе. Імкненне сілкавацца толькі правільна — таксама адно з псіхічных парушэнняў, і тут мы зноў вяртаемся да пытання меры. Але не варта выхоўваць у дзяцей стаўленне да «хуткай ежы» як да таго, ад чаго мы атрымліваем асалоду, як да свята. Так фарміруюцца харчовыя залежнасці.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Святочнае

«МНС-Лэнд», водная феерыя і футбол з нечаканым стартам

Як у сталіцы адзначылі Дзень пажарнай службы

Пажарная служба Беларусі адзначыла 171 год з дня свайго заснавання. Маштабнае свята ў гонар гэтай даты прайшло ў Цэнтральным дзіцячым парку імя Горкага ў суботу. Воднае шоу, парад плавальных сродкаў і дэманстрацыя тэхнікі, якая значыцца на ўзбраенні МНС, знаёмства з работай кіналагаў, вадалазаў-ратавальнікаў і іншых службаў — для мінчан і гасцей сталіцы падрыхтавалі цікавую і пазнавальную праграму.

Шырока святкаваць Дзень пажарнай службы стала добрай традыцыяй. Для саміх ратавальнікаў гэта нагода правесці час з калегамі, сем'ямі, для жыхароў і гасцей сталіцы — унікальная магчымасць даведацца больш аб такой важнай і патрэбнай прафесіі, як пажарны.

Ды і дата была абраная не выпадкова — 25 ліпеня 1853 года Мінскае губернскае праўленне і Мінская гарадская дума, разгледзеўшы пытанне «Аб стварэнні пажарнай часці ў Мінску», зацвердзіла каштарыс расходаў на ўтрыманне пажарнай часці ў складзе 51 чалавека. З тых часоў ратавальнікі-пажарныя прафесійна і зладжана ліквідуюць пажары і іншыя надзвычайныя сітуацыі, небяспечныя для людзей, вытворчасці і навакольнага асяроддзя.

Старт святкаванню дала цырымонія ўскладання кветак да манумента на плошчы Перамогі. Ратавальнікі на чале з міністрам па надзвычайных сітуацыях Вадзімам Сіняўскім, а таксама старшынёй Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта Уладзімірам Кухаравым, ганаровымі гасцямі, ветэранамі і моладдзю ўшанавалі памяць воінаў Савецкай Арміі, партызан і падпольшчыкаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Краіна бяспекі, чатырохногія памочнікі і шашлыкі

Затым свята перайшло ў Цэнтральны дзіцячы парк імя Горкага. Там, у акваторыі ракі Свіслач, адбыліся парад плавальных сродкаў і воднае шоу. Ратавальнікі паказалі элементы баявой работы, гледачы ўбачылі на практыцы, як і пры дапамозе якой тэхнікі вызваляюць тых, хто тоне.

Тут жа разгарнуўся канцэрт, у якім узялі ўдзел зоркі беларускай эстрады, афіцэры, курсанты МНС, юныя ратавальнікі. Артысты падарылі незабыўныя эмоцыі і павіншавалі работнікаў і ветэранаў ратавальнага ведамства. Таксама адбылося ўзнагароджанне пераможцаў конкурсу інавацыйных ідэй «ПРАбяспеку». Удзельнікі конкурсу прадстаўлялі свае інавацыйныя распрацоўкі па дзвюх намінацыях: «Папярэджанне пажараў і іншых надзвычайных сітуацый прыроднага і тэхнагеннага характару, а таксама гібелі людзей ад іх» і «Ліквідацыя надзвычайных сітуацый прыроднага і тэхнагеннага характару».

Усе жадаючыя маглі бліжэй пазнаёміцца з рарытэтнай і сучаснай пажарнай аварыйна-ратавальнай тэхнікай, пасядзеўшы ў кабіне аўтацыстэрны 1960-х гадоў выпуску або падняўшыся на вышыню на аўталесвіцы, сфатаграфавацца, навучыцца праводзіць рэанімацыйныя мерапрыемствы на спецыяльным манекене.

Побач з набярэжнай размясціўся скаладром, дзе жадаючыя маглі паспрабаваць сябе ў якасці альпіністаў. Працавалі і гандлёвыя кропкі, таксама тут частавалі найсмачнейшым шашлыком і салдацкай кашай.

На свята прыйшло шмат сем'яў з дзецьмі. Юныя мінчане з задавальненнем вывучалі прадстаўленую тэхніку, у тым ліку рэтрааўтамабілі, прымяралі рыштунак, адгадвалі заданні ў віктарынах, якія падрыхтавала Беларускае добраахвотнае пажарнае таварыства.

Таксама гасцям паказалі адзенне і абсталяванне ратавальнікаў-вадалазаў, у тым ліку цяжкія свінцовыя чаравікі, якія выкарыстоўваюцца пры апусканні. Кожны з іх важыць шэсць кілаграмаў. Як растлумачылі прадстаўнікі вадалазна-ратавальнай службы рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння «Зубр», экіпіроўка вадалаза ўключае акваланг, спецыяльныя касцюмы мокрага і сухога тыпу.

Не засталіся без увагі і чатырохногія памочнікі. Штодня кінолагі гатовыя прыйсці на дапамогу. З імі службу нясуць дзесяць гадаванцаў. Яны выязджаюць на пошук людзей пад заваламі і ў лясных масівах. Сабакі працуюць самастойна, маршрут спецыялісты адсочваюць з дапамогай GPS-трэкера.

Яшчэ адна папулярная лакацыя — спецыяльны дымавы пакой. «Мы паказваем, як працуем у не прыдатным для дыхання асяроддзі. Для гэтага апранаем спецыяльны апарат і маскі. Поўны камплект важыць каля 20 кілаграмаў. Тут важна глыбока дыхаць і не панікаваць», — распавялі ратавальнікі.

Асабліва шматлюдна было ў краіне бяспекі «МНС-Лэнд». Кожны мог паспрабаваць свае сілы на 25 разнастайных інтэрактыўных пляцоўках. «Бяспечны пляж», «Каманда 112», «Небяспечны-бяспечны», «Апошні герой», «Маленькі наймацнейшы пажарны», «Паляна бяспекі», «Патушы правільна» і іншыя лакацыі са зразумелымі назвамі парадавалі мінчан і гасцей сталіцы — усё для таго, каб і дзеці, і іх бацькі маглі ўспомніць правілы бяспечнай жыццядзейнасці, весела правесці час, а таксама атрымаць падарункі, карысную літаратуру, размалёўкі і налепкі ад ратавальнага ведамства.

Карыстаўся папулярнасцю і спецыяльны аўтамабіль, які імітуе перакульванне транспартнага сродку падчас аварыі. Ён у чарговы раз даказвае неабходнасць прышпільвацца рамянямі бяспекі, нават на заднім сядзенні.

Перамагла дружба

Таксама тут адбыўся таварыскі футбольны матч паміж камандамі МНС Беларусі і Расіі. Летась гульня прайшла ўпершыню і сабрала цэлы стадыён балельшчыкаў. Такія матчы праводзяцца для ўмацавання дружалюбных сувязяў паміж двума ратавальнымі ведамствамі, павышэння іміджу прафесіі «ратавальнік», прапаганды здаровага ладу жыцця. У складзе каманд не прафесійныя спартсмены, а работнікі МНС, для якіх футбол — любімы занятак у вольны ад службы час.

Сапраўдным сюрпрызам для балельшчыкаў стаў эфектны пачатак гульні, калі на футбольнае поле прызямліліся парашутысты авіяцыі МНС з дзяржаўнымі сцягамі Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі, сцягам МНС Беларусі і футбольным мячом, які яны перадалі суддзі спаборніцтваў.

Матч атрымаўся дынамічным, цікавым і насычаным. Футбалісты кожнай каманды былі настроены на перамогу: яны актыўна перамяшчаліся па полі, імкнучыся адвесці мяч у саперніка, не зважаючы на падзенні і ўдары. Барацьба, якая тут разгарнулася, прымусіла балельшчыкаў не на жарт пахвалявацца. У таварыскай сустрэчы ўсе футбалісты паказалі выдатную тэхніку валодання мячом і ўменне працаваць у камандзе, кожны футбаліст прадэманстраваў волю да перамогі. Вядома, перамагла дружба, але спартыўная ўдача была на баку футбалістаў са зборнай МНС Расіі: лік 4:1 на іх карысць.

Па заканчэнні футбольнага матча адбылася цырымонія ўзнагароджання, якую правёў намеснік міністра Расійскай Федэрацыі па справах грамадзянскай абароны, надзвычайных сітуацыях і ліквідацыі наступстваў стыхійных бедстваў Антон Герасімаў. Медалём МНС Расіі «За супрацоўніцтва ў імя ратавання» ўзнагароджаны шэраг работнікаў МНС Беларусі.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Надвор'е

НА ТЭМПЕРАТУРНЫХ «АРЭЛЯХ»

Ноччу стане холадна, а днём да плюс 28

На заключным тыдні ліпень паменшыць свой гарачы запал. Вінаватым таму стаў паўночнаатлантычны цыклон «Кірсці». Прайшоўшы краіны Балтыі і поўнач Віцебскай вобласці, ён дасягнуў свайго максімальнага развіцця. Атмасферныя франты гэтай віхуры хутка закрылі неба шчыльнымі аблокамі і абумовілі ў большасці раёнаў краіны ветранае з дажджамі рознай інтэнсіўнасці і працягласці надвор'е, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У аўторак умовы надвор'я ў Беларусі ўначы вызначыць цыклон з цэнтрам над еўрапейскай часткай Расіі, удзень адаб'ецца ўплыў франтальнага падзелу. Будзе воблачна з праясненнямі. На большай частцы тэрыторыі дажджы, ноччу месцамі моцныя дажджы, днём у асобных раёнах навальніцы. Вецер паўночна-заходні парывісты, ноччу і раніцай у многіх раёнах, днём месцамі моцны парывісты. Тэмпература паветра ўначы ад 12 да 17 цяпла, максімальная днём — 19—25 градусаў. Атмасферны ціск ноччу будзе расці, днём істотна не зменіцца.

У сераду і ў чацвер па паўночна-ўсходняй частцы краіны адаб'ецца ўплыў няўстойлівых паветраных мас, якія паступаюць з боку поўначы Балтыкі і Фінскага заліва. На паўднёвым захадзе Беларусі ўмовы надвор'я ў асноўным будзе вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску. Чакаецца пераменная воблачнасць. Пераважна па паўночна-ўсходняй частцы краіны, кароткачасовыя дажджы, днём магчымы навальніцы. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман. Вецер паўночна-заходні, заходні ўмераны, месцамі парывісты. Тэмпература паветра ноччу 8—15 цяпла, днём будзе 20—27 градусаў.

У пятніцу месцамі па краіне чакаюцца кароткачасовыя дажджы, а днём магчымыя навальніцы. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман. У начныя гадзіны слупкі тэрмометраў пакажуць 8—14 градусаў, днём — 20—26 градусаў, па поўдні — да 28 градусаў.

У суботу і нядзелю месцамі па краіне прагназуюцца кароткачасовыя дажджы, днём магчымыя навальніцы. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман. Тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад 8 да 14 градусаў, а ўдзень — ад 20 да 27 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Коралл» г. Гомель (продавец) извещает о проведении 12 августа 2024 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 30 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2-9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Изолированное помещение с инв. № 350/D-152076**, общей площадью **2842,7 кв. м**, назначение – помещение коммунального хозяйства, наименование – **комплекс очистных сооружений**. Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **340100000002004826** общей площадью **0,7817 га (право аренды).** **Местоположение (адрес):** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. **Целевое назначение земельного участка:** для эксплуатации и обслуживания изолированных помещений комплекса очистных сооружений и склада	**164 500,00**	16 450,00

Продавец: открытое акционерное общество «Коралл» г. Гомель, 246015, г. Гомель, ул. Лепешинского, 7.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляется по контактному тел.: **8 (044) 588-63-34 Коваленко Галина Николаевна.**

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (открытое акционерное общество «Коралл» г. Гомель):** р/с BY52 BPSB 3012 1118 8901 9933 0000, БИК BPSBBY2X, ОАО «Сбер Банк» г. Минск, УНП 400051785, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 30 июля 2024 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 8 августа 2024 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **30 (тридцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество, согласно срокам договора купли-продажи.

Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 04.06.2024 г. № 107 (30241).

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база».

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: **www.torgi24.by**
Продавец	ООО «ТитандорсТрэйд», г. Минск, ул. Якубова, д. 10, пом. 13

Предмет электронных торгов:

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена без НДС (бел. руб.)
1026	Сварочный аппарат ММА 1276 – 1 шт. Сварочный аппарат TORMIG 226 – 1 шт. Полка деревянная – 4 шт. Дверцы от шкафчика – 8 шт. Двери металлические – 11 шт. Накладка на двери – 11 шт. Бочка – 1 шт. Дверные полотна – 2 шт. Дверные наличники – 45 шт.	6 018,80

расположенный по адресу:
Минская обл., Минский р-н, д. Каралино, ул. Лесная, 33

Размер шага составляет **5 %** от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY56UNBS 30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **5 %** от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту – **не более 1 000,00 бел. руб.**

Дата и время начала торгов: 30.08.2024 в 11.00.
Дата и время окончания торгов: 30.08.2024 в 16.00

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрация в качестве участника торгов на торговой площадке: **www.torgi24.by**. Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: **info@torgi24.by**. Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с **30.07.2024 по 28.08.2024** с 9.00 до 17.00

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50.
E-mail: info@torgi24.by

Извещение о проведении **23 августа 2024 года** аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе (предмете торгов)

№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, с учетом НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. номером 110/С-113573 общей площадью 1181,8 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское Шоссе, 20А, наименование – здание промбазы, назначение – здание специализированное иного назначения. Обременение: аренда (23,1 кв. м – по 31.03.2025; 250 кв. м – по 31.12.2024)	Площадь – 0,1607 га, кадастровый номер – 141000000001005239	342 088,78	34 200,00
2	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117144 общей площадью 1212,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское Шоссе, 20А/6, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,2238 га, кадастровый номер – 141000000001005216	284 232,67	28 400,00
3	Капитальное строение с инв. номером 420/С-5927 общей площадью 232,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Железнодорожная, д. 16, наименование – здание конторы, назначение – здание административно-хозяйственное	Площадь – 0,0992 га, кадастровый номер – 441300000011000456	132 797,23	13 200,00
4	Капитальное строение с инв. номером 420/С-33082 общей площадью 1066,6 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Коммунистическая, д. 38А, наименование – магазин № 43, назначение – здание специализированное розничной торговли; капитальное строение с инв. номером 420/С-33277* общей площадью 138,6 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Коммунистическая, д. 38, наименование – магазин № 51, назначение – здание специализированное розничной торговли; капитальное строение с инв. номером 420/С-5931 общей площадью 92,7 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Докучаева, 4, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; капитальное строение с инв. номером 420/С-46997 общей площадью 164,1 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Докучаева, д. 2, наименование – магазин № 52, назначение – здание специализированное розничной торговли. * Обременение: аренда по 07.09.2026	Площадь – 0,3387 га, кадастровый номер – 441300000010000096	1 335 738,24	133 500,00
5	Капитальное строение с инв. номером 633/С-10565 общей площадью 66,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Мядельский р-н, Будславский с/с, п. Будслав, наименование – магазин № 50, назначение – здание специализированное розничной торговли	Площадь – 0,0395 га, кадастровый номер – 624080602101000023	3 408,00	340,00
6	Капитальное строение с инв. номером 633/С-10564 общей площадью 64,1 кв.м, расположенное по адресу: Минская обл., Мядельский р-н, Княгининский с/с, аг. Княгинин, ул. Привокзальная, д. 81, наименование – магазин № 42, назначение – здание специализированное розничной торговли; отопительный котел «Тисом» с инв. номером по бух. учету 080840	Площадь – 0,0379 га, кадастровый номер – 624082004601000184	4 222,00	420,00
7	Капитальное строение с инв. номером 413/С-528 общей площадью 48,1 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Свислочский р-н, Порозовский с/с, г. п. Порозово, ул. Ленина, 12, наименование – автостанция, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта; капитальное строение с инв. номером 413/С-529 общей площадью 13,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Свислочский р-н, Порозовский с/с, г. п. Порозово, ул. Ленина, 12/1, наименование – сарай, назначение – здание нежилое	Площадь – 0,0446 га, кадастровый номер – 425255700001000037	2 514,00	250,00
8	Капитальное строение с инв. номером 240/С-45976 общей площадью 115,9 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевский с/с, аг. Заполье, ул. Станционная, 2, наименование – здание магазина №61, назначение – здание специализированное розничной торговли; капитальное строение** с инв. номером по бух. учету 084792 общей площадью 22,0 кв.м, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, Межевский с/с, аг. Заполье, ул. Станционная, 2/1, наименование – здание склада	Площадь – 0,0370 га, кадастровый номер – 223684400001000005	Одна базовая величина	Одна базовая величина
9	Капитальное строение с инв. номером 410/С-27187 общей площадью 444,4 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Волковысский р-н, г. Волковыск, ул. Новые Борки, 1/1, склад, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; капитальное строение с инв. номером 410/С-26719 общей площадью 75,6 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Волковысский р-н, г. Волковыск, ул. Новые Борки, 1/2, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; капитальное строение с инв. номером 410/С-26718 общей площадью 25,9 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская обл., Волковысский р-н, г. Волковыск, ул. Новые Борки, 1, наименование – контора склада, назначение – здание административно-хозяйственное. **Обременение:** аренда по 31.12.2024 (размещение антенны и контейнера сотовой связи 36 кв. м)	Площадь – 0,2813 га, кадастровый номер – 420850100001006901	17 136,00	1 700,00

*** Согласно пункту 2 положения о порядке распоряжения неиспользуемым имуществом хозяйственных обществ, утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 19.09.2022 № 330 «О распоряжении имуществом», продажа неиспользуемого имущества на торгах (на аукционе или по конкурсу) либо без проведения торгов может осуществляться в том числе без наличия документов, удостоверяющих государственную регистрацию его создания, возникновения прав, ограничений (обременений) прав на него*

Продаваемое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, техническим характеристикам и комплектации.
Рекомендуется проведение осмотра

Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков), документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах 23.08.2024 по предмету торгов №_.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **23 августа 2024 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.07.2024 по 21.08.2024** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: (017) 240-62-06.

Телефоны для справок: (017) 360-42-22, 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06; (017) 240-61-88 (ОАО «ДОРОРС»).

Дополнительная информация размещена на сайте **www.mgcn.by** в разделе «Недвижимость в собственность».

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении повторных электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by
Продавец	ОАО «Сбер Банк», 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 32А-1
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б. www.ipmtorgi.by
Предмет электронных торгов:	
Капитальное строение, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Ленинская, 2	**Начальная цена с НДС 20 %**
Здание банка (здание административно-хозяйственное) общей площадью 2479 кв. м, инвентарный номер 330/С-11218. Составные части и принадлежности: подвал, крыльцо. **Дополнительная информация:** При приобретении предмета аукциона победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи имущества, относящегося к предмету аукциона, на сумму **11 691,39 белорусских рублей с НДС 20 %**. Состав имущества и цены размещены на сайтах организатора аукциона www.cpo.by и www.ipmtorgi.by	**1 030 377,00 бел. руб.**
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 341500000001000141: назначение – строительство и обслуживание здания отделения ОАО «Белпромстройбанк», предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,1636 га	
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – **ЗАО «Центр промышленной оценки»**	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов: не более 30 дней со дня заключения договора купли-продажи	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **0,7 %** от цены продажи лота	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 29.06.2024 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 10.00 **28.08.2024 г.** Окончание торгов: 12.00 **28.08.2024 г.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются **по 27.08.2024 г. до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные данные	**Тел.: +375 17-310-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

Утерянное Свидетельство о государственной регистрации ООО «Ковчег Судьбы» с регистрационным номером 192328304 **считать недействительным.**

ЗАО «Центр промышленной оценки» (УНП 191021390) – проводит первые торги в форме открытого аукциона по продаже:

ЗДАНИЯ, СООРУЖЕНИЯ, ОБОРУДОВАНИЯ

(бывшего в употреблении), принадлежащих
ОАО «Климовичский ликеро-водочный завод»
(Антикризисный управляющий – ООО «СтанИБор» (УНП 491343813) –
производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 111-2/Б/2017).

С порядком оформления участия в аукционе, общими правилами проведения можно ознакомиться **на www.bankrot.gov.by** либо на сайте организатора аукциона www.cpo.by и по тел. +375 29 821-47-15.

Аукцион состоится 02.09.2024 в 13.00
по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1607.
Заявки принимаются с 9.00 30.07.2024 по 29.08.2024 до 17.00 по указанному адресу.

УНН 200110728

ОАО «Пинский винодельческий завод»
сообщает о проведении 30.08.2024 г. первых электронных торгов в форме открытого аукциона по продаже:

1) Предприятия как имущественный комплекс:
Брестская область, Пинский р-н, пос. Садовый, ул. Советская, 2 – 23 456 990 бел. руб. без НДС,
подробную информацию можно узнать на сайте **bankrot.gov.by.**

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)
информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего
УП «БЕЛТА»
на праве хозяйственного ведения **(Продавец)**

Аукцион состоится 30.08.2024 в 11.00
по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Лот № 1: SUBARU OUTBACK,
легковой универсал,
кузов (рама) № JF1BR9L95BG055737.

Начальная цена с НДС 20 % – 38 520,00 руб.

Место нахождения: г. Минск, ул. Энгельса, 30.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу gki.gov.by и на электронной торговой площадке Организатора аукциона gostorg.by.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• gostorg.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ООО «СидНеА» организует конкурсные торги

Дата и время проведения	Предмет (право на заключение договоров купли-продажи/аренды)	Начальная цена (в бел. руб. эквивалентная по курсу НБ РБ на день проведения торгов)	Общая площадь	Конкурсное обеспечение в бел. руб.	Срок заключения договора купли-продажи/аренды
28.08.2024 11.00	Продажа квартиры с инв. номером 500/D-264342, по адресу: г. Минск, ул. Янки Мавра, д. 18, кв. 125	54900	54,7 кв. м	10	90
28.08.2024 12.00	Аренда квартиры с инв. номером 100-102-442-41-2-28, по адресу: г. Минск, ул. Денисовская, д. 41, корп. 2, кв. 28	320	47,4 кв. м	10	10
Изменение условий по объекту торгов					
22.08.2024 11:00	Продажа участка с кадастровым номером 623681313601000011, по адресу: Минская обл., Минский р-н, Горанский с/с, д. Микулино	10000	0,1397 га	10	90
22.08.2024 12.00	Продажа участка с кадастровым номером 623681313601000012, по адресу: Минская обл., Минский р-н, Горанский с/с, д. Микулино	17000	0,1371 га	10	90
Повторные конкурсные торги					
28.08.2024 13.00	Продажа жилого дома. с инв. № 600/С-58737, по адресу: Минская обл., Минский р-н, Ждановичский с/с, д. Дегтярёвка, ул. Молодежная, д. 14	40000	43,6 кв. м	10	90
28.08.2024 14.00	Продажа квартиры с инв. № 615/D-8286, по адресу: Минская область, Червенский район, Валевачский с/с, д. Гребёнка, пер. Первый, д. 5, кв. 5	8000	67,0 кв. м	10	90

Торги состоятся по адресу: г. Минск. ул. Платонова, 1Б, каб. 7, 7-й этаж.

Срок внесения конкурсного обеспечения и приема заявлений с прилагаемыми к нему документами прекращается за один рабочий день до проведения торгов по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 1Б, каб. 7, 7-й этаж. Конкурсное обеспечение вноситься на р/с BY14MTBK30120001093300123688 в ЗАО «МТБанк», БИК (код) MTBKBY22. Победитель торгов в день проведения подписывает протокол о результатах торгов. Иные условия проведения объявленных конкурсов: право подачи и подписания заявления о государственной регистрации договора купли-продажи и основанных на нем прав предоставляется покупателю.

Лицо, выигравшее торги, определяется в соответствии с правилами проведения конкурсов по продаже (аренде) имущества ООО «СидНеА», утвержденными приказом директора от 05.03.2024 № 9-ОД. Организатор вправе отказаться от конкурсов (повторного конкурса) в любое время до начала торгов.

Телефон для справок (+37529)171-50-50.

УНП 193734126

Отчет эмитента ценных бумаг за январь–июнь 2024 года

ООО «Темпл Сити»

220012, г. Минск, пр-т Независимости, 95/1, комн. 7, УНП 192280260
Вид экономической деятельности: сдача внаем собственного и арендуемого имущества. Единица измерения: тыс. руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 30 июня 2024 года

АКТИВЫ	Код строки	На 30 июня 2024 года	На 31 декабря 2023 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	10 648	10 746
Нематериальные активы	120	-	-
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
в том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	-	-
Долгосрочные финансовые вложения	150	14	14
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	9	9
ИТОГО по разделу I	**190**	**10 671**	**10 769**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	14	14
в том числе:			
материалы	211	14	14
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	-	-
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	-	-
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	126	131
Краткосрочные финансовые вложения	260	22	22
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	218	154
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**380**	**321**
БАЛАНС	**300**	**11 051**	**11 090**

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 30 июня 2024 года	На 31 декабря 2023 года
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	1 874	1 874
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	-	-
Добавочный капитал	450	3 840	3 840
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(1 100)	(1 100)
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	150	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**4 764**	**4 614**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	5 059	5 308
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	334	334
ИТОГО по разделу IV	**590**	**5 393**	**5 642**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	713	731
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	81	103
в том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	17	39
по авансам полученным	632	8	6
по налогам и сборам	633	18	18
по социальному страхованию и обеспечению	634	-	-
по оплате труда	635	1	1
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	-	-
прочим кредиторам	638	37	39
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**894**	**834**
БАЛАНС	**700**	**11 051**	**11 090**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь–июнь 2024 года

Наименование показателей	Код строки	За январь–июнь 2024 года	За январь–июнь 2023 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	476	425
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(241)	-
Валовая прибыль	030	235	425
Управленческие расходы	040	(50)	(274)
Расходы на реализацию	050	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	185	151
Прочие доходы по текущей деятельности	070	193	403
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(200)	(414)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	178	140
Доходы по инвестиционной деятельности	100	-	-
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	-	-
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	253	194
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	252	194
прочие доходы по финансовой деятельности	122	1	-
Расходы по финансовой деятельности	130	(281)	(376)
в том числе:			
проценты к уплате	131	(166)	(142)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(113)	(232)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(2)	(2)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(28)	(182)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	150	(42)
Налог на прибыль	160	-	-
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-
Чистая прибыль (убыток)	210	150	(42)
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	150	(42)
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Навуковы падыход

Пяты фронт, цытадэлі мужнасці, сатыра пераможцаў

Якія новыя тэмы і пытанні ўзняты сучаснымі даследчыкамі

У нашай краіне робіцца вельмі шмат для захавання памяці аб тых, хто змагаўся і загінуў на беларускай зямлі ў Вялікую Айчынную вайну. Пабудавана больш як восем тысяч помнікаў і мемарыялаў, насыпана 180 курганоў памяці. Беларускія вучоныя надрукавалі каля 12 тысяч навуковых прац. На гэта звярнуў увагу акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі Аляксандр КАВАЛЕНЯ падчас міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Беларусь у гады Вялікай Айчыннай вайны: гісторыя і сучаснасць», прысвечанай 80-годдзю вызвалення Беларусі. Яе праводзіла Нацыянальная акадэмія навук сумесна з міністэрствамі абароны і адукацыі, грамадскімі арганізацыямі. У форуме ўзялі ўдзел больш за 400 чалавек.

У Беларусі створана ўнікальная хроніка «Памяць», якая налічвае паўтары сотні тамоў, а таксама адзіны на постсавецкай прасторы вучэбна-метадычны комплекс «Вялікая Айчынная вайна савецкага народа ў кантэксце Другой сусветнай вайны». За апошнія гады пабачылі свет такія выданні, як «Унёсак беларускага народа ў Перамогу ў Вялікай Айчыннай вайне», «Сузор'е герояў зямлі беларускай», «Твае сыны, Беларусь» і многія іншыя. Ініцыіравана ўсенародная акцыя «Народны летапіс Вялікай Айчыннай вайны. Успомнім усіх». Яна падтрымана выканаўчымі органамі ўлады, установамі адукацыі і культуры, грамадскімі арганізацыямі. Штогод, пачынаючы з 2020-га, выходзяць кнігі, у якіх друкуюцца ўспаміны ўдзельнікаў, сямейныя хронікі, артыкулы, фатаграфіі, дакументы. Тут размяшчаецца інфармацыя пра франтавікоў, партызан, падпольшчыкаў, якія змагаліся на тэрыторыі Беларусі. За чатыры гады, што дзейнічае акцыя, надрукаваны матэрыялы, прадстаўленыя вучонымі, выкладчыкамі, настаўнікамі, школьнікамі. Ужо размешчана 246 публікацый. Падрыхтавана да друку чацвёртая кніга, і праца працягваецца. Тым не менш з кожным годам даследчыкі ўздымаюць новыя тэмы, а пытанняў, звязаных з вывучэннем ваеннай гісторыі, перадачай гістарычнай праўды, не становіцца менш. Некаторыя з іх былі ўзняты падчас канферэнцыі.

ЦІ З'ЯВІЦЦА ПЯТЫ ШТЫК?

З прапановай больш увагі аддаць подзвігу беларускіх партызан выступіў **загадчык цэнтра ваеннай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН Аляксей ЛІТВІН**. Ён згадаў лета 1969 года, калі ў 25-гадовы юбілей аперацыі «Баграціён» урачыста адкрыўся Курган Славы, які насыпаўся рукамі дзесяткаў тысяч чалавек, у тым ліку і студэнтаў-гісторыкаў.

— У той час ад свайго выкладчыка, былога партызана, я пачуў шкадаванне, што помніку не хапае аднаго штыка.

Глыбокае разуменне гэтых слоў, як прызнаўся вучоны, прыйшло пазней. Чатыры абеліскі ў форме штыкоў на Кургане Славы сімвалізуюць чатыры франты, якія вызвалялі Беларусь летам 1944 года. Але нельга недаацэньваць ролю, якую адыгралі ў вызваленні партызаны. Тым больш што тэрміны «пяты фронт», «партызанскі фронт», «фронт у тыле ворага» ўжо даўно шырока выкарыстоўваюцца ў навуковай і мастацкай літаратурах.

Да сярэдзіны красавіка 1944 года завяршыўся першы этап вызвалення тэрыторыі Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

— Важна разумець, што адбывалася на акупаванай тэрыторыі Беларусі. Да гэтага часу праціўнік быў выбіты з 36 раёнаў Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай і Палескай абласцей. З кастрычніка 1943-га па красавік 1944 года з часцямі Чырвонай Арміі злучыліся больш як 35 партызанскіх брыгад і 15 асобных партызанскіх атрадаў агульнай колькасцю больш чым 50 тысяч чалавек. Але на акупаванай тэрыторыі працягвала дзейнічаць вялікая армія беларускіх партызан. Пацвярджэннем гэтаму стала цудоўна праведзеная стратэгічная наступальная аперацыя «Баграціён». У шчыльным узаемадзеянні з наступальнымі часцямі Чырвонай Арміі сваю зямлю вызвалялі беларускі народ у складзе пятага фронту, партызанскага, — заўважыў вучоны.

Калі савецкія войскі актыўна рыхтаваліся да вырашальнай бітвы, для партызан гэта быў час, калі яны змагаліся за выжыванне. Выкарыстоўваючы аператыўную паўзу, гітлераўскае кіраўніцтва імкнулася ўсімі сіламі ачысціць ад партызан не толькі прыфрантавую тэрыторыю, але і разграміць асноўныя партызанскія зоны і ў цэлым ліквідаваць партызанскі рух. Па ўсёй тэрыторыі Беларусі праводзіліся карныя аперацыі ажно да канца чэрвеня 1944 года. Акрамя спецыяльных сіл, да іх былі прыцягнуты злучэнні і часці вермахта, паліцэйскія фарміраванні Літвы, Латвіі, мясцовая паліцыя, а таксама асобныя фарміраванні беларускай краявой абароны. У красавіку—чэрвені 1944 года карныя аперацыі па вынішчэнні партызан з прыфрантавой паласы праводзіліся на тэрыторыі паўночных раёнаў Мінскай, Палескай, Пінскай і Брэсцкай абласцей. Калі ў студзені ў карных аперацыях з нямецкага боку было задзейнічана каля 30 тысяч чалавек, дык у сакавіку ўжо 60 тысяч, у красавіку 80, у маі да ста тысяч гітлераўскіх салдат і афіцэраў. Самая маштабная за гады вайны экспедыцыя (аперацыя «Фрулінгсфест») прайшла з 11 красавіка па 9 мая 1944 года супраць партызан Полацка-Лепельскай партызанскай зоны. 60 тысяч гітлераўскіх салдат і афіцэраў, франтавыя дывізіі, ахоўныя войскі, войскі СС удзельнічалі ў ёй. І гэта супраць 17 тысяч партызан. Па даных Беларускага штаба партызанскага руху, немцы страцілі ў гэтай аперацыі да 20 тысяч салдат і афіцэраў, 50 танкаў, 116 аўтамабіляў, сем бронемашын, 22 гарматы, два самалёты.

Карныя аперацыі працягваліся да 23 чэрвеня, калі Чырвоная Армія перайшла ў наступленне. Усяго са студзеня да канца чэрвеня было праведзена 30 буйных карных аперацый. Акрамя абароны, партызаны Беларусі вялі пастаянныя баявыя дзеянні супраць гарнізонаў праціўніка. За гэты час было разгромлена 150 варожых гарнізонаў, вяліся дыверсіі на камунікацыях. Са студзеня да чэрвеня было здзейснена 3730 аперацый. А яшчэ партызаны бралі ўдзел у пасяўной кампаніі, абароне партызанскіх зон. Адной з найважнейшых задач быў і збор разведвальнай інфармацыі для Чырвонай Арміі. Амаль уся тэрыторыя Беларусі была пакрыта партызанскімі зонамі і фарміраваннямі. Да пачатку аперацыі «Баграціён» на тэрыторыі Беларусі знаходзілася 150 партызанскіх брыгад і 49 асобна дзеючых атрадаў, якія налічвалі больш за 140 тысяч чалавек. Гэта ўлічыла савецкае камандаванне пры распрацоўцы аперацыі «Баграціён». Да пачатку яе была аказана вялікая дапамога савецкага тылу. Было выкінута 7832 тоны баявых грузаў, што ў 2,5 раза больш, чым за пяць апошніх месяцаў 1943 года. Партызаны атрымалі 49 тон толу, 3600 вінтовак, звыш 26 тон медыкаментаў.

Напярэдадні аперацыі партызанскія сілы раслі. Да 23 чэрвеня колькасць партызан павялічылася на 65 тысяч. 8 чэрвеня партызаны атрымалі канкрэтную дырэктыву Беларускага штаба партызанскага руху на правядзенне «Рэйкавай вайны». Галоўная задача, якая ставілася перад імі, — захоп і ўтрыманне пераправаў, дапамога насельніцтву ва ўзвядзенні перапраў і гацяў у цяжкадаступных месцах. Партызаны аказвалі дапамогу ў фарсіраванні рэк Пціч, Бярэзіна, Случ, Друць, Арэса, Шчара, Нёман. Падчас наступлення яны захапілі, ачысцілі ад ворагаў і ўтрымлівалі да прыходу Чырвонай Арміі многія райцэнтры і чыгуначныя станцыі. Удзельнічалі ў вызваленні Мінска і трох абласных цэнтраў, больш як 40 буйных населеных пунктаў Беларусі. Даследчыкам яшчэ трэба падлічыць, якія страты панеслі партызаны падчас вызвалення Беларусі. Так, вядома, што на самым вялікім па колькасці — Першым беларускім фронце, які налічваў 1 071 100 чалавек, — страты былі каля 66 тысяч. На Другім Беларускім фронце, які налічваў 319 500 чалавек, падчас аперацыі загінула звыш 26 тысяч. Партызанскі фронт (калі ўлічваць няўзброены рэзерв і падтрымку насельніцтва) таксама меў вялікія страты, гэта магло быць каля 20 тысяч чалавек.

— На вяршыні Кургана Славы неабходны яшчэ адзін штык як сімвал існавання пятага фронту. Я не настойваю на рэканструкцыі. Важна, каб гэта было ў свядомасці кожнага школьніка. Каб на пытанне «Колькі франтоў вызвалялі Беларусь?» ён адказваў, што пяць. Я спадзяюся, у нашай краіне з'явіцца помнік, варты подзвігу партызанскага фронту, — заўважыў Аляксей Літвін.

ПАМЯЦЬ ДЗЕЛЯ ГОНАРУ

Дацэнт кафедры гуманітарных навук Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага універсітэта, кандыдат гуманітарных навук Сяргей ВАСОВІЧ узняў пытанне: якіх крытэрыяў трэба прытрымлівацца пры ўзнагароджанні населеных пунктаў вымпелам «За мужнасць і стойкасць у гады Вялікай Айчыннай вайны»? Такі знак быў прыняты загадам Прэзідэнта ў 2004 годзе. Сёлета да 80-годдзя вызвалення падобным чынам былі адзначаны дзевяць населеных пунктаў, усяго ж іх ужо 36.

Самым першым населеным пунктам, якому ўручылі памятны вымпел, быў Брэст — у жніўні 2009-га.

Сяргей Міхайлавіч упэўнены, што горад сапраўды заслужыў такое званне. На жаль, сёння мала хто ведае, што акрамя Брэсцкай крэпасці ў пачатку вайны тут былі і іншыя месцы супраціўлення. Цэлы тыдзень змагаліся чыгуначнікі, міліцыянеры, а таксама чырвонаармейцы, якіх вайна на той час заспела на вакзале. Яны стралялі па пероне і перашкаджалі немцам скарыстацца чыгункай. Захопнікам удалося выцесніць абаронцаў у падвалы. Там іх сталі затапляць вадой. Абаронцы спрабавалі вырвацца і схавацца сярод рабочых. Але іх адразу вылічылі па знешнім выглядзе — схуднелых, са скурай, зморшчанай ад доўгага знаходжання ў вадзе.

Яшчэ адзін населены пункт Брэсцкай вобласці, адзначаны вымпелам, — Пінск. Афіцыйна лічыцца, што тут быў створаны ў гады Вялікай Айчыннай вайны першы на тэрыторыі Савецкага Саюза партызанскі атрад, хоць краязнаўцы іншых населеных пунктаў спрабуюць аспрэчыць званне «першага». Падчас канферэнцыі разгарнулася дыскусія, ці настолькі істотна вызначаць, хто быў першым ці ў які дакладна час прагучаў залп гарматы, бо падобныя ўдакладненні адбіраюць у вучоных вялікую колькасць часу. Некаторыя дэталі могуць быць незаўважнымі ў маштабах краіны, але яны важныя для кожнага канкрэтнага населенага пункта, для патрыятычнага выхавання, бо любоў да малой радзімы можна прывіваць, калі ёсць чым ганарыцца. Сяргей Васовіч упэўнены, што для кожнага населенага пункта важна знайсці свой брэнд, адметныя старонкі гісторыі, асоб. Як, напрыклад, абарона таго ж вакзала ў Брэсце, першы партызанскі бой пад Пінскам ці подзвіг падлетка, які завёў акупантаў у балота.

ГУМАР ЯК ЗБРОЯ

Некалькі дакладаў падчас пасяджэння першай секцыі былі прысвечаны выданням часоў вайны, сярод якіх рукапісныя часопісы беларускіх партызан, баявыя лісткі, што выходзілі ў тыле. **Намеснік дырэктара Дзяржархіва Віцебскай вобласці Таццяна БУЕВІЧ** паведаміла, што ва ўстанове ў асабістым архіве мастака Сямёна Далматава, франтавіка, танкіста, захоўваюцца копіі карыкатур ваеннага часу. Архівісты ўжо рабілі выстаўкі па гэтых работах, знаёмілі з імі дзяцей. Таццяна Буевіч расказала, як гумар і сатыра выкарыстоўваліся ў якасці інфармацыйнай зброі:

— Ёсць выраз, што ўпэўненасць у перамозе — 50 працэнтаў перамогі. Асабліва востра барацьба за розумы і эмоцыі людзей стаяла ў 1941—1942 гадах. Карыкатура, нягледзячы на сваю прастату, — вельмі сур'ёзнае мастацтва, якое заклікана ненавязліва ствараць эмацыянальны фон у чалавека, прыбраць негатыў. У той час яна набірала абароты.

Узнікалі новыя выданні, подпісы да малюнкаў маглі рабіць не толькі мастакі, але і паэты. Тут падбіраліся цікавыя вобразы. Напрыклад, праз малюнак падаваліся паралелі паміж Гітлерам і Напалеонам, у складаны час людзям нагадвалі пра непазбежнае паражэнне ворага. Папулярнымі былі серыі малюнкаў, падобныя на коміксы. Там маглі быць выкарыстаны вобразы як акупантаў, так і чырвонаармейцаў, якія знаходзілі выйсце ў складаных сітуацыях. Адзін з такіх герояў ваенных савецкіх «коміксаў» — Фядот Снаройкін, па меркаванні некаторых даследчыкаў, стаў правобразам славутага героя А. Твардоўскага Васіля Цёркіна. На канферэнцыі было ўзнята пытанне аб стварэнні выдання, дзе б маглі быць пададзены такія карыкатуры.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Рыштаванні Бацькаўшчыны

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ СТАРОГА ЛЯМУСА

У Гродне рыхтуецца экспазіцыя ў самай старажытнай драўлянай пабудове Беларусі

Сёлета лямус Брыгіцкага манастыра адзначыць 225 гадоў. Гэта наогул унікальны аб'ект, адзіны свайго роду ў Беларусі. Дакладна вядома, што ён пабудаваны без адзінага цвіка. І ўсё ж падчас рэканструкцыі іх было выцягнута каля 12 кілаграмаў. Але час пакінуў не толькі цвікі. За гады існавання было шмат перабудоў, перагародак, змяняліся памеры вокнаў, выразаліся дзверы, рабіліся печкі. Кажуць, што апошнія жыхары сышлі адсюль толькі ў 80-х гадах мінулага стагоддзя. Цяпер будынак даводзіцца да аўтэнтычнага стану.

Трэба сказаць, што актыўная фаза рэканструкцыі пачалася шэсць гадоў таму. Каб захаваць аб'ект ад разбурэння, быў складзены даволі смелы праект, згодна з якім будынак нават падымалі дамкратам, каб выраўняць сцены. Па словах **кіраўніка праекта рамонтных работ, навуковага супрацоўніка Гродзенскага інстытута «Гроднаграмадзянпраект» Алены ШЧАСНАЙ**, гэта быў самы адказны момант. Трэба было зрабіць шмат разлікаў, каб ён не склаўся, як картачны домік. Пакуль дом вісеў, замянілі вянцы, якія прагнілі, і ўмацавалі фундамент. Потым паставілі будынак на месца. Сцены ачышчалі ўручную, затым насыцілі спецыяльным растворам ад шкоднікаў — іх сляды добра бачны на дрэве.

З'явіўся новы дах з гонты — пласцінкі зроблены з асінавага дрэва, якое праз некалькі гадоў змяніла колер і наблізілася да былога выгляду.

Што датычыцца перыяду пабудовы, ёсць некалькі варыянтаў. Некаторыя называюць 1634 год, калі ў горад прыехалі першыя сёстры-брыгіткі. Але больш дакладным лічыцца канец XVII стагоддзя. Такім чынам, аб'екту сёлета спаўняецца 225 гадоў. У сувязі з гэтым тут рыхтуецца экспазіцыя ў адпаведнасці з яго прызначэннем. Лямус — нямецкае слова і азначае гаспадарчую пабудову. Такой яна і была ў той час. Тут захоўвалі прадукты, агародніну, прылады працы. Але не толькі. На другім паверсе жыў капелан — духоўнік сясцёр.

Як расказаў **настаяцель Брыгіцкага касцёла Антоній ГРЭМЗА**, пакуль будзе дзейнічаць толькі першы паверх. Экспанаты размясціліся ў двух пакоях. Збіраліся яны даўно, некаторыя вельмі старажытныя. Знаходзіліся разрознена, і цяпер з'явілася магчымасць іх упарадкаваць і прадставіць на агляд турыстам.

Трэба сказаць, што інтарэс да драўлянага аб'екта, які пабудаваны без адзінага цвіка і нейкім цудам стаіць больш як 200 гадоў, даволі вялікі. Гэта самы старажытны драўляны будынак Беларусі, ён знаходзіцца на тэрыторыі Брыгіцкага манастыра, і доўгі час сюды не было доступу з вуліцы. Цяпер праход дазволены, і сюды пастаянна ідуць турысты, у тым ліку і самі гродзенцы, многія з якіх нават не ведалі аб існаванні такога ўнікальнага аб'екта.

Магчыма, такая абмежаванасць і дазволіла захаваць будынак да гэтай пары. Да таго ж доўгі час тут знаходзіўся псіханеўралагічны дыспансер. Зразумела, што экскурсіі сюды ніхто не вадзіў. І толькі пасля звароту гродзенскіх гісторыкаў пачаўся этап рэнесансу. Гадоў 20 таму лямус быў перададзены каталіцкай епархіі. Антоній Грэмза заўважае, што ахвотных паглядзець на старажытны будынак даволі шмат, таму вырашылі адкрыць доступ не толькі звонку, але і ўнутры. А каб турыстам было цікава, напоўнілі пакоі бытавымі экспанатамі, якія тут маглі быць у старажытнасці.

Увогуле, здаецца, што гэтыя сцены многае тояць: за два стагоддзі адбылося шмат падзей. Горад і гарэў не аднойчы, і вайна не адна праз яго прайшла, а драўляны будынак выстаяў. Каб яго захаваць, вядуцца вельмі скрупулёзныя работы. І хоць першапачаткова ён будаваўся без металічных элементаў, падчас рэканструкцыі не ўдалося ад іх адмовіцца. Для трываласці такія элементы прымяняліся.

Па словах Алены Шчаснай, у ходзе работ у праект уносіліся змяненні. Напачатку планавалася падвесці камунікацыі і зрабіць ацяпленне, але потым ад гэтага адмовіліся, каб не пашкодзіць сцены, толькі правялі электрыку. Пакуль зроблена адно крыло.

Драўляны аб'ект патрабуе пастаяннага догляду, перыядычнага рамонту, ужо пяць гадоў прайшло пасля завяршэння папярэдніх работ, нагадала Алена Шчасная. І хоць увесь стары брус ніжняй часткі будынка замянілі, невядома, якія яшчэ праявы могуць вылезці наверх.

Увогуле, лямус — гэта адзін з этапаў добраўпарадкавання Брыгіцкага комплексу, які быў пабудаваны ў XVII стагоддзі і займаў цэлы гарадскі квартал. У склад яго ўваходзілі касцёл, манастыр і драўляны лямус з высокай каменнай агароджай з брамамі. Адна такая брама захавалася і чакае рамонту. Таксама не вырашана пытанне ліўнёўкі, некаторых іншых інжынерных камунікацый. Таму наперадзе яшчэ нямала будаўнічых работ.

Трэба сказаць, што нядаўна ў храме была створана экспазіцыя з фондаў манастыра. У адрамантаванай галерэі размясцілі карціны, прадметы, якія датычыліся жыцця сёстраў-брыгітак і захоўваліся ў падвалах. А цяпер будзе дзейнічаць экспазіцыя і ў драўляным лямусе. Між тым аб'ект каштоўны і сам па сабе. Нездарма яму прысвоена катэгорыя «0». Будынак з'яўляецца аб'ектам культурнай спадчыны Беларусі.

Дарэчы, у Гродне ёсць яшчэ і цагляны лямус, які захаваўся з часоў Антонія Тызенгаўза — віцэ-адміністратара горада. Ён уваходзіць у старажытны комплекс «Гарадніца» і на плане горада 1823 года пазначаны як «цагляная крама пры канюшні». Доўгі час будынак пуставаў. Цяпер тут месціцца рэстаран, які так і называецца «Стары лямус».

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

У абдымках вішнёвай каралевы

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Арганізатары свята «Вішнёвы фестываль» аддаюць вялікую ўвагу развіццю фізічнай культуры і спорту, прапагандзе здаровага ладу жыцця, таму ў праграме мерапрыемства заўсёды значыцца нямала займальных спартыўных спаборніцтваў. Адным з першых тэматычных турніраў стала адкрытае першынства Глыбоцкай ДЮСШ па пляжным валейболе сярод дзяўчынак і хлопчыкаў 2013—2014 гадоў нараджэння «Вішня над сеткай».

Глыбоцкі цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці ў першы дзень фестывалю запрашаў усіх ахвотных на выставу кітайскіх вееraў. На ёй прэзентавалі больш як 60 веераў, што дазволіла глыбачанам і гасцям горада пазнаёміцца з модай і культурай, традыцыямі і звычаямі кітайскага народа. Па словах куратара выставы Цынь Лінлінь, для яе гэта не першае знаёмства з горадам Глыбокае. Прадстаўніца КНР была на фестывалі ў 2022 годзе. Сёлета з сябрамі Цынь прывезла на Віцебшчыну адзін з галоўных сімвалаў кітайскай культуры, выстава прыемна ўразіла глыбачан і гасцей.

Традыцыйна гасцей у свае рэзідэнцыі сустракала вішнёвая каралева — галоўная гераіня міжнароднага свята. Пазнаёміцца з ёй прыйшло шмат гасцей: мясцовыя жыхары, прадстаўнікі прадпрыемстваў і арганізацый горада, палачане, віцябчане, мінчане, жыхары Санкт-Пецярбурга, горада Тарапец Цвярской вобласці, расіяне, якія адпачываюць у санаторна-курортным комплексе «Пліса». Іх усіх каралева вітала з памочніцамі-вішанькамі і казачнымі вартавымі парадку. У рэзідэнцыі прайшлі майстар-класы, канцэрт, а яшчэ ўсе змаглі паспрабаваць прысмакі з сімвалам фестывалю.

Яркую музычную сустрэчу каля скульптуры глыбоцкай вішні на вуліцы Леніна арганізавалі супрацоўнікі Глыбоцкай дзіцячай школы мастацтваў. Ганаровымі гасцямі мерапрыемства, якое прайшло сёлета ўпершыню, былі маладыя пары — Антона і Ульяны Жукоў, Аляксандра і Таццяны Вышадкаў, якія заключылі шлюбы падчас правядзення «Вішнёвага фестывалю» ў Глыбокім. Антон і Ульяна сталі мужам і жонкай у мінулым годзе, а на сёлетнюю сустрэчу каля скульптуры прыйшлі не ўдваіх, а ўтраіх з маленькай «вішанькай», дачушкай Ганнай. На сямейным рахунку Аляксандра і Таццяны пяць сумесна пражытых гадоў. Маладыя бацькі выхоўваюць дачку Дарыну.

Глыбоцкая «вішня» стала і месцам творчых сустрэч: тут віталі калектывы з Полацка і расійскага горада Востраў, ансамбль рускай песні «Забавушка» са Смаленска, студыю танцаў «Каўказ» і ансамбль азербайджанскага танца «Сары Гялін», творчыя калектывы «Суседзі» і «Талачынскія закаблукі». Як прызналіся госці, яны ў захапленні ад Глыбокага, ад душэўных, гасцінных сустрэч, ад новых знаёмстваў і яркіх уражанняў.

Па традыцыі ў першы фестывальны вечар на цэнтральнай плошчы ў Глыбокім прайшла этнавечарына з удзелам творчых калектываў з розных краін, а на захадзе сонца ўсіх удзельнікаў запрасілі на вогненнае шоу.

Другі фестывальны дзень быў насычаны яркімі падзеямі. Вішнёвую каралеву ўдзельнікі і госці міжнароднага свята сустракалі каля скульптурнай кампазіцыі «Глыбоцкая вішня». У першыя гады правядзення мерапрыемства галоўная гераіня прыязджала на карэце, запрэжанай чацвёркай коней. Ужо на мінулым фестывалі каралеву на свята прывёз лімузін, сёлета — кабрыялет.

27 ліпеня адбылася прэзентацыя конкурсу «Вішапка», які праводзіўся ўпершыню. Яго ўдзельнікі павінны былі прыдумаць тэматычныя галаўныя ўборы, і гэта, дарэчы, у іх здорава атрымалася. Асабліва ўразіў публіку какошнік неверагодных памераў, які з двух бакоў трымалі на палках.

Цэнтральнай падзеяй фестывалю з году ў год з'яўляецца ўрачыстае шэсце ўдзельнікаў і гасцей ад скульптурнай кампазіцыі да канцэртнай пляцоўкі на беразе возера Кагальнае. Сёлета ў Глыбокае завіталі ганаровыя госці, якія таксама далучыліся да шэсця: першы намеснік Генеральнага сакратара СНД Леанід Анфімаў; намеснік Генеральнага сакратара СНД Нурлан Сейцімаў; саветнік Пасольства Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь Аляксей Галузін; Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Сербіі ў Рэспубліцы Беларусь Іліна Вукайловіч; намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Вячаслаў Дурноў, а таксама госці з суседніх раёнаў і многія іншыя.

Упрыгажэннем дванаццатага міжнароднага свята «Вішнёвы фестываль» стала тэматычнае вяселле. У такі яркі летні маляўнічы дзень пажадалі зарэгістраваць свой шлюб жыхарка Докшыцкага раёна Анжаліка Навуменка і палачанін Уладзіслаў Марушчак. Са стварэннем новай сям'і маладых віталі кіраўніцтва горада, прадстаўнікі прадпрыемстваў і арганізацый.

Не абышлося без традыцыйнага конкурсу гарманістаў і баяністаў «Вішнёвыя найгрышы». Пасля яго ўсім прысутным прапанавалі паспрабаваць на смак дзясяткі відаў вішнёвага варэння і паўдзельнічаць у аўкцыёне «Вішнёвы ПІРог». Упершыню на фестывалі правялі забег вінаградных слімакоў, у якім узялі ўдзел каля трох дзясяткаў малюскаў. Святочным акордам дванаццатага фестывалю на Глыбоччыне стаў яркі феерверк.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота
ТК «Глыбоцкі раён. Афіцыйна».

Правила проведения рекламной игры «ПАЧКА НА ПРОКАЧКУ»

В настоящих правилах проведения рекламной игры «Пачка на прокачку» (далее – Правила) нижеперечисленные термины имеют следующие значения.

Участник – физическое лицо, которое выполнило требования, необходимые для участия в рекламной игре «Пачка на прокачку» (далее – Рекламная игра, Игра).

Игровой код – шестизначное число, которое присваивается участнику при соблюдении правил участия в Рекламной игре.

Розыгрыш – розыгрыш Рекламной игры, проходящий в установленную дату и время в соответствии с Правилами Рекламной Игры.

Интернет-сайт – сайт promo.repacklays.by.

Персональные данные – совокупность личных данных физического лица, которые необходимо заполнить при регистрации на Интернет-сайте, а именно:

- фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (если таковое имеется);
- дата рождения (обязательно);
- адрес электронной почты (обязательно);
- абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи в международном формате (обязательно).

Игровой продукт – снеки Lay's (кроме Lay's STAX), Cheetos и Хрусteam.

Центр выдачи призов (ЦВП) – стационарные пункты выдачи призов, расположенные в торговых сетях и торговых центрах, согласно адресной программе настоящих Правил.

Скретч-карта – уникальный бумажный носитель со стираемым полем с защитным покрытием, который выдается участнику в ЦВП при соблюдении правил участия в Рекламной игре, и под защитным покрытием содержит информацию с уникальным буквенно-цифровым кодом.

Промоутер – работник, который занимается выдачей скретч-карт, призов и консультирует участников по Правилам Рекламной игры.

Уникальный буквенно-цифровой код – восьмизначный код, состоящий из цифр от 0 до 9 и букв латинского алфавита.

Интернет-сайт – сайт promo.repacklays.by.

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры (далее – Организатор) является общество с ограниченной ответственностью «Оджей групп», пр. Машерова, д. 15, корп. 1, каб. 2, г. Минск, Республика Беларусь, 220029, УНП 192479466, зарегистрированное Минским горисполкомом Республики Беларусь решением от 20 мая 2015 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за номером 192479466.

2. Заинтересованные лица Рекламной игры.

Заинтересованным лицом Рекламной игры является иностранное общество с ограниченной ответственностью «ПепсиКо Продактс», пер.1-й Загородный, д. 20, каб. 24, г. Минск, Республика Беларусь, 220073.

3. Участники Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре приглашаются совершеннолетние физические лица, проживающие или пребывающие на территории Республики Беларусь в период проведения Игры (далее – Участники), с учетом ограничений, изложенных в настоящих Правилах.

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, лица, находящиеся с ним в отношениях свойства, а также лица, занимающие в организации, являющейся заинтересованным лицом, руководящие должности.*

Члены комиссии по проведению Рекламной игры не могут быть участниками Рекламной игры.

* Для целей настоящих Правил под лицами, занимающими в организации, являющейся заинтересованным лицом, руководящие должности, понимаются лица, занимающие должность руководителя либо заместителя руководителя организации, иного работника, осуществляющего организационно-распорядительные (руководящие, организационные, направляющие, координирующие и контролирующие) функции применительно к организации, ее структурным подразделениям, работникам и направлениям деятельности.

4. Наименование Рекламной игры: «Пачка на прокачку».

5. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 01 августа 2024 г. Период, когда Участник должен приобрести продукт для участия в Рекламной игре: с 01 августа 2024 г. по 11 сентября 2024 г. включительно.

7. Срок окончания Рекламной игры: 16 ноября 2024 г. (включая период розыгрыша и выдачи призов).

8. Наименования продуктов, в целях стимулирования продаж которых проводится Рекламная игра.

Снеки торговых марок Lay's (кроме Lay's STAX), Cheetos и Хрусteam.

9. Призовой фонд Рекламной игры.

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств заинтересованного лица (ИООО «ПепсиКо Продактс») в размере 281 154,98 (двести восемьдесят одна тысяча сто пятьдесят четыре) белорусских рубля 98 копеек. Призовой фонд Рекламной игры включает следующие призы:

Таблица № 1 – Призовой фонд:

№ п/п	Наименования призов	Кол-во шт.	Стоимость за ед., белорусских рублей	Всего стоимость, белорусских рублей
1	Электромобиль BYD Yuan Plus Flagship в комплектации в соответствии со спецификацией Емкость батареи (кВт/ч): 60,5 Цвет: Серый Куз. №: LC0CE4CB3P4210815 Год выпуска: 2023 Страна происхождения: Китай	1	94 185,00	94 185,00
	Денежные средства в размере	1	14 042,54	14 042,54
	(далее – «Суперприз»)			
2	Велосипед Racer Matrix 27.5 18 серый бронзовый металлик 2024. Страна производства: Республика Беларусь	6	954,00	5 724,00
	Денежные средства в размере	6	111,47	668,82
	(далее – «Приз 1»)			
3	Электросамокат MyWay X5 (графитовый) Страна производства: CN	6	1 080,00	6 480,00
	Денежные средства в размере	6	130,30	781,80
	(далее – «Приз 2»)			
4	Рюкзак для ноутбука Thule Aion 28L, коричневый, 3204722, Вьетнам	6	501,60	3 009,60
	Денежные средства в размере	6	43,87	263,22
	(далее – «Приз 3»)			
5	Набор из многоразовых бамбуковых трубочек д/питья со щеткой + нанесение логотипа, страна происх. – Китай	20 000	7,80	156 000,00
	(далее – «Приз 4»)			
	ИТОГО:			**281 154,98**

10. Порядок участия в Рекламной игре.

10.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в срок с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г. включительно:

10.1.1 Первыми принести не менее 10 (десяти) пустых пачек от игровых продуктов в любой из Центров выдачи призов, указанных в Таблице № 2 п.11.2, в часы их работы.

10.1.2 Выбрать (пока есть в наличии) из общего количества имеющихся у промоутера скретч-карт одну скретч-карту за каждые 10 (десять) пустых пачек от игровых продуктов. Количество скретч-карт ограничено тиражом 120 000 шт.

10.1.3 Аккуратно стереть защитное покрытие со стираемого поля (находится под надписью «КОД»). Стирание производить неострым предметом на ровной поверхности (поврежденные Участником скретч-карты с невозможностью идентифицировать уникальный буквенно-цифровой код участия в Рекламной игре не принимают).

10.1.4 В срок с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г. зарегистрироваться на интернет-сайте promo.repacklays.by.

Для регистрации на Интернет-сайте необходимо в разделе «Личный кабинет» ввести абонентский номер мобильного телефона белорусского оператора сотовой связи Участника, получить код для регистрации (посредством СМС), ввести его в поле регистрации, завершить регистрацию, нажав соответствующую кнопку.

10.1.5 В срок с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г. в личном кабинете на интернет-сайте достоверно заполнить Персональные данные, подтвердить согласие на участие в Рекламной игре, дать согласие на обработку Персональных данных в целях проведения Рекламной игры.

10.1.6 В срок с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г. в личном кабинете на Интернет-сайте в поле «Введите код со скретч-карты» ввести уникальный буквенно-цифровой код, расположенный в стираемом поле на скретч-карте.

10.2. Игровые коды присваиваются Участнику после ввода уникального буквенно-цифрового кода и отображаются в личном кабинете на интернет-сайте в срок не менее чем за сутки до даты проведения розыгрыша призового фонда.

10.3. В розыгрыше призов участвуют игровые коды только тех Участников, которые выполнили условия п. п. 10.1. настоящих Правил.

10.4. Игровые коды присваиваются с первого разряда (0000001, 0000002, 0000003 и т.д.). Каждому Участнику, который совершил действия, указанные в п. 10.1. настоящих Правил, присваивается следующий после последнего присвоенного игровой код на дату и время регистрации уникального буквенно-цифрового кода в личном кабинете на интернет-сайте. В случае если у Участников совпадают дата и время регистрации уникального буквенно-цифрового кода, присвоение кодов совершается в алфавитном порядке по фамилии, собственному имени, отчеству (если таковое имеется).

10.5. Каждый Участник может принимать участие в розыгрышах призов неограниченное количество раз при выполнении условий п.10.1. настоящих Правил и выполнении требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

10.6. Участник получает одну скретч-карту за каждые 10 (десять) пустых пачек от игровых продуктов.

10.7. Количество скретч-карт для каждого ЦВП ограничено и указано в Таблице № 2.

10.8. В розыгрышах призов участвуют первые 120 000 человек, выполнившие все условия п. 10.1. и выполнившие требования, необходимых для участия в Рекламной игре.

11. Порядок выдачи скретч-карт.

11.1. Общий тираж скретч-карт – 120 000 штук.

11.2. Участнику, который совершил действия, указанные в п. 10.1.1 настоящих Правил, промоутер предлагает на выбор скретч-карту из стопки карт, имеющихся в наличии в ЦВП в данный момент.

Таблица № 2 – адреса центров выдачи призов, режим работы и распределение скретч-карт:

№ п/п	Адрес	Режим работы	Кол-во скретч-карт, шт.
1	г. Минск, пр-т Дзержинского, 90, магазин «АЛМИ»	01, 02, 03, 04, 08, 09, 10, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 29, 30 и 31 августа 2024 г. 01, 05, 06, 07, 08, 09, 10 и 11 сентября 2024 г. с 16.00 до 20.00	5 000
2	г. Минск, ул. Притыцкого, 93, магазин «АЛМИ»		5 000
3	г. Минск, ул. Уборевича, 176, магазин «Green»		5 000
4	г. Минск, пр-т Партизанский, 182, «Green»		5 000
5	г. Минск, проспект Дзержинского, 126, магазин «ProStore»		5 000
6	г. Минск, пр-т Победителей, 9, ТРЦ «Galleria Minsk»		5 000
7	г. Минск, ул. Бобруйская, 6, ТЦ «Galileo»		5 000
8	г. Минск, ул. Тимирязева, 74А, ТЦ «Palazzo»		5 000
9	г. Минск, ул. Ф. Скорины, 9 магазин «Семь пятниц»		5 000
10	г. Минск, Свердлова, 11, ТЦ «Центрополь»		5 000
11	г. Брест, ул. Гаврилова, 16, ТЦ «Экватор»		7 000
12	г. Брест, ул. Рябиновая, 1А, магазин «Санта»		7 000
13	г. Гродно, Тимирязева, 8, магазин «ЕВРООПТ»		7 000
14	г. Гродно, проспект Янки Купалы, 87, ТРЦ «Trinity»		7 000
15	г. Витебск, пр-т Строителей, 15В/Г, ТЦ «Трио»		7 000
16	г. Витебск, пр-т Московский, 86, пом. 2, магазин «Санта»		7 000
17	г. Гомель, Речицкий проспект, 5В, ТЦ «Мандарин Плаза»		7 000
18	г. Гомель, Победы, 11, магазин «СОСЕДИ»		7 000
19	г. Могилев, ул. Белинского, 28, ТЦ «Гринвич»		7 000
20	г. Могилев, ул. Николая Островского, 5, ТЦ «Планета грин»		7 000
	Общее количество, шт.		120 000

Выдача скретч-карт производятся при их наличии в Центрах выдачи призов, перечисленных в Таблице № 2. Распределение скретч-карт указано в Таблице № 2.

В случае если в одном из ЦВП скретч-карты отсутствуют в связи с их полным расходом, участники могут получить скретч-карту в любом другом ЦВП при их наличии.

12. Место, даты, время и порядок проведения розыгрышей призового фонда, в т. ч. порядок определения выигравших Участников Рекламной игры.

12.1 Розыгрыши Призов проводятся по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 15, кор. 1, каб. № 2, этаж 2, согласно следующему графику:

Таблица № 3 – график проведения розыгрышей:

Розыгрыш	Дата и время розыгрыша	Призы для розыгрыша	Выполнившие условия участия в Рекламной игре в период
1	12.08.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт. Приз 4 – 20 000 шт.	с 01.08.2024 г. по 07.08.2024 г.
2	19.08.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт.	с 08.08.2024 г. по 14.08.2024 г.
3	26.08.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт.	с 15.08.2024 г. по 21.08.2024 г.
4	02.09.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт.	с 22.08.2024 г. по 28.08.2024 г.
5	09.09.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт.	с 29.08.2024 г. по 04.09.2024 г.
6	16.09.2024 г. в 14.00	Приз 1 – 1 шт.; Приз 2 – 1 шт.; Приз 3 – 1 шт.	с 05.09.2024 г. по 11.09.2024 г.
7	16.09.2024 г. в 14.20	Суперприз – 1 шт.	с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г.

К моменту розыгрыша призов Организатором составляется список игровых кодов, сформированный согласно п.10.4. настоящих Правил (далее – Список), с указанием:

- фамилии, имени, отчества Участника (если таковое имеется);
- номера телефона;
- даты и времени регистрации на интернет-сайте уникального буквенно-цифрового кода;
- буквенно-цифрового кода Участника;
- даты и времени выражения согласия на участие в проводимой Рекламной игре.

Все игровые коды имеют одинаковую разрядность.

Призы разыгрываются согласно последовательности проведения розыгрышей в порядке, установленном в Таблице № 3.

12.2. Порядок розыгрыша Приза 4:

Приз 4 (Набор из многоразовых бамбуковых трубочек д/питья со щеткой) получают первые по списку участники, которые выполнили условия п 10.1. настоящих Правил.

Участник с несколькими Игровыми кодами может стать победителем в розыгрыше Приза 4 неограниченное количество раз.

Получение (выигрыш) Приза 4 не является препятствием для участия в розыгрышах других призов.

12.3. В случае, если количество участников, участвующих в розыгрыше Приза 4 (розыгрыш № 1) будет меньше количества призов (20 000 шт.), оставшаяся часть призов переходит на следующий розыгрыш (следующие розыгрыши) и разыгрывается в порядке, установленном в п. 12.2.

12.4. Порядок розыгрыша Суперприза, Приза 1, Приза 2 и Приза 3:

12.4.1. Для проведения розыгрыша используются: лототрон, состоящий из 6-и (шести) секций, каждая из которых соответствует определенному разряду игрового кода, и 6 (шесть) наборов шаров в количестве 10-и (десяти) штук каждый с номерами от 0 до 9-и. Определение выигрышных игровых кодов получателей Призов происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из секций лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

12.4.2. Первый разряд игрового кода определяется следующим образом: в секцию лототрона Организатором загружаются шары с номерами от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последнего зарегистрированного игрового кода. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Далее в следующий сектор лототрона загружаются те номера шаров, которые существуют в соответствии со сверенным списком игровых кодов в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

В рамках одного розыгрыша вышеуказанных Призов игровой код может признаваться выигрышным только один раз.

12.4.3. При проведении розыгрыша призов (кроме Приза 4) Организатор дополнительно определяет по одному резервному игровому коду для каждого приза. Резервным победителем становится обладатель игрового кода, следующего за выигрышным. Если следующий за выигрышным игровой код принадлежит победителю Игры, выигрышным становится следующий после него игровой код иного Участника. В случае если игровой код попадает на конец списка, резервным победителем будет считаться первый игровой код иного Участника с начала списка.

12.4.4. Результат каждого розыгрыша в обязательном порядке фиксируется в протоколе розыгрышей, подписанном присутствующими на заседании членами комиссии.

13. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрышей.

13.1. Победители Рекламной игры информируются о выигрыше посредством СМС-сообщения или звонка на номер мобильного телефона, указанный в личном кабинете на интернет-сайте promo.repacklays.by на момент рассылки, не позднее 4 (четырех) рабочих дней с даты проведения розыгрыша.

13.2. Для получения **Суперприза, Приза 1, Приза 2 и Приза 3** победитель в течение месяца со дня признания его победителем рекламной игры, должен прибыть по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 15, кор. 1, каб. № 2, этаж 2, в будние дни с 10:00 до 17:00, а также в субботу 24.08.2024 г. и 14.09.2024 г. с 11:00 до 14:00, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 29 624 40 80.

При себе победителю необходимо иметь паспорт (или иной документ, удостоверяющий личность). В случае если победитель не может прибыть по месту назначения для получения приза, это может сделать представитель от имени победителя с доверенностью и паспортом (или иным документом, удостоверяющим личность).

В случае, если Победитель на дату выдачи Суперприза, Приза 1, Приза 2 или Приза 3 является включенным в определяемый в установленном порядке перечень организаций и физических лиц, в том числе индивидуальных предпринимателей, причастных к террористической деятельности (далее – Перечень лиц, причастных к террористической деятельности), приз такому лицу (и (или) его наследникам, опекунам или законным представителям) не выдается и Победитель утрачивает право на получение приза. Право на получение приза переходит к обладателю игрового кода, следующего за выигрышным.

Факт включения Победителя в Перечень проверяется организатором на дату обращения Победителя за получением приза.

13.3. В соответствии с главой 18 Налогового кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении всех призов выступает налоговым агентом и обязан удержать у победителя сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя призов (у победителей, выигравших Суперприз, Приз 1, Приз 2 и Приз 3). Выдача призов (Суперприз, Приз 1, Приз 2 и Приз 3) производится путем их передачи победителям за вычетом суммы требуемого размера подоходного налога, которая удерживается из денежной части призов.

13.4. Организатор не несет ответственности за возникновение необходимости уплаты дополнительного подоходного налога и иных выплат, связанных с получением призов, на территории и за пределами Республики Беларусь.

13.5. Для получения **Приза 4** победитель в течение месяца со дня признания его победителем рекламной игры, должен обратиться:

- в период с 01.08.2024 г. по 11.09.2024 г. в любой Центр выдачи призов, указанный Таблице № 2 п.11.2, согласно режиму их работы;
- в период с 12.09.2024 г. по 16.10.2024 г. в любой Центр выдачи призов, указанный в Таблице №4, согласно режиму их работы.

Таблица № 4 – режим работы и адреса Центров выдачи призов:

№ п/п	Адрес	Режим работы
1	г. Минск, ул. Тимирязева, 74А, ТЦ «Palazzo»	13, 14, 20, 21, 27 и 28 сентября 2024 г. 04, 05, 11, 12 и 16 октября 2024 г. с 16.00 до 20.00
2	г. Минск, Свердлова, 11, ТЦ «Центрополь»	
3	г. Брест, ул. Гаврилова, 16, ТЦ «Экватор»	
4	г. Гродно, проспект Янки Купалы, 87, ТРЦ «Trinity»	
5	г. Витебск, пр-т Московский, 86, пом. 2, магазин «Санта»	
7	г. Могилев, ул. Белинского, 28, ТЦ «Гринвич»	
7	г. Могилев, ул. Белинского, 28, ТЦ «Гринвич»	

При себе победителю необходимо иметь паспорт (или иной документ, удостоверяющий личность). В случае если победитель не может прибыть по месту назначения для получения приза, это может сделать представитель от имени победителя с доверенностью и паспортом (или иным документом, удостоверяющим личность).

В случае если Победитель на дату выдачи Приза 4 является включенным в Перечень лиц, причастных к террористической деятельности, приз такому лицу (и (или) его наследникам, опекунам или законным представителям) не выдается и Победитель утрачивает право на получение приза. Приз остается в распоряжении организатора.

Факт включения Победителя в Перечень проверяется организатором на дату обращения Победителя за получением приза.

13.6. В случае если с Победителем Суперприза, Приза 1, Приза 2 или Приза 3 не удастся связаться и уведомить его о выигрыше из-за некорректных Персональных данных, указанных в личном кабинете на Интернет-сайте на момент рассылки, либо в случае если Победитель не явится за призом в установленные сроки, либо Победитель подал заявление об отказе от приза, а также при ином несоответствии условиям, установленным для участия в Рекламной игре настоящими правилами, то такой Победитель лишается права на получение приза и право на получение приза переходит к Резервному победителю.

Срок уведомления Резервного победителя (включительно) способами, предусмотренными п. 13.1. настоящих Правил	Срок получения приза (включительно) Резервным победителем
Не позднее 4 (четырех) рабочих дней с даты признания Резервного победителя рекламной игры. Датой признания Резервного победителя победителем рекламной игры считается первый день, следующий за последним днем периода выдачи приза основному победителю	В течение месяца со дня признания резервного победителя победителем рекламной игры

13.7. Для получения Суперприза, Приза 1, Приза 2 и Приза 3 Резервный победитель, которому перешло право на получение приза, в течение месяца со дня признания его победителем рекламной игры, должен прибыть по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 15, корп. 1, каб. № 2, этаж 2, в будние дни с 10:00 до 17:00, а также в любую из суббот с 11:00 до 14:00, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375 29 624 40 80.

При себе Резервному победителю необходимо иметь паспорт (или иной документ, удостоверяющий личность). В случае если Победитель не может прибыть по месту назначения для получения приза, должен явиться представитель от имени Победителя с доверенностью и паспортом (или иным документом, удостоверяющим личность).

Если Резервный победитель не выполнит вышеуказанные действия по получению приза в обозначенный срок, он утрачивает право на получение приза. Приз остается в распоряжении Организатора.

В случае, если Резервный победитель на дату выдачи Суперприза, Приза 1, Приза 2 или Приза 3 является включенным в Перечень лиц, причастных к террористической деятельности, приз такому лицу (и (или) его наследникам, опекунам или законным представителям) не выдается и Победитель утрачивает право на получение приза. Приз остается в распоряжении Организатора.

Факт включения Резервного победителя в Перечень проверяется организатором на дату обращения Резервного победителя за получением приза.

13.8. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Призов.

13.9. Победитель при получении приза письменно подтверждает факт его получения, заполняет разборчивым почерком на русском или белорусском языке и проставляет подпись во всех необходимых документах, связанных с получением приза, в том числе в ведомости выдачи призов.

13.10. Участники при заполнении персональных данных в документах обязаны вводить достоверную информацию.

13.11. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при вводе Персональных данных в личном кабинете на интернет-сайте.

При несовпадении указанных в личном кабинете персональных данных и данных паспорта победителя (иного документа, удостоверяющего личность) Организатор не выдает приз такому лицу.

13.12. В случае смерти либо признании недееспособным или ограниченно дееспособным Победителя (в т. ч. альтернативного победителя), причитающийся ему приз получают его наследники, опекуны или законные представители не позднее семи месяцев со дня окончания Рекламной игры, предоставив документы, подтверждающие право на получение Приза.

13.13. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих Призов.

13.14. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с повреждением Призов и их эксплуатацией, возникшие после их передачи Победителям.

14. Комиссия по проведению Рекламной игры

Для контроля над соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

1. Курлович Ольга Юрьевна – директор ООО «Оджей групп»;
2. Ляткевич Евгения Николаевна – руководитель отдела маркетинговых коммуникаций и рекламы ООО «Оджей групп»;
3. Шило Наталья Николаевна – руководитель отдела стратегического развития ООО «Оджей групп»;
4. Хотак Карина Абдулрахмановна – специалист по маркетингу ООО «Оджей групп»;
5. Милун Кристина Владимировна – специалист по маркетингу ИООО «ПепсиКо Продактс».

15. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры

15.1. Правила Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

15.2. Также настоящие Правила будут размещены на интернет-сайте promo.repacklays.by до начала Рекламной игры.

15.3. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда» в срок не позднее 16.11.2024 г.

Фамилии, инициалы победителей Рекламной игры с указанием их выигрышей, будут размещены на интернет-сайте promo.repacklays.by не позднее 16.11.2024 г.

15.4. Информацию о Правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на интернет-сайте promo.repacklays.by, а также по телефону горячей линии +375 29 624 40 80 в будние и выходные дни с 10:00 до 20:00 без обеда.

Вопросы и предложения Участники могут направлять Организатору через форму обратной связи на Интернет-сайте. Время рассмотрения Организатором обращений с предоставлением ответа составляет 72 часа с момента обращения.

16. Прочие условия

16.1. Принимая участие в Рекламной игре, Участники подтверждают свое ознакомление и согласие со всеми условиями настоящих Правил и принимают на себя обязательства выполнять все требования настоящих Правил и законодательства, вытекающие из участия в Рекламной игре и/или связанные с получением призов.

Предоставлению Заинтересованным лицом Организатору персональных данных для целей обеспечения возможности участия в Рекламной игре предшествует дача участником согласия на обработку персональных данных в личном кабинете на интернет-сайте promo.repacklays.by.

16.3. Организатор не несет ответственности за работу сети интернет при ее использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.).

16.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

16.5. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

16.6. Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору Игры по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 15, кор. 1, каб. № 2, этаж 2, Республика Беларусь, 220029.

Свидетельство № 4446 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 12 июля 2024 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона: ООО «САНЗУРА», Минская область, Молодечненский р-н, г. п. Чисть, ул. Заводская, д. 3/1, комната 1-24

Оператор: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б. www.ipmtorgi.by

Продавец: ОАО «Опытный завод металлоконструкций», 220073, г. Минск, пр-т Пушкина, 68

Предмет электронных торгов: имущество (бывшее в употреблении), расположенное по адресу: г. Минск, пр-т Пушкина, 68

Перечень 1 (снижение начальной стоимости на 50 %)

Лот №	Наименование	Инв. номер	Начальная цена с НДС 20 %
1	Высечные ножницы GNA 2.0,500 Вт, 2.0 мм	445.1	366,00
2	Вальцы листог. N2222Б	92.3	24 540,00
3	Выпрямитель для дуговой сварки ВДУ 1250 УЗ	385.2	8 280,00
4	Выпрямитель для дуговой сварки ВДУ 1250 УЗ	386.2	8 280,00
5	Выпрямитель для дуговой сварки ВДУ-506С УЗ	383.2	780,00
6	Выпрямитель для дуговой сварки ВДУ-506С УЗ	384.2	780,00
7	Молот пневматический МА4129 А	111.3	1 680,00
8	Ножницы листовые НБ633	33.3	2 160,00
9	Ножницы листовые Н-481А	46.3	19 080,00
10	Окрасочный агрегат Кинг XL70 K70FH1	515.1	6 120,00
11	Печь эл. 4*8*2.5/1042,	241.5	1 860,00
12	Печь эл. СНО-3*6*2/10	225.5	2 280,00
13	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510 сер.02 исп. 30	484.1	594,00
14	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510 сер.02 исп. 30	485.1	594,00
15	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510 сер.02 исп. 30	486.1	594,00
16	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510сВДУ-506	419.1	2 040,00
17	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510сВДУ-506	416.1	2 040,00
18	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510сВДУ-506	417.1	2 040,00
19	Полуавтомат для дуговой сварки ПДГО-510сВДУ-506	418.1	2 040,00
20	Полуавтомат сварочный Powertekc 355C	488.1	4 320,00
21	Полуавтомат сварочный ПДГ-508М-1	405.4	300,00
22	Полуавтомат сварочный ПДГ-508М-1	403.4	588,00
23	Полуавтомат сварочный с аксессуарами NB-500	405.5	1 860,00
24	Полуавтомат сварочный ПДГ-200	407.4	210,00
25	Пресс дыропробивной КБ 1931	86.3	3 120,00
26	Пресс кривошипный К-2330Б	31.3	8 580,00
27	Пресс кромко гибочный РКХА	42.3	28 020,00
28	Пресс однокривошипный КВ2132	84.3	32 700,00
29	Пресс правгиб 2Н40	63.3	11 460,00
30	Пресс рельсоправный КА 1034	64.3	11 520,00
31	Пресс правгиб 2Н40	93.3	12 000,00
32	Сварочный выпрямитель ВС600	379.4	444,00
33	Сварочный трансформатор АДФ-1002	157.4	2 280,00
34	Сварочный полуавтомат А577	233.4	510,00
35	Сварочный выпрямитель ВС-600М	265.4	444,00
36	Сварочный выпрямитель ВД-301	118.4	210,00
37	Сварочный выпрямитель ВДУ-504	137.4	600,00
38	Сварочный выпрямитель ВС-600-01	260.4	444,00
39	Сварочный полуавтомат ПДГ-508	373.4	510,00
40	Сварочный полуавтомат WEGA 500 MIG	390.4	1 620,00
41	Сварочный аппарат «Мультиплаз-2500»	262.4	366,00
42	Сварочный аппарат Origo Mig 510w	459.1	5 280,00
43	Сварочный аппарат Origo Mig 510w	460.1	5 280,00
44	Сварочный выпрямитель ВД-230	425.1	126,00
45	Сварочный выпрямитель KITin 190	382.2	528,00
46	Сварочный п/автомат ESAB Mig 505	387.5	2 040,00
47	Сварочный п/автомат ESAB Mig 505	385.4	2 040,00
48	Сварочный п/автомат ESAB Mig 505	386.5	2 040,00
49	Сварочный п/автомат ESAB Mig 505	499.4	2 040,00
50	Сварочный п/автомат FASTMIG KM 500	380.4	2 880,00
51	Сварочный п/автомат Jackle Mig-326G	338.1	2 460,00
52	Сварочный п/автомат KEMPI (в комплекте)	375.4	3 900,00
53	Сварочный п/автомат KIT 500S--И.Ф.	361.4	2 220,00
54	Сварочный п/автомат KIT500	489.1	4 920,00
55	Сварочный п/автомат Origo Mig 510	381.4	4 320,00
56	Сварочный п/автомат Origo Mig 510	358.4	4 320,00
57	Сварочный п/автомат Origo Mig 510	350.4	4 320,00
58	Сварочный п/автомат Origo Mig 510	351.4	4 320,00
59	Сварочный п/автомат ПДГ-503.4	388.4	1 140,00
60	Сварочный п/автомат ПДГ-504	400.4	1 140,00
61	Сварочный п/автомат ПДГ-504	777.2	1 380,00
62	Сварочный п/автомат ПДГ-504	777.1	1 380,00
63	Сварочный п/автомат ПДГО-510	396.4	282,00
64	Сварочный полуавтомат Mig 5004i 380-440V	448.1	3 180,00
65	Сварочный полуавтомат ПДГ-504	567.1	1 380,00
66	Сверлильно-фрезерная система PRO-7	323.2	1 620,00
67	Станок вертикально сверлильный 2Н150	167.2	4 260,00
68	Станок вертикально сверлильный 2Н150	147.2	3 780,00
69	Станок вертикально сверлильный СТ2А13Б	300.12	16 740,00
70	Станок вертикально сверлильный 2Н11	170.2	960,00
71	Станок вертикально фрезерный 6Р13	122.2	6 540,00
72	Станок заточной ЗД692	163.2	3 360,00
73	Станок зубофрезерный 5Е32	131.2	7 140,00
74	Станок вертикально сверлильный 2Н135	95.2	1 980,00
75	Станок консольно-фрезерный 6М83	45.2	2 760,00
76	Станок кромкострогальный ГГП12	144.2	51 480,00
77	Станок круглопильный У-6-2	174.6	402,00
78	Станок МП6-1697 N447	183.2	1 260,00
79	Станок настольно-сверлильный 2Н112	104.2	468,00
80	Станок обдирочно шлифовальный 3Б642	642.7	1 260,00
81	Станок обдирочно-шлифовальный точильный	177.2	306,00
82	Станок плоскошлифовальный 3Г71	129.2	4 080,00
83	Станок поперечно-строгальный 7307Д	135.2	3 360,00
84	Станок продольно-строгальный 7112	52.2	32 160,00
85	Станок радиально сверлильный 2А554	158.2	7 500,00
86	Станок радиально сверлильный 2Р53	153.2	7 140,00
87	Станок рейсмусовый СР-6М	177.6	3 120,00
88	Станок СИП-800	142.2	2 340,00
89	Станок торцефрезерный ТФС4	76.2	43 500,00
90	Станок точильно-шлифовальный обдирочный	140.2	576,00
91	Станок точильно-шлифовальный обдирочный 3Б534	138.2	576,00
92	Станок точильно-шлифовальный обдирочный	134.2	576,00
93	Станок точильно-шлифовальный обдирочный 3Б534	133.2	576,00
94	Станок фрезерный по дереву ФСШ-1	77.6	1 080,00
95	Станок торцефрезерный ТСФ4	75.2	38 160,00
96	Устройство термопереплета UNIBIND XU 138	432.1	66,00

Перечень 2 (снижение начальной стоимости на 40 %)

Лот №	Наименование	Инв. номер	Начальная цена с НДС 20 %
1	Плита поверочная	45069	244,80
2	Пневмоножницы 6210 В	245.6	136,80
3	Рольганг к 1726з	1661.7	6120,00
4	Рольганг к 1726п	167.7	5184,00
5	Рольганг к лист. ножн	82.7.1	2448,00
6	Рольганг мех. 5-107	174.7	3168,00
7	Рольганг прив. кнож.	83.7	1656,00
8	Рольганг приводн.	1021.5	2952,00
9	Рольганг приводн.	67.5	576,00
10	Стеллаж металлический	181.7	1440,00
11	Стол к торцефрезерному станку	28.5.	309,60
12	Балансировочная станция МС9001	180.2	158,40
13	Барабан галтовочный БГ-250	501.2	1656,00
14	Кантователь 2х съемный	221.1	2664,00
15	Кантователь Flipper	452.1	20520,00
16	Кантователь К-1	90.1	2232,00
17	Машина газорезательная Черномор2	7.5.	14184,00
18	Машина испытательная универсальная	495.1	9936,00
19	Машина Р-100 разрывная	496.1	9936,00
20	Машина стирально-отжимная ЛО-10	229.6	2232,00
21	Машина сушильная ЛС-8	231.6	691,20
22	Окрасочный агрегат Икстрим	424.1	1800,00
23	Окрасочный агрегат Тритон	519.1	2232,00
24	Окрасочный агрегат Тритон	481.1	1512,00
25	Подъемник Стационарный 2-х стоечный	392.1	2664,00
26	Пресс гидравлический П418	24.3.	11880,00
27	Роликовый конвейер неприводной 6000х700 (12 опорных роликов)	203.1	3456,00
28	Роликовый конвейер неприводной 2000х700мм	202.1	1440,00
29	Сборочная плита к станку Н-1	514	6480,00
30	Сварочный трактор Miggytrac 1000	386.4	1656,00
31	Сварочный трактор Miggytrac 1000	498.4	1656,00
32	Станок для гибки арматуры СМШ17	173.2	1440,00
33	Станок для намотки проволки	96.3	4680,00
34	Станок для сборки двутавровых балок	66.3	53928,00
35	Комбинированный деревообрабатывающий станок КСМ	78.6	619,20
36	Электропечь СНОЛ Россия	501.1	6336,00
37	Одношпиндельная сверлильная установка Ocean	373.2	158400,00
38	Компрессор GA90VSDFF	842.5	21816,00
39	Компрессор GA45+AP-7,5	843.5	15624,00
40	Станок Ocean Machinery inc. 250A	533.1	10368,00

Перечень 3 (снижение начальной стоимости на 10 %)

Лот №	Наименование	Инв. номер	Начальная цена с НДС 20 %
1	Станок горизонтально-фрезерный 6Р82Г	103.2	2 700,00
2	Станок ЗД-722	143.2	14 580,00
3	Станок консольно-фрезерный 6Т13	162.2	20 196,00

Задаток 5 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет BY13ALFA30122610040020270000 в BYN в ЗАО «Альфа-Банк», БИК: ALFABY2X, получатель платежа – ООО «ИСКУССТВО УПРАВЛЕНИЯ», УНП 193384519

Контактное лицо по осмотру предмета электронных торгов и наличию обременений: Дмитрий Александрович, тел. +375293180535

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: 5 (пять) рабочих дней после подписания договора

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати)** календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: **www.ipmtorgi.by**

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **от 3–7 %** от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 28.06.2024 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 12.08.2024 г. с 10.00 до 11.00

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **09.08.2024 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	Тел.: +375 (17) 373 21 33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by

Коммунальное унитарное предприятие «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

Минский городской центр недвижимости

СООБЩАЕТ ОБ ОТКАЗЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ,

назначенных на 01.08.2024 повторных аукционных торгов по продаже изолированного помещения по адресу: г. Минск, ул. Грушевская, 106-23 с инв. номером 500/D-708135681, принадлежащего УП «Минское отделение Белорусской железной дороги».

Телефон для справок +375 (17) 360 42 22.
Адрес в сети интернет: www.mgcn.by.

УНП 190398583

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества **ОДО «ФАРМИН»** (УНП 190073936), объявляет о проведении **12.08.2024 г. в 09.00** публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке **bankrottorg.by.**

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: **bankrottorg.by.**

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белросстрах» бланки страховых полисов: «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» форма 2РН, 2РП серия БИ № 1657550 – 1 шт., № 1894379 – 1 шт.

УНП 100782388

Спорт-тайм

Не Алімпіядай адзінай

У традыцыйным аглядзе расказваем цікавыя спартыўныя навіны

ГЕРАІНЯ ТЫДНЯ. Аліна Гарнасько стала абсалютнай чэмпіёнкай міжнароднага турніру па мастацкай гімнастыцы «Хрустальная ружа», які прайшоў у Мінску. Спаборніцтвы сабралі каля 200 грацый з дзесяці краін, якія вызначалі наймацнейшых у некалькіх узроставых катэгорыях. Не засталіся без медалёў і іншыя беларускія спартсменкі — у кампазіцыі з абручом Анастасія Салас і Дар'я Грохатава заваявалі «серабро» і «бронзу» адпаведна, а ў практыкаванні з булавамі другі і трэці вынікі паказалі беларускі Аліна Рэчкіна і Лізавета Зоркіна.

«Вельмі задаволена сваімі выступленнямі на турніры. Доўга чакала гэтыя спаборніцтвы, паколькі засумавала па выступленнях дома. У гэтым сезоне была ў многіх краінах, але зусім адна, мне не хапала падтрымкі дамашніх трыбун і канкурэнцыі ўнутры каманды. Я вельмі старалася і спадзяюся, што не падвяла трэнераў і балельшчыкаў», — падзялілася сваімі ўражаннямі з журналістамі Аліна Гарнасько.

НЯЎДАЧЫ ТЫДНЯ. Беларуская плыўчыха Анастасія Шкурдай няўдала пачала выступленні на XXXIII летніх Алімпійскіх гульнях у Парыжы. У папярэдніх заплывах на дыстанцыі 100 метраў на спіне яна паказала вынік 1 хвіліна 00,94 секунды і заняла сёмае месца. У агульнай табліцы час Шкурдай аказаўся 20-м сярод 36 дзяўчат, у паўфінал прайшлі найлепшыя шаснаццаць. Сваё выступленне на Алімпійскіх гульнях у Парыжы скончыў і Ілья Шымановіч. Ён прабіўся ў паўфінал на стометроўцы брасам, дзе паказаў час у 59,45 секунды, што прынесла яму 10-е месца ў табліцы. А ў фінал прайшла найлепшая васьмёрка плыўцоў.

КАМАНДА ТЫДНЯ. Зборная Беларусі U-17 стала бронзавым прызёрам міжнароднага турніру «Кубак Сірыуса», які прайшоў у Сочы. Удзел у спаборніцтвах прынялі юнацкія зборныя Беларусі і Расіі, а таксама каманды пяці расійскіх рэгіёнаў. У заключным матчы турніру нашы хлопцы сустракаліся з аднагодкамі з Масквы. Зыход паядынку вырашыўся ў авертайме. Вынік матча — 3:2. Такім чынам, зборная Беларусі-U17 набрала восем ачкоў у шасці матчах і заняла трэцяе месца на Кубку Сірыуса — гэты вынік стаў для нашых хакеістаў найлепшым за ўвесь час выступлення на турніры.

ЛІЧБА ТЫДНЯ. 13 медалёў заваявалі беларускія спартсмены на чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы сярод інвалідаў па слыху. Двухразовым чэмпіёнам стаў Аляксандр Майстрэнка, які выйграў спаборніцтвы ў скачках у даўжыню і трайным скачку. Таксама два медалі вышэйшай пробы заваяваў Аляксандр Чарняк, які быў найлепшым на дыстанцыях 800 і 1500 м. Кацярына Журабенкава заняла першае месца па выніках стометроўкі і другое месца на дыстанцыі 200 метраў. Дзіяна Барсукова заняла другое месца ў скачках у вышыню і трэцяе ў трайным скачку. Алена Цярэнцьева заваявала сярэбраны медаль на 800 метрах і трэцяе на 400 метрах. У скачках у вышыню перамог Раман Гралько, Дзіяна Пруднікава ў сямібор'і паказала трэці вынік.

АБ'ЯВА ТЫДНЯ. Міністэрства спорту і турызму будзе штогод забяспечваць правядзенне рэспубліканскага конкурсу на найлепшую арганізацыю фізкультурна-аздараўленчай і спартыўна-масавай работы сярод адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак, клубаў па фізічнай культуры і спорце, фізкультурна-аздараўленчых, спартыўных цэнтраў (камбінатаў, комплексаў, цэнтраў фізкультурна-аздараўленчай работы), фізкультурна-спартыўных клубаў. Гэта прадугледжана пастановай Савета Міністраў ад 25 ліпеня 2024 года № 519, якая афіцыйна апублікавана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале. Фінансаванне расходаў на выплату грашовай узнагароды пераможцам і прызёрам конкурсу на агульную суму 2300 базавых велічынь (цяпер 1 БВ складае Br40) ажыццяўляецца за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, прадугледжаных Міністэрству спорту і турызму на іншыя пытанні ў галіне фізічнай культуры і спорту.

НАДЗЕІ ТЫДНЯ. На пляцоўках маскоўскага Цэнтра сучаснага пяцібор'я «Паўночны» і Маскоўскай акадэміі сучаснага пяцібор'я прайшоў Кубак Дружбы з удзелам найлепшых маладых спартсменаў з Беларусі і Расіі. Медалі турніру былі разыграны ў дзвюх узроставых катэгорыях: сярод юнакоў і дзяўчат да 17 гадоў і сярод юніёраў і юніёрак да 19 гадоў. Пераможцам у асабістым першынстве ў хлопцаў стаў чэмпіён Еўропы-U17 беларус Акім Гнедчык, а ў камандным заліку зборная Беларусь-1 у складзе Гнедчыка, Філіпа Мякіша, Яраслава Кулікоўскага і Мікіты Лысенкі заняла трэцяе месца. У спаборніцтвах юніёрак у індывідуальным турніры перамагла Міра Бурая, а ў камандным першынстве на вышэйшую прыступку п'едэстала ўзняліся Бурая, Вера Хадкевіч, Аляксандра Ляшэнка і Мілана Спявак. У спаборніцтвах спартсменаў да 17 гадоў беларуская каманда ў складзе Кірыла Кананава, Цімафея Пракопчыка, Арцёма Хадаровіча і Ілы Герцэна заняла трэцяе месца. Такі ж вынік паказала і жаночая каманда: Паліна Бубнава, Паліна Слепчанкава, Паліна Мурашка і Аліса Данілава.

Валерыя СЦЯЦКО.

Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	5.21	21.10	15.49
Віцебск —	5.04	21.06	16.02
Магілёў —	5.11	21.01	15.50
Гомель —	5.14	20.50	15.36
Гродна —	5.37	21.25	15.48
Брэст —	5.44	21.19	15.35

Месяц

Апошняя квадра 28 ліпеня.
Месяц у сузор'і Блізнят.

Імяніны

***Пр.** Емельяна, Івана.*
***К.** Алены, Ігната, Любаміра, Рамана.*

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

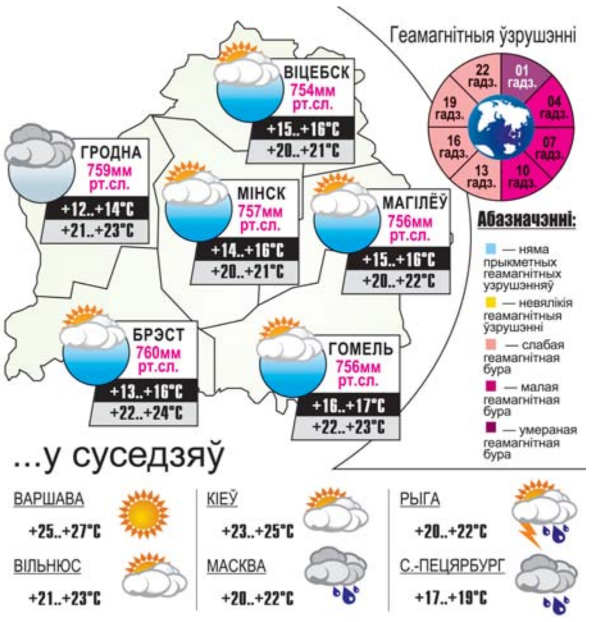

30 ЛІПЕНЯ Даты Падзеі Людзі

У краіне

1729 год — нарадзіўся (в. Алекшыцы, цяпер у Бераставіцкім раёне) Ігнат Якуб Масальскі, рэлігійны і дзяржаўны дзеяч Рэчы Паспалітай, доктар кананічнага і рымскага права. Вучыўся ў Рыме. У 1773—1788 гадах падтрымліваў, а часам ініцыіраваў рэформы караля Станіслава Аўгуста Панятоўскага, крытыкаваў прыгоннае права. Падтрымліваў Таргавіцкую канфедэрацыю, асудзіў паўстанне 1794 года.

1871 год — нарадзіўся Віктар Чавусаў, беларускі журналіст і грамадскі дзеяч. Адзін з кіраўнікоў Мінскага таварыства аматараў прыгожых мастацтваў і Мінскага літаратурна-артыстычнага таварыства. У 1908 годзе — выдавец, рэдактар-выдавец газеты «Минский курьер».

1917 год — нарадзіўся (в. Агароднія Добрушскага павета) Ціхан Якаўлевіч Кісялёў, беларускі савецкі партыйны дзеяч. У 1959—1978 гадах — старшыня Савета Міністраў БССР, у 1978—1980-м — намеснік старшыні Савета Міністраў СССР, з 1980-га па 1983-і — першы сакратар ЦК КПБ. Дэпутат Вярхоўнага Савета СССР 4—10 скліканняў. Герой Сацыялістычнай працы.

1958 год — нарадзіўся (г. Гомель) Сяргей Яўгенавіч Рассадзін, беларускі гісторык, археолаг, крыніцазнавец, геральдыст; доктар гістарычных навук, прафесар. Навуковыя інтарэсы: археалогія, старажытная, сярэдневяковая, новая гісторыя; геральдыка. Арганізаваў і ўзначальваў Лаўрышаўскія археалагічныя экспедыцыі. Аўтар больш чым 300 навуковых прац.

У свеце

762 год — халіф Аль-Мансур заснаваў Багдад, новую сталіцу Арабскага халіфата.

1419 год — Пражская дэфенестрацыя, забойства гусітамі членаў гарадской рады Прагі, якое пацягнула Гусіцкія войны (працягваліся да 1436 года).

1792 год — у Парыж з песняй увайшоў Марсельскі добраахвотніцкі батальён. Складзеная сапёрным афіцэрам Клодам Жазэфам Руже дэ Лілем для Рэйнскай арміі баявая песня была таму названа «Марсельезай» і потым стала нацыянальным гімнам Францыі.

1947 год — нарадзіўся Арнольд Шварцэнэгер, амерыканскі акцёр, культурыст, палітык.

1961 год — газета «Правда» апублікавала праект трэцяй Праграмы КПСС, у якой былі названыя канкрэтныя тэрміны пабудовы камунізму ў адной асобна ўзятай краіне — СССР. Апошняя фраза гэтага дакумента — «Партыя ўрачыста абвяшчае: цяперашняе пакаленне савецкіх людзей будзе жыць пры камунізме!»

Так гаварыў...

ВАСІЛІЙ СУХАМЛІНСКІ:

«Сем фраз, якія павінна чуць кожнае дзіця: 1. «Я люблю цябе». 2. «Я ганаруся табой». 3. «Прабач мне». 4. «Я прабачаю цябе». 5. «Я слухаю». 6. «Памылкі — гэта нармальна». 7. «Гэта вялікае шчасце, што ты ў мяне ёсць».

УСМІХНЕМСЯ

— Як у цябе справы з Васем, дачушка?
— Спрачаемся па дробязях.
— Па якіх жа?
— Я хачу быць на вяселлі ў белай сукенцы, а ён наогул жаніцца не хоча...

Філасофію трэба чытаць у юнацтве, калі ты ўразлівы.

Цяпер працы філосафаў успрымаюцца так: «Ды што ты такое кажаш».

— Прывітанне, красуня! Нумарок дасі?
— Я абы-каму нумарок не даю!
— Чуеш, бабуля, а ці не занадта ты дзёрзкая для гардэробшчыцы?

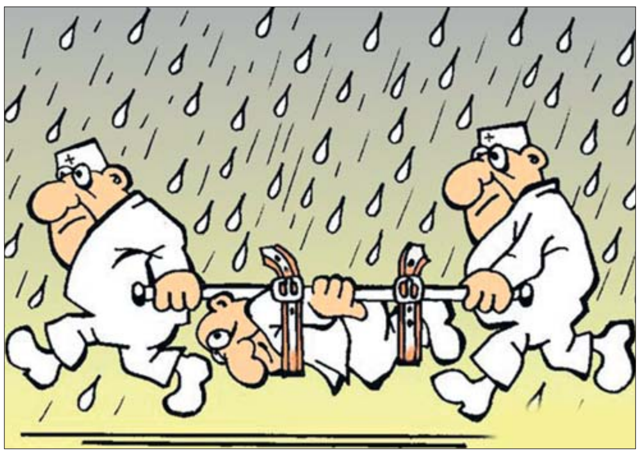

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 311 17 13 (тэл./факс);
аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,
e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы несуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 12.119. Індэкс 63850. Зак. № 1648.
Нумар падпісаны ў 19.30 29 ліпеня 2024 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12